

Dokument izradila tvrtka:

Educatorium d. o. o.
A. G. Matoša 5, 44330 Novska
M +385 (0)95/386-2814
e-mail: educatorium.novska@gmail.com

Zahvala sudionicima na aktivnom doprinosu u izradi dokumenta:

Zvonimir Karlik, načelnik Općine Dragalić

Igor Šupica - zamjenik načelnika Općine Dragalić

Rade Bosanac - zamjenik načelnika Općine Dragalić

Zlatko Bunjevac, predsjednik Općinskog vijeća

Marija Bilačić, samostalni upravni referent

I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA	3
1. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA OPĆINE	4
1.1. Geo-strateški položaj	4
1.2. Reljefne karakteristike	5
1.3. Klima	5
1.4. Hidrološke i hidrogeološke osobine	6
2. STANOVNIŠTVO	6
3. GOSPODARSTVO	9
3.1. Razvijenost gospodarstva	9
3.2. Osnovna obilježja i struktura gospodarstva	11
3.3. Gospodarske zone	13
3.4. Potporne institucije za razvoj gospodarstva	16
3.5. Tržište rada	18
3.5.1. Zaposlenost	18
3.5.2. Nezaposlenost	19
4. POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO	21
5. TURIZAM	25
5.1. Turistički potencijali	26
5.2. Manifestacije i događanja	27
6. INFRASTRUKTURA	29
6.1. Promet	29
6.1.1. Cestovni promet	29
6.1.2. Željeznički promet	31
6.2. Vodoopskrbni sustav	32
6.3. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	33
6.4. Plinoopskrba	35
6.5. Postupanje s otpadom	35
6.6. Javna rasvjeta	37
6.7. Telekomunikacijska infrastruktura	38
6.8. Groblja	39
7. KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA	40
8. PRIRODNI RESURSI	41

9.	DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA.....	42
9.1.	Javna uprava.....	42
9.2.	Društveni domovi.....	43
9.3.	Odgoj i obrazovanje.....	46
9.3.1.	Predškolski odgoj i obrazovanje.....	46
9.3.2.	Osnovnoškolsko obrazovanje.....	47
9.4.	Sport i rekreacija.....	48
9.5.	Zdravstvo i socijalna skrb.....	51
10.	CIVILNO DRUŠTVO.....	52
	II STRATEGIJA RAZVOJA.....	55
1.	METODOLOGIJA IZRADE.....	56
2.	SWOT ANALIZA.....	58
3.	VIZIJA RAZVOJA OPĆINE DRAGALIĆ.....	63
4.	STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE.....	64
5.	BAZA PROJEKTNIH IDEJA/RAZVOJNIH PROJEKATA.....	83
6.	FINANCIJSKI PLAN.....	86
7.	IZVORI FINANCIRANJA.....	87
7.1.	EU razina.....	87
7.2.	Nacionalna razina.....	95
7.3.	Ostali izvori.....	98
8.	DOKUMENTACIJA ZNAČAJNA ZA OBLIKOVANJE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA.....	100
8.1.	EU razina.....	101
8.2.	Nacionalna razina.....	102
8.3.	Regionalna razina.....	106
9.	PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE.....	107
	POPIS FOTOGRAFIJA, TABLICA I GRAFIKONA.....	109
	IZVORI PODATAKA, KORIŠTENE PUBLIKACIJE I FOTOGRAFIJE.....	110

I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA

1. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA OPĆINE

1.1. Geo-strateški položaj

Područje općine Dragalić smješteno je u zapadnom ravničarskom dijelu Brodsko posavske županije, te obuhvaća površinu od 59,32 km². Na sjeveru graniči sa Općinom Cernik, na istoku sa Gradom Nova Gradiška, na jugoistoku sa Općinom Vrbje, na jugozapadu sa Općinom Stara Gradiška, a na zapadu sa Općinom Gornji Bogičevci i vrlo malim dijelom sa Općinom Okučani. Općina ima vrlo povoljan geoprometni položaj, obzirom da njenim prostorom prolaze važni državni i međudržavni prometni (cestovni i željeznički) koridori.

Fotografija 1: Prostorni položaj općine Dragalić

1.2. Reljefne karakteristike

Osobine reljefa na prostoru općine Dragalić određene su položajem u ukupnom prostoru Brodsko-posavske županije, u čijem reljefu se izdvajaju dva osnovna tipa: prigorski na sjeveru i nizinski uz rijeku Savu. S obzirom da je područje općine smješteno uz rijeku Savu, ono je u cijelosti nizinskog reljefa.

Nizinski prostor je nisko zaravnjeno područje koje se odlikuje velikom vlažnošću, zbog blizine Save, ali još uvijek nepotpuno zaštićeno od visokih voda Save. Nizinski prostor je područje akumulacijsko-tektonskog reljefa, čiji reljefni oblici su nastali mlađim tektonskim i klimatskim promjenama u pleistocenu, a koje su imale velikog utjecaja na hidrografske odnose u prostoru.

U morfološkom smislu se mogu izdvojiti manje morfološke cjeline: naplavna ravan Save (poloj), fluvio-močvarna nizina, terasna nizina (glacis terasa). Poloj ili naplavna ravan je niski pojas uz rijeku Savu, koji je nastao njenom akumulacijskom aktivnošću. Nadmorske visine ovog pojasa kreću se od 88-95 m, a u građi poloja sudjeluju sedimenti Save predstavljeni pjeskovitom ilovačom i glinovitim pijescima kvartarne starosti.

Iza uskog pojasa nastavlja se niži prostor fluvio-močvarne nizine koja je nastala i oblikovana kombiniranim tektonskim pokretima tokom holocena. U sastavu nizine prevladavaju gline, silt, sitni pijesak, te proslojci treseta. Ovaj prostor je najniži, s prosječnim nadmorskim visinama od 85-88 m. Nešto viši tereni, od 90-100 m nadmorske visine pripadaju pojasu tzv. terasne nizine. Ovaj pojas izgrađuju debele naslage lesa i njemu sličnih sedimenata pleistocenske starosti.

1.3. Klima

Ukupne klimatske svojstvenosti područja Brodsko-posavske županije, kao dijela šireg područja Istočne Hrvatske, kojemu pripada i Općina, odlikuju osobine umjereno tople kišne klime. Ovu klimu karakteriziraju srednje mjesečne temperature više od 10° C tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22° C, te prosječna godišnja količina oborina od 700-800 mm. Klimatske prilike ovoga kraja odlikuju homogenost klimatskih prilika, a određena odstupanja javljaju se uslijed reljefnih osobina prostora, koje su svojstvene prostorima izvan Općine. Prisavsku klimu Županije, kojoj pripada veliki dio Općine odlikuje visoka relativna vlažnost zraka, češće pojave magle, posebno u proljeće i jesen, učestalije pojave mraza, te kraće trajanje insolacije. Pojava mraza na području Županije godišnje iznosi oko 45 dana, a praćenje ove meteorološke pojave veoma je važno u poljodjelstvu, s posebice u vegetacijskom razdoblju.

1.4. Hidrološke i hidrogeološke osobine

Cjelokupni prostor općine Dragalić u hidrološkom smislu dio je šireg prostora sljeva rijeke Save, sliv Šumetlica-Crnac. Iako općinski prostor nije u značajnijem neposrednom kontaktu s riječnim tokom, poradi razmjerno niskih kota terena većine prostora Općine, čije se vrijednosti kreću između 80 i 95 metara nadmorske visine, režim rijeke Save snažno je prisutan u velikom dijelu Općine. Iako općinskim prostorom ne teče nijedan značajan vodotok on je prošaran brojnim manjim vodotocima i kanalima. Na području Županije može se izdvojiti nekoliko hidrogeoloških cjelina. Po vertikali to su dvije zone. Prvu i za vodoopskrbu najvažniju zonu čine naslage s vodama, čije fizičko-kemijske osobine odgovaraju normama za opskrbu vodom. Unutar prve zone mogu se izdvojiti tri hidrogeološke cjeline od kojih je za Općinu najznačajnija cjelina koju tvori ravničarsko područje izgrađeno od stijena gornjeg pliocena i kvartara, a koja se proteže prostorom uz rijeku Savu i uz vodotoke koji pripadaju slivu rijeke Save

2. STANOVNIŠTVO

Promatrajući kretanje ukupnog broja stanovnika u razdoblju od 1981. godine do posljednjeg službenog popisa stanovništva 2011. godine, na području općine Dragalić razvidan je kontinuiran pad broja stanovnika, koji je posebice izražen u razdoblju 1991. – 2001. godine.

Tablica 1: Broj stanovnika u razdoblju 1981. – 2011.

Godina	Ukupan broj stanovnika
2011.	1.361
2001.	1.282
1991.	2.715
1981.	2.768

Izvor podataka: DZS, PPUO Dragalić; DZS

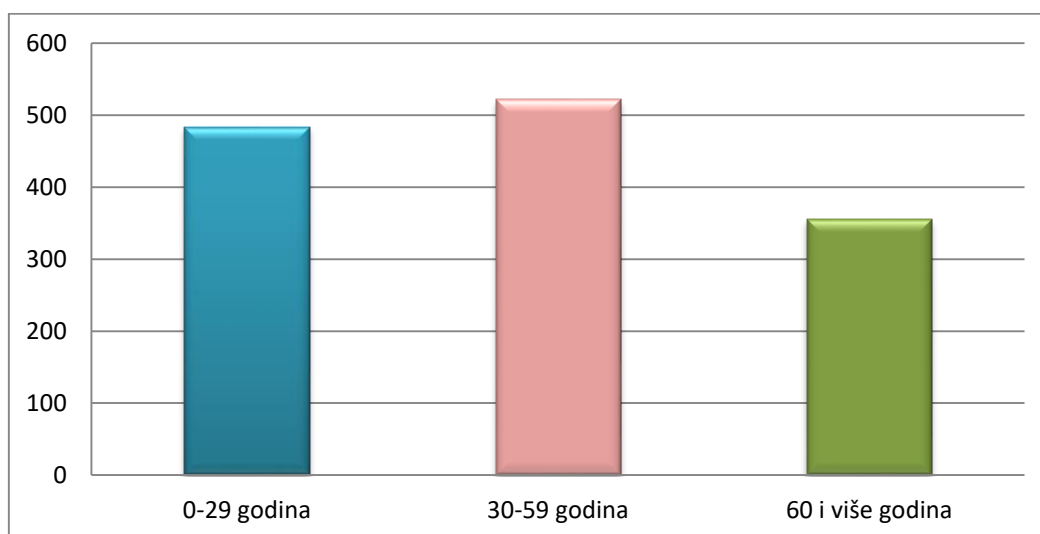
Od ukupnog broja stanovnika na području općine, veći je udio muškaraca (701) u odnosu na žene (660).

Tablica 2: Broj stanovnika po naseljima

2011.	Ukupno	Muškarci	Žene
Dragalić	559	285	274
Donji Bogičevci	84	41	43
Gorice	175	96	79
Mašić	266	140	126
Medari	177	85	92
Poljane	100	54	46
UKUPNO	1.361	701	660

Izvor podataka: DZS, 2011.

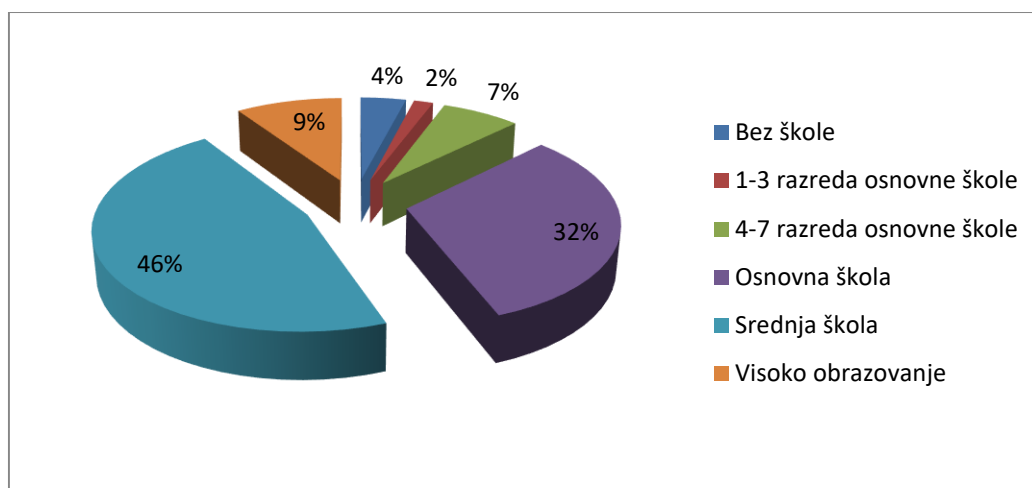
Slijedeći grafikon prikazuje strukturu stanovništva prema starosti na području općine:

Grafikon 1: Starosna struktura stanovništva

Na području općine, starosna struktura stanovništva iskazuje relativno povoljne pokazatelje:

- 36% ukupnog stanovništva čine mladi u dobi do 30 godina
- 26% ukupnog stanovništva čine osobe starije od 60 godina

Grafikon 2: Stanovništvo prema stupnju obrazovanja

Kako je vidljivo iz prethodnog grafikona, obrazovna struktura stanovništva relativno je nepovoljna. Prema posljednjim službenim podacima DZS-a iz 2011. godine, čak 78% stanovništva čine osobe sa završenom osnovnom i srednjom školom, dok udio visokoobrazovanog stanovništva iznosi 9%. Promatrajući kontigente stanovništva na području općine Dragalić, radno sposobno stanovništvo u dobi 15-64 godine čini 822 ukupnog stanovništva, dok prosječna starost stanovništva iznosi 41,7 godina. U pogledu narodnosti stanovništva, 80,9% stanovništva na području općine Dragalić čine Hrvati, dok je od nacionalnih manjina najzastupljenije stanovništvo srpske narodnosti (243 stanovnika).

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku na području općine Dragalić registrirano je 483 kućanstava u kojima živi 1.361 osoba. Prosječan broj osoba u kućanstvu iznosi 2,82, a najveći udio čine kućanstva sa dva člana kojih je na području općine 131.

Tablica 3: Stanovništvo prema izvorima sredstava za život

Glavni izvori sredstava za život	Općina Dragalić
Ukupno*	1.361
Prihodi od stalnog rada	245
Prihodi od povremenog rada	60
Prihodi od poljoprivrede	28
Starosna mirovina	166
Ostale mirovine	191
Prihodi od imovine	1
Socijalne naknade	148
Ostali prihodi	20
Povremena potpora drugih	32
Bez prihoda	542
Nepoznato	-

Izvor podataka: DZS, 2011.

3. GOSPODARSTVO

3.1. Razvijenost gospodarstva

Koncem 2013. godine, Vlada Republike Hrvatske sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (NN 153/09, 147/14) donijela je Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13). Predmetnom odlukom, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u 5 kategorija.

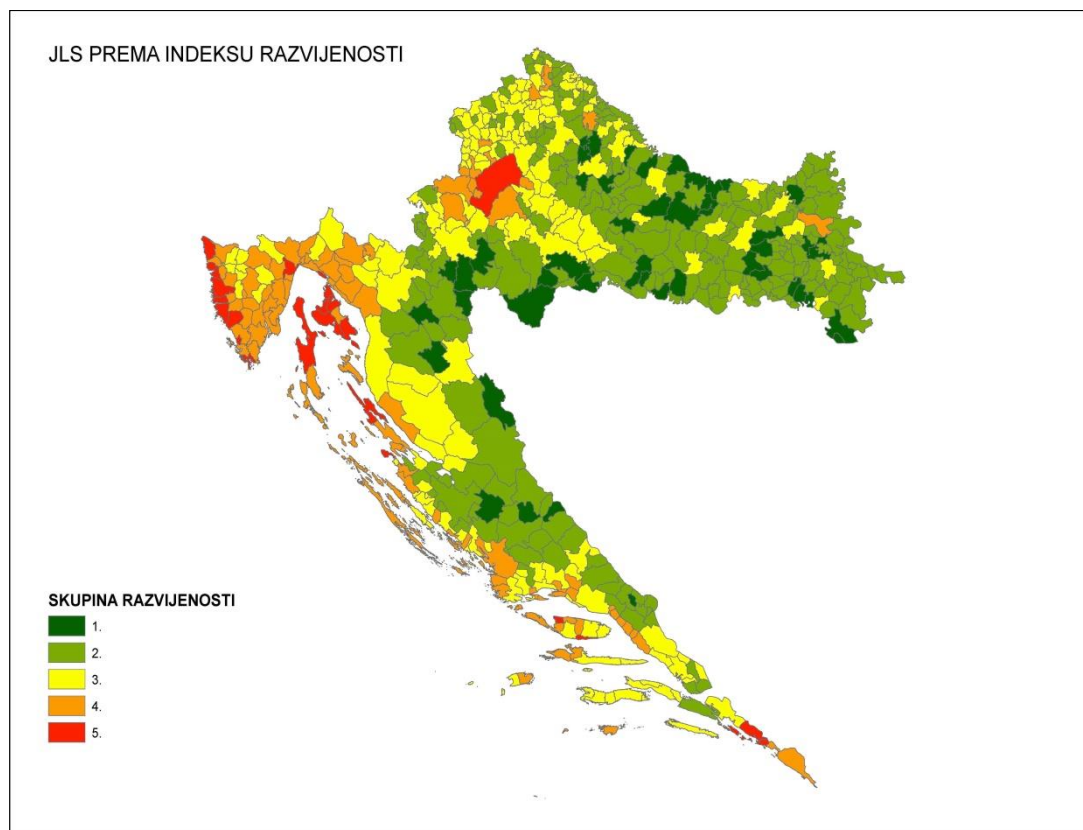
U prvu kategoriju ubrajaju se JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske, u drugu skupinu ubrajaju se JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50 i 75% prosjeka Republike Hrvatske, u treću skupinu ulaze JLS čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75 i 100% prosjeka Republike Hrvatske. Četvrtu skupinu karakterizira indeks razvijenosti između 100 i 125%, a petu indeks razvijenosti veći od 125% prosjeka Republike Hrvatske. Indeks razvijenosti izračunava se na temelju sljedećih pokazatelja: stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovništva, te stope obrazovanosti.

Teritorijalne jedinice koje više od 25% zaostaju u razvoju za prosjekom Republike Hrvatske (tj. imaju vrijednost indeksa razvijenosti manji od 75%) imaju pravo na status potpomognutih područja.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske utvrđeno je da se postupak ocjenjivanja provodi svakih pet godina, a posljednji postupak ocjenjivanja i razvrstavanju svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti proveden je koncem 2013. godine.

Prema rezultatima kategorizacije jedinica na lokalnoj razini ukupno 264 od 556 jedinica lokalne samouprave, odnosno njih 47,48%, ispunjava uvjete za stjecanje statusa potpomognutog područja. Od toga najveći dio (82,19%) čine JLS razvrstane u II. skupinu (217 JLS), dok je unutar I. skupine razvrstano 47 JLS.

Geografski gledano, većina područja s razvojnim poteškoćama smještena je u središnjem i istočnom dijelu zemlje, a posebice uzduž granice s Bosnom i Hercegovinom te Srbijom.

Fotografija 2: Razvrstavanje JLS prema indeksu razvijenosti

Prema stupnju razvijenosti područje općine Dragalić razvrstano je u II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske tj. iznosi 57,78%, te pripada potpomognutim područjima.

U razdoblju 2010. – 2012. prosječni dohodak po stanovniku na području općine Dragalić iznosio je 15.684 Kn , dok je prosječna stopa nezaposlenosti u istom razdoblju iznosila visokih 34,5%.

3.2. Osnovna obilježja i struktura gospodarstva

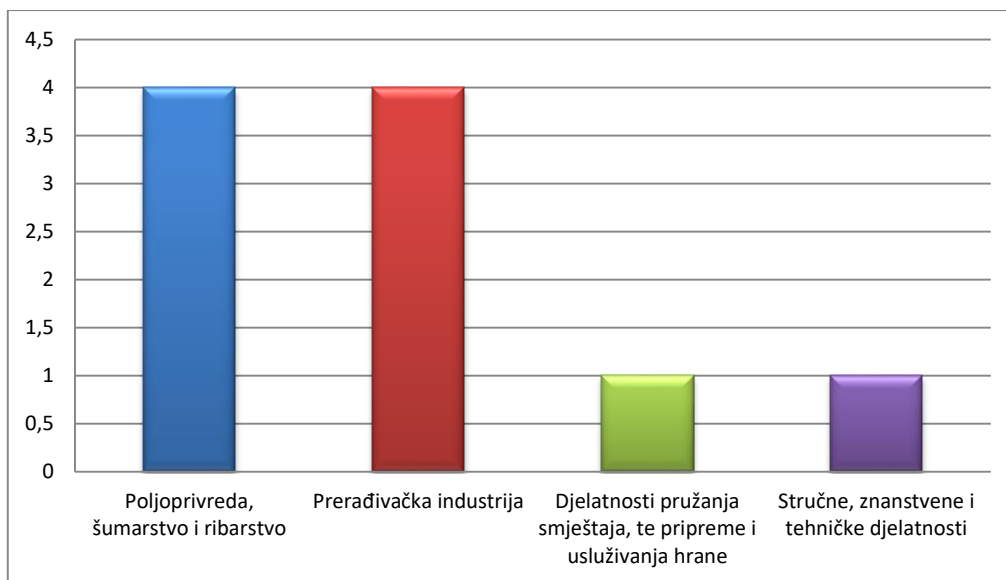
Do osamostaljenja Republike Hrvatske, područje općine Dragalić nalazilo se u sastavu bivše Općine Nova Gradiška, te je gospodarstvo na području općine u značajnoj mjeri bilo oslonjeno na područje grada. Početkom devedesetih godina uslijed okupacije područja općine onemogućeno je poslovanje i rad tvrtki kojima je tek nakon oslobođenja područja 1995. godine, kada je započet proces obnove i ponovnog naseljavanja, omogućen oporavak i ponovno poslovanje.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore, danas na području općine aktivno djeluje 10 tvrtki koje ukupno zapošljavaju 5 djelatnika.

Tablica 4: Popis aktivnih tvrtki na području općine

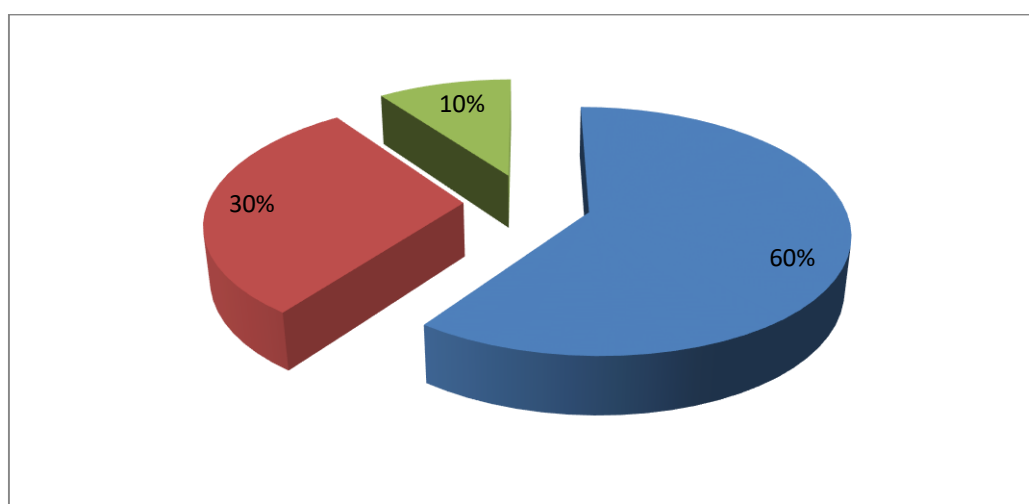
R.br.	Skraćena tvrtka/naziv	Glavna djelatnost (NKD 2007)	Broj zaposlenih	Sjedište
1.	ŽIR Slavonija j.d.o.o.	Proizvodnja ostalih proizvoda od drva, proizvoda od pluta, slame i pletarskih materijala	1	Mašić
2.	SORS j.d.o.o.	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića	-	Dragalić
3.	Poljoprivredno stočarska zadruha Bogičevci	Uzgoj jezgričavog i koštuničavog voća	-	Donji Bogičevci
4.	NOVI KOMPOST d.o.o.	Proizvodnja gnojiva i dušičnih spojeva	1	Dragalić
5.	LOGOmit j.d.o.o.	Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	-	Mašić
6.	LEDINA d.o.o.	Djelatnosti mljekara i proizvođača sira	0	Dragalić
7.	KLINDIĆ d.o.o.	Strojna obrada metala	3	Mašić
8.	Braniteljska zadruha HUBERT	Uzgoj muznih krava	-	Dragalić
9.	Braniteljska poljoprivredna zadruha BLJESAK	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja	-	Dragalić
10.	AGRO-VRT j.d.o.o.	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja	-	Dragalić

Izvor podataka: HGK, registar poslovnih subjekata

Grafikon 3: Aktivne tvrtke prema glavnoj djelatnosti

Promatrajući aktivne tvrtke s područja općine prema glavnoj djelatnosti, vidljivo je da je najveći broj tvrtki registriran u prerađivačkim djelatnostima, te djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Grafikon 4: Aktivne tvrtke po naseljima u općini

S obzirom na prostorni raspored, 60% aktivnih tvrtki smješteno je na području naselja Dragalić kao administrativnom središtu općine, a slijede tri tvrtke na području naselja Mašić, te jedna tvrtka koja sjedište ima na području naselja Donji Bogičevci.

U pogledu obrta na području općine, prema podacima Ministarstva poduzetništva i obrta, Obrtni registar, na području općine registriran je tek jedan obrt i to trgovački obrt „Breza“ registriran u djelatnosti trgovine na malo u nespécializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima. Navedeni obrt sjedište ima u naselju Dragalić.

3.3. Gospodarske zone

Gospodarske zone predstavljaju ograničeni prostor unutar kojih se odvijaju određene gospodarske aktivnosti, a koja dugoročno rješavaju potrebe poduzetnika za poslovnim prostorom, omogućuju im zajedničko korištenje infrastrukture i pospješuju poslovno povezivanje poduzetnika. Gospodarske zone su uglavnom lokalnog karaktera i obično je to dio teritorija neke općine ili grada koji je radi poticanja gospodarske djelatnosti infrastrukturno opremljen, a nadležna općina omogućava dodatne pogodnosti (npr. komunalne olakšice, oslobađanje plaćanja dijela komunalnog doprinosa i sl). Relativno povoljnom cijenom zemljišta koje je kompletno infrastrukturno opremljeno lokalna samouprava privlači ulagače. Kroz ugovorene obveze može biti definirano da se u „zamjenu“ za povoljnu cijenu zemljišta ulagači obvežu za zapošljavanjem određenog broja radnika s područja grada/općine gdje se zona nalazi.

Prostornim planom uređenja, na području općine Dragalić formirana je jedna gospodarska zona pod nazivom Radna zona Dragalić. Ukupna površina zone obuhvaća 263.171 m². Radna zona Dragalić smještena je zapadno od naselja Dragalić između željezničke pruge MG 2.1 na sjeveru i autoceste D4 na jugu. U odnosu na glavnu prometnicu, područje Radne zone Dragalić udaljeno je cca 750 m. Zona je parcelirana na 6 parcela od čega je 3 parcele ukupne površine 231.727 m² namijenjeno gospodarskoj proizvodnji, dok je preostali dio namijenjen izgradnji infrastrukture.

Fotografija 3: Radna zona Dragalić

U pogledu infrastrukturne opremljenosti, u Radnoj zoni je izgrađen sustav vodoopskrbe, instalirana je trafostanica snage 1 MW, visoko i nisko naponski blok, izgrađena je spojna cesta zone sa županijskom cestom, te započeta izgradnja ceste u samoj zoni tj. prijelazi spoja sa građevinskim područjem. Od ostale predviđene infrastrukture potrebno je izgraditi sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, javne rasvjete, te ceste i pripadajuće biciklističke staze.

Općina Dragalić 2010. godine izradila je glavni projekt, te ishodila potvrdu glavnog projekta za izgradnju sustava odvodnje (kanalizacije) sa pročišćivačem u Radnoj zoni Dragalić. Lokacija ulaganja obuhvaća kč.br. 415/5, 415/6 i 761 na području katastarske općine Dragalić. Glavnim projektom predviđena trasa kanalizacije iznosi 1.840 metara i to kao gravitacijska kanalizacija s prepumpnom stanicom neposredno ispred Biorotora BRT-200. Oborinske vode kao uvjetno čiste, odvoditi će se postojećim otvorenim kanalima, dok će se otpadne koje nastanu tijekom procesa proizvodnje biti direktno upuštane u postojeće melioracijske kanale nakon pročišćavanja.

Tablica 5: Dijelovi kanalizacijskog sustava u Radnoj zoni Dragalić

	Dijelovi kanalizacijskog sustava	Dužina (m)
1.	Krak I (glavni kolektor)	835,80
2.	Krak J1	246,90
3.	Krak J2	57,20
4.	Krak S	242,63
5.	Krak Z	456,80

Izvor podataka: Glavni projekt T.D. 195-01/08-K

S obzirom da je kanalizacijska mreža naselja Dragalić spojena na BIODISK kapaciteta 1000 ES, čiji kapaciteti su u potpunosti popunjeni, kanalizacijska mreža u Radnoj zoni biti će spojena na vlastiti pogon za pročišćavanje tj. vlastiti pročišćivač. Glavnim projektom predviđena je izgradnja BIODISK-a 200 ES ili BIOROTOR-a BRT-200, dimenzija 7,0 x 2,0 m. Izgradnja radova kanalizacijske mreže sa pročišćivačem u Radnoj zoni sukladno projektantskom troškovniku procijenjena je na iznos od 1.966.090,94 Kn.

Glavni projekt izrađen je i za izgradnju samostojeće javne rasvjete u Radnoj zoni, ukupne duljine 1.745 metara. S obzirom da je u zoni predviđena izgradnja više poslovnih građevina, te gotovo 1.800 m kolnika i pješačkih staza, bilo je potrebno predvidjeti mrežu javne rasvjete kako bi se u uvjetima smanjene vidljivosti i po noći promet mogao odvijati sigurno i nesmetano. Ukupna vrijednost investicijskog projekta izgradnje javne rasvjete u zoni iznosi 1.025.172,00 Kn.

U Radnoj zoni predviđena je i prometna mreža koja se zasniva na iskorištavanju postojećih poljskih puteva. Općina Dragalić izradila je glavni projekt, te ishodila potvrdu glavnog projekta za izgradnju ceste i biciklističke staze u zoni. Lokacija ulaganja obuhvaća kčbr. 415/5, 761, te 754 na području katastarske općine Dragalić.

Urbanističkim planom uređenja radnog područja planirana su dva osnovna tipa prometnica kojim je predviđeno proširenje i kompletna rekonstrukcija postojećih poljskih puteva, kako u širini kolnika, tako i u dodatnim zelenim pojasevima i potezima pješačkih nogostupa. Glavnim projektom predviđena je izgradnja profila prometnica koji se sastoji od kolnika sa po jednom trakom 3,5 m u svakom smjeru, zelenog pojasa širine 5,0 m s obje strane kolnika, te s obje strane nogostup šireine 2,5 m unutar kojega je planirana izvedba biciklističkih staza širine 1,25 metara. Drugi profil prometnica koji je planiran u izgradnji razlikuje se u tome što ima jednostrano postavljen pojas zelenila i nogostup s biciklističkom stazom.

Glavni prometni pristup do Radne zone Dragalić je isključivo sa prometnice uz sjeverni rub područja kako bi se izbjeglo prometno opterećenje postojećeg i planiranog građevinskog područja stambene namjene. Procijenjena vrijednost investicijskog projekta izgradnje ceste i biciklističke staze iznosi 5.965.341,84 Kn.

Trenutno, u Radnoj zoni Dragalić registrirana je jedna tvrtka - Novi kompost d.o.o., a nekoliko vrlo ozbiljnih investitora uputilo je Općini Dragalić iskaz interesa za ulaganje koji planiraju zapošljavanje više od 250 djelatnika s područja općine.

Projekti koji prate ova pisma namjere su značajni za cjelokupno područje općine iz razloga jer su ovih 250 planiranih radnih mjesta vezani isključivo uz Radnu zonu, no vrsta i obim gospodarske djelatnosti je od takvog značaja na tržištu da bi ovaj kraj u skoroj budućnosti mogao postati jedna od najvažnijih mikroregija u Republici Hrvatskoj za proizvodnju i izvoz komposta za gljivarsku industriju.

Za navedenu proizvodnju potrebne su iznimne količine slame žitarica, prema procjenama, gotovo sa svih slavonskih ratarskih površina, te bi na taj način benefit svakako ostvarivali i poljoprivredni proizvođači, koji bi ostvarivanjem zajedničke suradnje sa potencijalnim investitorom bili u mogućnosti plasirati višak slame koji nastaje u poljoprivrednoj proizvodnji, a koja se zaorava u jesenskoj brazdi i/ili najčešće spaljuje. Na taj način osiguralo bi se pojačano uključivanje i konkurentnost poljoprivrednih proizvođača na tržištu, te doprinijelo održivom razvoju poljoprivrednih djelatnosti na području općine.

Kako bi privukla investitore u zonu, Općinsko vijeće Općine Dragalić donijelo je određene pogodnosti i olakšice kojima se stimulira dolazak i otvaranje proizvodnih pogona u zoni poput djelomičnog ili potpunog oslobađanja plaćanja komunalnog doprinosa, plaćanja komunalne naknade, te oslobađanja plaćanja poreza na tvrtku u trajanju tri godine, pod određenim uvjetima (registrirane proizvodno-prerađivačke djelatnosti, minimalna vrijednost ulaganja od 1.000.000 Kn, zapošljavanje najmanje 4 djelatnika).

3.4. Potporne institucije za razvoj gospodarstva

Na području općine Dragalić nema registriranih pravnih osoba za operativno provođenje mjera za razvoj gospodarstva i poduzetništva, poticanje i privlačenje investicija, te iniciranje i realizaciju projekata poticanja gospodarskog razvitka i poduzetništva na lokalnoj razini.

Na regionalnoj razini djeluje razvojna agencija Centar za tehnološki razvoj Brodsko posavske županije d.o.o. u Slavonskom Brodu koja potencijalnim klijentima pruža usluge informiranja, savjetovanja o registraciji djelatnosti i početku poslovanja, konzultantske usluge, informiranje o projektima i programima u poduzetništvu, savjetovanja vezana za tekuće poslovanje poduzetnika, testiranje poduzetničkih sposobnosti i ideja, informiranje o programima ministarstava Vlade RH, pomoć inovatorima pri zaštiti, provjeri i komercijalizaciji ideje, te izdavanje info biltena.

Također, razvojna agencija pruža i usluge poput istraživanja tržišta i marketinga za poduzetništvo, izrada poduzetničkih projekata i elaborata za kredite, i dr., organizaciju seminara za poduzetništvo i poduzetnike, organizaciju stručnog osposobljavanja i izobrazbe u poduzetništvu, internet usluge i povezivanje poduzetnika, izrada kataloga, studija i programa za lokalnu sredinu, organizaciju sajмова poduzetništva ili sudjelovanje na sajmovima, koordinaciju poduzetničkih aktivnosti u lokalnoj sredini, te ostale potrebne usluge i aktivnosti.

Na području županije djeluje i poduzetnički inkubator Brodin d.o.o. čiji su osnivači Grad Slavonski Brod, Brodsko posavska županija, Hrvatska gospodarska komora, Udruženje obrtnika Slavonski Brod, te CTR d.o.o.. Poduzetnički inkubator BRODIN d.o.o. osnovan je 2001. godine s ciljem poticanja razvoja obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva, na području Grada Slavenskog Broda i Brodsko-posavske županije.

Poduzetnički inkubator je poduzetnicima s područja Grada Slavenskog Broda ali i cjelokupne Županije omogućilo zakup proizvodnih prostora u posebno infrastrukturno uređenoj i prilagođenoj vlastitoj proizvodnoj hali površine 843 m².

Hala je opremljena s komunalnom i ostalom infrastrukturom potrebnom za nesmetan rad poduzetnika početnika i poduzetnika u fazi rasta i razvoja, u uvjetima suvremenog poslovanja. Poduzetnički inkubator BRODIN d.o.o. raspolaže i vlastitim uredskim prostorijama veličine 130 m² u Poslovnom tornju Đuro Đaković, u Slavonskom Brodu. Stanari poduzetničkog inkubatora imaju mogućnost koristiti usluge osoblja Poduzetničkog inkubatora uz određenu naknadu. Usluge koje poduzetnički inkubator pruža obuhvaćaju izradu poslovnih planova, investicijskih programa, provedba postupka ishođenja kredita, te ispitivanja poduzetničkog potencijala.

Uz navedene razvojne agencije i poduzetnički inkubator aktivnosti poticanja razvoja gospodarstva provodi i Brodsko posavska županija provedbom različitih mjera i projekata kojima se nastoji potaknuti poduzetništvo na lokalnoj razini.

Neki od navedenih projekata su:

- **Projekt „Gazele“** – u okviru navedenog projekta Brodsko-posavska županija dodjeljuje potpore za ulaganja u novu opremu i suvremene tehnologije, proširenje proizvodnih kapaciteta (izgradnja/dogradnja/adaptacija poslovnih objekata), uvođenje novih proizvodnih postupaka i novih proizvoda, razvoj proizvoda s višim stupnjem prerade, uvođenje korištenja obnovljivih izvora energije i povećanja energetske učinkovitosti. Krajnji cilj je povećanje konkurentnosti MSPO sektora Brodsko-posavske županije na domaćem i međunarodnom tržištu. Korisnici sredstava su mikro, mali i srednji gospodarski subjekti (trgovačka društva i obrti) koji se bave proizvodnim djelatnostima i čije je sjedište na području Brodsko-posavske županije.

- **Projekt „Izvoznik“** – u okviru navedenog projekta Brodsko-posavska županija dodjeljuje potpore za poticanje razvoja proizvodnih i izvozno orijentiranih subjekata malog gospodarstva s područja Brodsko-posavske županije koji svojim poslovanjem ostvaruju tržišnu uspješnost, povećavaju izvoz i zaposlenost. Korisnici sredstava su mikro, mali i srednji gospodarski subjekti (trgovačka društva i obrti) koji se bave proizvodnim djelatnostima i čije je sjedište na području Brodsko-posavske županije uz određene uvjete koji se propisuju javnim pozivom.
- **Projekt „Poduzetnik u BPŽ zoni“** – u okviru navedenog projekta Brodsko-posavska županija dodjeljuje potpore za rješavanje komunalnih i infrastrukturnih zahvata na čestici unutar poduzetničke zone, izgradnju poslovnih objekata unutar poduzetničke zone, kupnju strojeva i opreme za poslovanje u poslovnom objektu unutar poduzetničke zone. Korisnici sredstava su mikro, mali i srednji gospodarski subjekti (trgovačka društva, obrti i zadruge) bez obzira na sjedište, ali koji realiziraju svoje investicije u poduzetničkim zonama na području Brodsko-posavske županije
- **Projekt „Inovatori“** – u okviru navedenog projekta Brodsko-posavska županija dodjeljuje potpore za poticanje razvoja inovatorstva. Krajnji cilj je povećanje konkurentnosti MSPO sektora Brodsko-posavske županije na domaćem i međunarodnom tržištu. Korisnici sredstava potpore su fizičke osobe - inovatori, čije je prebivalište na području Brodsko-posavske županije, te mikro, mali i srednji gospodarski subjekti (trgovačka društva i obrti), čije je sjedište na području Brodsko-posavske županije uz određene uvjete koji se propisuju javnim pozivom

3.5. Tržište rada

3.5.1. Zaposlenost

Od ukupno 63% radno sposobnog stanovništva u dobi 15-64 godine (1.368 stanovnika), na području općine Dragalić zaposleno je tek 9% stanovništva, što predstavlja vrlo nepovoljan pokazatelj.

U sljedećoj tabeli prikazana je struktura zaposlenih prema osnovama osiguranja:

Tablica 6: Broj zaposlenih prema osnovi osiguranja

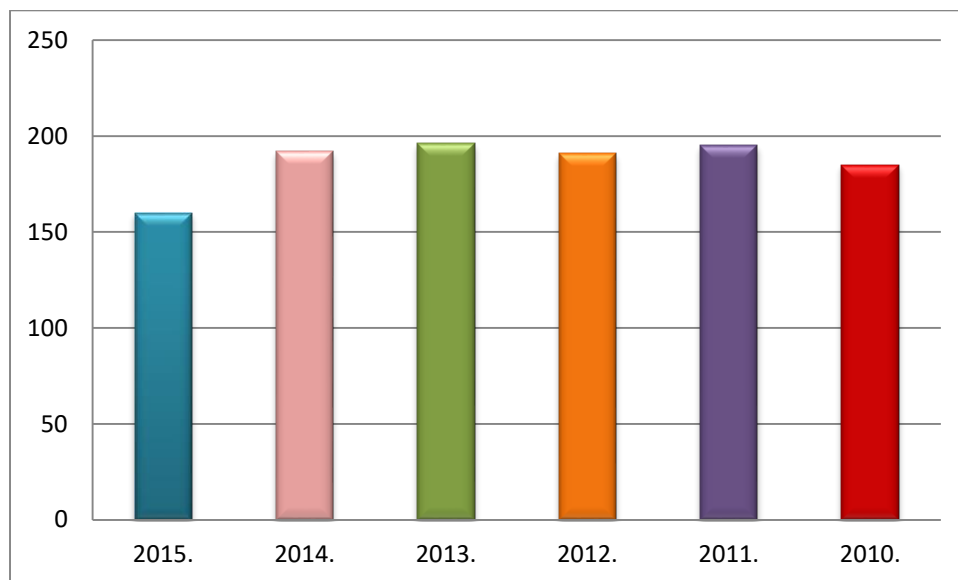
ZAPOSLENI PREMA OSNOVI OSIGURANJA	BROJ ZAPOSLENIH
Radnici kod pravnih osoba	71
Obrtnici	5
Poljoprivrednici	9
Samostalne profesionalne djelatnosti	-
Radnici kod fizičkih osoba	8
Osiguranici zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu	-
Osiguranici – produženo osiguranje	-
UKUPNO	93

Izvor podataka: HZMO, Sektor za ekonomske poslove, rujan 2016.

Analizirajući strukturu zaposlenih prema spolu, gotovo je izjednačen broj muškaraca i žena u ukupnom broju zaposlenih, dok je prema osnovi osiguranja najmanji broj žena zaposlen kod poljoprivrednika i obrtnika.

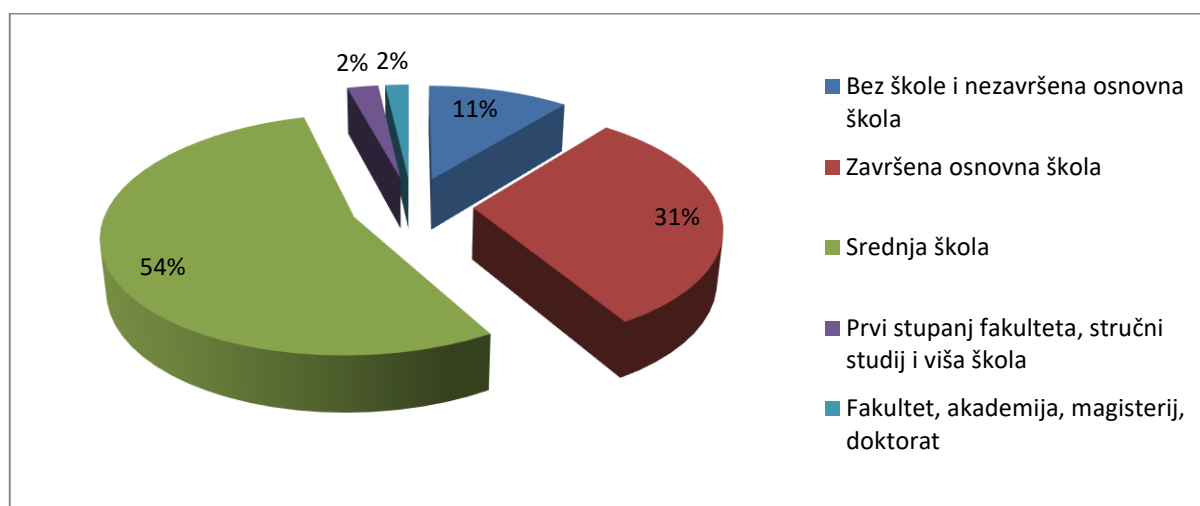
3.5.2. Nezaposlenost

Nezaposlenost predstavlja jedan od glavnih socio ekonomskih problema na području općine Dragalić kao i cjelokupne županije. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz ožujka 2016. godine, na području Općine Dragalić registrirano je ukupno 166 nezaposlenih osoba. Jedan od mogućih uzroka pada nezaposlenosti pretpostavlja se da je i rastući trend iseljavanja s područja općine, kao i većine ruralnih područja Slavonije i Baranje.

Grafikon 5: Ukupan broj nezaposlenih u razdoblju 2010. – 2015.

Kako je vidljivo iz prethodnog grafikona, vrhunac nezaposlenosti u proteklih pet godina dosegao je 2013. godine kada je na području općine bilo registrirano 196 nezaposlenih osoba.

Grafikon 6: Nezaposlene osobe prema stupnju obrazovanja

Promatrajući strukturu nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja, razvidno je da najveći udio čine nezaposlene osobe sa srednjom školom, slijede nezaposlene osobe sa završenom osnovnom školom, te nezaposleni bez škole i nezavršene osnovne škole.

Tek 2% nezaposlenih čine visokoobrazovane osobe. Navedeni podaci ukazuju na nepovoljnu obrazovnu strukturu nezaposlenih osoba.

Tablica 7: Dobna struktura nezaposlenih

Ukupan broj nezaposlenih	166
15-19	11
20-24	16
25-29	18
30-34	18
35-39	11
40-44	17
45-49	13
50-54	33
55-59	18
60 i više	11

Izvor podataka: HZZ, ožujak 2016.

Od ukupnog broja nezaposlenih osoba na području općine, mladi do 30 godina čine 27%.

4. POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO

Općina Dragalić tradicionalno je orijentirana poljoprivredi kao sektoru koji čini okosnicu gospodarstva na području općine. Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na dan 31.12.2015. godine na području općine Dragalić ukupno je registrirano 118 poljoprivrednih gospodarstava od kojih je 113 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, 4 obrta, te jedno trgovačko društvo.

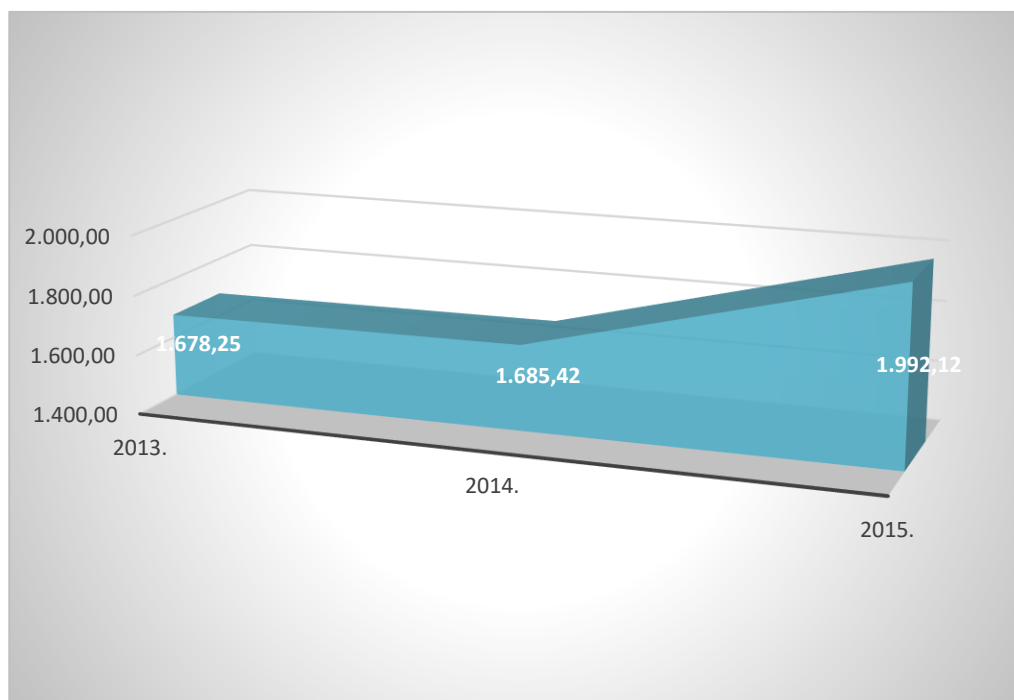
Iako je 2003. godine proveden prvi samostalni Popis poljoprivrede u Republici Hrvatskoj čija je namjera bila dobiti što preciznije podatke o hrvatskoj poljoprivredi i ustanoviti važnost te djelatnosti za hrvatsko gospodarstvo, podaci dobiveni navedenim popisom često su odudarali od stvarnoga stanja, posebice u pogledu uporabe poljoprivrednog zemljišta.

Stoga je od 2011. godine započela primjena identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj tzv. ARKOD sustava čiji je cilj dobiti jasnu sliku koliko se zemljišta u Hrvatskoj koristi za poljoprivrednu proizvodnju, bez obzira na kulture koje se na njima uzgajaju. ARKOD je nadogradnja Upisnika poljoprivrednih gospodarstava, koji je temeljna evidencija koju Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju koristi za dodjelu potpora. ARKOD sustav sastavni je dio Integriranog administrativnog i kontrolnog sustava (IAKS) kojim zemlje članice Europske Unije dodjeljuju, prate i kontroliraju izravna plaćanja poljoprivrednicima. Upravo iz navedenih razloga, u analizi poljoprivrednog sektora korišteni su službeni podaci Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, te podaci iz ARKOD sustava.

Tablica 8: Korišteno poljoprivredno zemljište u ARKOD sustavu

Općina Dragalić	Vrsta uporabe zemljišta	Površina (ha)	Broj ARKOD parcela
	<i>Oranica</i>	1.877,68	647
	<i>Staklenici na oranici</i>	0,16	1
	<i>Livada</i>	24,96	37
	<i>Pašnjak</i>	51,16	13
	<i>Vinograd</i>	1,80	2
	<i>Voćne vrste</i>	35,27	64
	<i>Orašaste (drvenaste) kulture</i>	-	-
	<i>Mješoviti trajni nasadi</i>	1,01	3
	<i>Ostalo zemljište</i>	0,08	1
UKUPNO		1.992,12	768

Izvor podataka: APPRRR, 2015.

Grafikon 7: Korišteno poljoprivredno zemljište u Arkod sustavu protekle tri godine

Promatrajući strukturu korištenog poljoprivrednog zemljišta na području općine, vidljivo je da najveći udio prema vrsti uporabe zemljišta čine oranice, slijede pašnjaci i voćne vrste dok najmanji udio čine mješoviti trajni nasadi i staklenici, iz čega proizlazi da su ratarstvo, voćarstvo i stočarstvo najzastupljeniji sektori na području općine Dragalić.

Ratarstvo kao najznačajniju i najzastupljeniju poljoprivrednu granu na području općine, obilježavaju brojni problemi; od nerazvijenosti osnovnih infrastrukturnih uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju do neprofitabilne i nekonkurentne poljoprivredne proizvodnje. Jedan od najznačajnijih problema čine male parcele poljoprivrednog zemljišta koje onemogućavaju isplativiju proizvodnju. S druge strane, nepostojanje otkupa, neorganiziranost tržišta, dotrajala poljoprivredna mehanizacija, nedovoljna ulaganja u modernizaciju poljoprivrednih gospodarstava, a posebice nedovoljne prerade primarnih poljoprivrednih proizvoda dodatno otežavaju ionako tešku poziciju poljoprivrednih proizvođača s područja općine. Također, primjena konvencionalne poljoprivrede i u ratarstvu i voćarstvu, nosi i određene štetne posljedice kao što su onečišćenje okoliša, pitke vode, tla i zraka. Zastupljenost ekološke poljoprivrede na području općine vrlo je mala.

U sektoru voćarstva prevladavaju višegodišnji nasadi i to pretežito uzgoj jabuka i višanja.

Stočarstvo na području općine Dragalić danas je tek u manjoj mjeri zastupljeno i to ponajviše konjogojstvo i govedarstvo. Nekadašnja tradicija pašarenja konja na slobodnoj ispaši na pašnjaku Iva danas je vrlo malo zastupljena čemu u prilog govori i podatak o tek 10-ak uzgajivača konja i to pretežito autohtone pasmine posavskog hladnokrvnjaka. Prema posljednjim podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, na području općine u mjesecu prosincu 2015. godine registrirano je 157 grla konja i to na području naselja Dragalić i Gorice. Na pašnjak Iva na ispašu dolaze i uzgajivači s područja susjednih općina i to Vrbja, Rešetara, Starog Petrovog Sela, te općine Davor. U sektoru govedarstva, statistika broji tek 92 grla goveda na cjelokupnom području općine od kojih je glavnina smještena na području naselja Mašić.

U pogledu osnovnih infrastrukturnih preduvjeta za razvoj poljoprivrednog sektora, svakako je potrebno istaknuti poljoprivredne putove koji se područjem općine protežu u duljini od cca 107 km. Navedeni putovi uglavnom su makadamski, te se nalaze u relativno zadovoljavajućem stanju, no zahtijevaju kontinuiranja ulaganja u održavanje. Kanalsku mrežu na području općine uz Hrvatske vode koje održavaju kanale I i II reda, redovito održava i Općina Dragalić (III i IV reda), te su isti uglavnom u zadovoljavajućem stanju.

U pogledu šumskih resursa, na području općine Dragalić šume obuhvaćaju površinu od 1.923,33 ha od kojih se 1.813,57 ha nalazi u vlasništvu Republike Hrvatske, dok se tek 109,76 ha nalazi u vlasništvu privatnih šumoposjednika.

Tablica 9: Šumsko zemljište na području općine Dragalić

	Obraslo šumsko zemljište (ha)	Neobraslo šumsko zemljište (ha)	Neplodno (ha)
Općina Dragalić	1.858,64	36,50	28,19
- proizvodno		18,44	
- neproizvodno		18,06	

Izvor podataka: Hrvatske šume, Uprava šuma, Podružnica Nova Gradiška

U pogledu drvnih zaliha, na području općine Dragalić zastupljenost istih prikazana je u tabeli koja slijedi:

Tablica 10: Drvni sortimenti na području općine Dragalić

R.br.	Vrsta drvene zalihe	Volumen (m3)
1.	Hrast lužnjak	291.249
2.	Hrast kitnjak	63.050
3.	Hrast cer	13.605
4.	Bukva obična	17.095
5.	Jasen poljski	89.181
6.	Grab obični	32.747
7.	Klen	715
8.	Bagrem	1.852
9.	Ostala tvrda bjelogorica	8.152
10.	Joha crna	921
11.	Bijela vrba	899
12.	Domaće topole	285
13.	Ostala meka bjelogorica	3.259
14.	Bijeli obični bor	587
15.	Crni bor	120
16.	Ostala crnogorica	1.735

Izvor podataka: Hrvatske šume, Uprava šuma, Podružnica Nova Gradiška

5. TURIZAM

Sukladno Pravilniku o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (NN broj: 122/09, 9/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13. i 153/13.) područje općine Dragalić razvrstano je u turistički razred „D“. Razvrstavanje u turističke razrede temelji se na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima od kojih su najznačajniji: turistički i smještajni ugostiteljski kapaciteti odgovarajuće kvalitete, razina izgrađenosti infrastrukture, prirodna i kulturna baština, a naročito: povijesni i umjetnički spomenici i sadržaji, prirodne ljepote, pojave, običaji i tradicija, te druge turističke zanimljivosti, stanje organiziranosti zdravstvene zaštite, uređenost javnih površina te dodatna ponuda: sport, kultura, trgovine i sl.

Područje općine Dragalić u začetku je turističkog razvoja, iako raspolaže kvalitetnom atrakcijskom osnovom.

5.1. Turistički potencijali

Jedan od najznačajnijih turističkih potencijala na području općine svakako je pašnjak Iva koji je zaštićen u kategoriji značajnog krajobraza i čini sastavni dio područja važnog za ptice Donja Posavina koje je dio Nacionalne ekološke mreže. Turistički potencijali ovoga područja ponajprije su usmjereni ka „birdwatching“ ili „birding“ turističkim aktivnostima što podrazumijeva opažanje i proučavanje ptica golim okom ili uz pomoć optičkih pomagala, te u novije vrijeme i fotografske opreme. Turizam promatranja ptica danas predstavlja turističku granu koja ima sve više pobornika, značajno utječe na gospodarstvo, dok s druge strane potiče i unaprjeđuje zaštitu okoliša i ptica na lokalnim razinama.

Jedna od turističkih grana koja ima vrlo značajan potencijal razvoja na području općine Dragalić je i cikloturizam koji posljednjih desetak godina bilježi sve veći porast u kontinentalnim dijelovima Republike Hrvatske. Cikloturizam predstavlja najbolji način da se istraži specifično područje, te uživa u njegovim prirodnim i gastronomskim bogatstvima. Iz godine u godinu raste broj tzv. bed&bike smještajnih jedinica koje se mogu naći u hotelima, hostelima, ali i privatnom smještaju poput obiteljskih gospodarstava. Oznaka bed&bike znači da smještajni kapaciteti biciklistima, osim jednog noćenja, nude zaključavanje bicikala, minimalni servis za popravak, te pranje i sušenje potrebne opreme. Kako cikloturisti ne troše novac na skuplje stavke kao što su cestarina i gorivo, u principu su spremni na dodatne sadržaje potrošiti više od ostalih turista, od čega često profitiraju seoska gospodarstva i lokalni subjekti.

Jedan od novih, inovativnih koncepta kreativnog turizma koji je moguće razvijati na području općine je i foto turizam. Foto turizam, veže se za prirodu i kulturne ljepote, enogastronomiju, biciklizam, te se može razvijati ili samostalno, samo radi fotografiranja i razvijanja foto vještina, ili i u obliku organiziranja foto safarija, foto tura ili fotoradionica. Foto turizam idealan je za primjenu u ruralnim područjima jer se može razvijati tijekom cijele godine, doprinosi jačanju konkurentnosti turističke ponude, dovodi nove kategorije posjetitelja/turista, ali i doprinosi promociji i očuvanju estetskog prostora kulturnog krajolika i identiteta. Razvoju foto turizma posljednjih godina znatno pridonosi porast korištenja pametnih telefona i drugih mobilnih uređaja s ugrađenim kamerama/fotoparatima, te društvenih mreža na putovanjima, čime je sada zapravo i svaki turist fotograf, a svaka fotografija koju snimi i objavi na društvenim mrežama potencijalni poziv u neko odredište.

S obzirom na postojeće potencijale u poljoprivrednom sektoru, poljoprivredna gospodarstva mogu postati okosnica turističkog razvoja ovoga kraja i element prepoznatljivosti i privlačnosti na turističkom tržištu. Kroz turizam kao dopunsku djelatnost, mogu se izravno plasirati poljoprivredni proizvodi proizvedeni u domaćinstvima, a posebice oni proizvedeni prema ekološkim načelima.

5.2. Manifestacije i događanja

Na području općine Dragalić, očuvanju i promoviranju lokalne tradicijske kulture i kulturnog identiteta, pridaje se posebna pozornost. U tu svrhu, tijekom godine održava se nekoliko manifestacija i događanja koje privlače značajan broj posjetitelja.

„Dragalić u pjesmi i plesu“ manifestacija je koja se tradicionalno održava već pet godina zaredom u organizaciji KUD-a Dragalić. Sudionici manifestacije su brojna kulturno-umjetnička društva s područja Brodsko - posavske, ali i drugih županija Republike Hrvatske. Bogat kulturno-umjetnički i zabavni program svake godine privlače sve veći broj posjetitelja, a glavni cilj manifestacije je očuvanje od zaborava i promoviranje bogate kulturne baštine i tradicijskih vrijednosti ovoga kraja.

Fotografija 4: Tamburaška sekcija KUD-a Dragalić

Jedna od manifestacija u organizaciji KUD-a Dragalić je i božićni koncert pod nazivom „Božić nam je došao“ koji se već pet godina kontinuirano održava koncem mjeseca prosinca. Programom manifestacije obuhvaćene su dramske predstave, pjesme i plesovi, ali i kulturni sadržaji namijenjeni najmlađim uzrastima.

KUD Dragalić 2015. godine iniciralo je i po prvi puta organiziralo još jednu hvalevrijednu manifestaciju - pokladno jahanje, koje se ove godine održalo početkom mjeseca veljače, a okupilo je više od 50 konjanika i 6 zaprega. S obzirom na tradiciju uzgoja konja, posebice izvornih hrvatskih pasmina poput lipicanaca, te posavskih hladnokrvnjaka, cilj ove manifestacije je očuvati graničarsku tradiciju i običaje kao dio kulturnog identiteta ne samo područja općine Dragalić već i cjelokupne Brodsko posavske županije. Uz iznimne primjerke konja i slavonskih zaprega, te prezentiranja i promoviranja narodnih ruha, pjesme i plesova, manifestacije ovoga tipa osim iznimno vrijednog kulturnog značaja, svakako su relevantne i za razvoj turističke ponude na području općine.

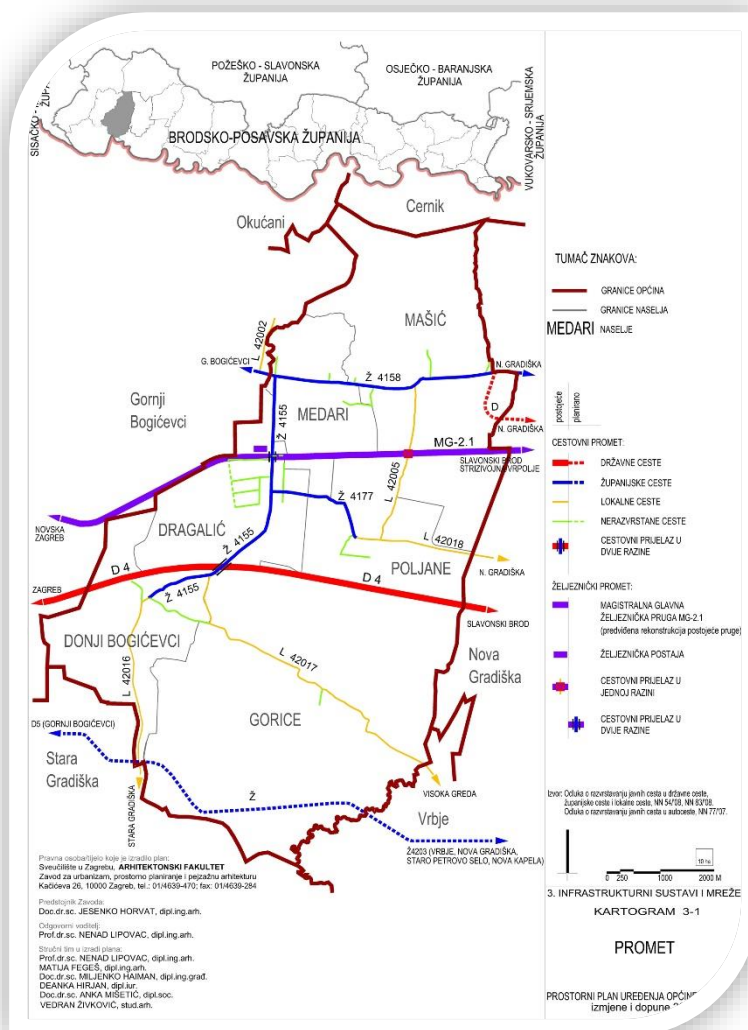
Fotografije 5 i 6: Sudionici pokladnog jahanja u Dragaliću

6. INFRASTRUKTURA

6.1. Promet

6.1.1. Cestovni promet

Općina Dragalić je dobro prometno povezana sa širim prostorom, kako Županije, tako i Države. Središnjim dijelom općine, u smjeru istok-zapad prolazi prolazi auto-cesta D4 Zagreb-Lipovac, na koju se iz Općine pristupa na čvorištima Nova Gradiška i Okučani (i jedno i drugo čvorište udaljeni su od općinskog središta 10, odnosno 8 km), a čvorišta su povezana županijskom prometnicom Ž4158 Nova Gradiška-Okučani, koja je jedna od tri županijske prometnice koje prolaze prostorom Općine.

Fotografija 7: Prikaz mreže prometnica na području općine Dragalić

Sjevernim dijelom Općine u smjeru istok-zapad prolazi županijska cesta Ž4158 uz koju su izgrađena naselja Mašić i Medari. Na županijsku cestu Ž4158 prometno su povezana naselja Dragalić i Donji Bogičevci županijskom cestom Ž4155 i lokalnom cestom L42016. Naselje Poljane prometno je povezano sa županijskom cestom Ž4155 preko županijske ceste Ž4177, te sa županijskom cestom Ž4158 lokalnom cestom L42005. Naselje Gorice prometno je povezano sa županijskom cestom Ž4155 preko lokalne ceste L42017.

Tablica 11: Popis državnih, županijskih i lokalnih cesta

BROJ CESTE	NAZIV CESTE (DIONICA)	KATEG.	DUŽINA (km)	
			ASFALT	TUCANIK
DRŽAVNA CESTA				
D4	Gp Bregana (Slo)- Zagreb-Slavonski Brod- Gp Bajakovo (Sicg)	D	7,50	-
ŽUPANIJSKE CESTE				
4155	Ž 4158-Dragalić-Donji Bogičevci	Ž	5,60	-
4158	Okučani (D5)- Kosovac- Medari- N.Gradiška- Staro Petrovo Selo- Vrbova –Batrina (D49)	Ž	4,50	-
4177	Dragalić (Ž4155)- Poljane	Ž	2,00	-
ŽUPANIJSKE CESTE UKUPNO:			12,10	-
LOKALNE CESTE				
42005	Mašić (Ž4158)- Poljane (L42018)	L	-	2,70
42016	Donji Bogičevci - Pivare	L	1,00	2,00
42017	Gorice - Visoka Greda	L	3,00	
42018	Poljane - Prvča	L	2,20	
LOKALNE CESTE UKUPNO			6,20	4,70
ŽUPANIJSKE I LOKALNE CESTE SVEUKUPNO			18,30	4,70

Izvor podataka: Općina Dragalić

Potrebe u pogledu prometne infrastrukture na području općine, ponajprije su vidljive u dijelu izgradnje nerazvrstanih cesta. Općina Dragalić kao investitor izradila je cjelokupnu projektnu dokumentaciju, te ishodila građevinsku dozvolu za izgradnju lokalne nerazvrstane ceste u naselju Dragalić koja obuhvaća kčbr. 309 i 760 na području katastarske općine Dragalić.

Postojeća nerazvrstana cesta proteže se od centra naselja na županijskoj cesti Ž 4155, neposredno uz crkvu sv. Ivana Krstitelja, te se proteže istočno u dužini od cca 250 metara. Predmetna cesta djelomično je asfaltirana, a djelomično nasuta tucanikom, te se nalazi u dosta lošem stanju čime je ugrožena sigurnost svih sudionika u prometu. Novoprojektirana prometnica je postavljena na način da se slojevi postojeće prometnice izvade, te u projektiranom koridoru postave slojevi nove prometnice. Prometnica je predviđena za dvosmjerni promet, te je sa južne strane predviđena pješačka staza širine 1,50 m.

Nakon realizacije investicije, prometnica će se u istočnom dijelu priključiti na postojeću županijsku cestu, dok na zapadnom dijelu završava na križanju sa poljskim putom. Sukladno izrađenom projektantskom troškovniku, procijenjena vrijednost investicije iznosi 521.345,56 Kn.

Projektnu dokumentaciju, kao i građevinsku dozvolu Općina Dragalić izradila/ishodila je i za projekt izgradnje lokalne nerazvrstane ceste u naselju Mašić. Lokacija ulaganja obuhvaća kčbr. 947 i 213 na području katastarske općine Mašić. U koridoru planiranog zahvata nalazi se postojeći poljski put dužine cca 560 metara, koji je djelomično nasut tucanikom, te je u vrlo lošem stanju.

Početak zahvata nalazi se u naselju Mašić na županijskoj cesti Ž 4158 između kućnih brojeva 84 i 86. Izgradnja nove prometnice projektirana je na način da se slojevi postojećeg nasutog puta izvade, te u projektiranom koridoru postave slojevi nove prometnice.

Prometnica je predviđena za dvosmjerni promet, te će se u južnom dijelu priključiti na postojeću županijsku cestu, dok na sjevernom dijelu ista završava i nastavlja se kao poljski put. Sukladno izrađenom projektantskom troškovniku, procijenjena vrijednost projekta iznosi 812.881,09 Kn.

6.1.2. Željeznički promet

Prostorom Općine Dragalić, u dužini 6 kilometara, prolazi međunarodna željeznička pruga Zagreb-Tovarnik sa željezničkom postajom u Dragaliću, kao centralnom naselju Općine. Sama željeznička pruga je susjedna čestica planiranom prostoru za razvoj poduzetničke zone, te postoji i realna mogućnost izgradnje utovarno-istovarnog kolosjeka uz željezničku postaju Dragalić, ukoliko se sukladno predviđenom razvoju gospodarstva ukaže potreba.

Fotografija 8: Željeznička postaja u Dragaliću

6.2. Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrbni sustav izgrađen je u potpunosti u četiri od 6 naselja na području općine Dragalić i to naselju Dragalić kao administrativnom središtu, te naseljima Medari, Gorice i Mašić. Opskrba vodom vrši se iz akumulacijskog jezera Bačica i slapišta Šumetlica – Strmac kojima upravlja tvrtka Slavča d.o.o. Nova Gradiška.

U naselju Mašić preostalo je izgraditi odvojak spojnog cjevovoda (spojni odvojak 4), sukladno izrađenoj projektnoj dokumentaciji. U naseljima Poljane i Donji Bogičevci opskrbni cjevovod je djelomično izgrađen (cca. 150 m u svakom naselju), a projektna dokumentacija za izgradnju preostalog dijela opskrbnog cjevovoda u potpunosti je izrađena, te su ishođene sve potrebne suglasnosti i dozvole nadležnih tijela.

Glavnim-izvedbenim projektom izgradnje spojnog voda i distributivne vodovodne mreže naselja Poljane predviđena je izgradnja novoprojektiranog vodoopskrbnog cjevovoda na postojećem spojnom cjevovodu Dragalić - Poljane čija trasa je položena uz sjevernu stranu županijske ceste Ž4177. Lokacija ulaganja obuhvaća kčbr. 765 na području k.o. Dragalić, te kčbr. 328, 617, 631, 632, 523, 620, 633, 425, 315 na području k.o. Poljane. Projektirani cjevovod protezati će su u dužini od 1.174 metra u produžetku postojećeg spojnog cjevovoda, a do samog ulaza u naselje Poljane.

Vodoopskrbna mreža projektirana je u nastavku spojnog cjevovoda i to na način polaganja hidranskog cjevovoda V.2. te sekundarnog cjevovoda sa pripadajućim ograncima. Ukupna dužina hidranskog cjevovoda koji će se izgraditi iznosi cca 1.689 m, dok ukupna dužina sekundarnih cjevovoda iznosi cca 1.532 metra. Sukladno izrađenom projektantskom troškovniku, ukupna vrijednost planiranog ulaganja iznosi 2.683.472,08 Kn.

Glavnim-izvedbenim projektom izgradnje spojnog voda i distributivne vodovodne mreže naselja Donji Bogičevci predviđena je izgradnja spojnog cjevovoda Dragalić - Donji Bogičevci u dužini od 1.364,11 m u čvoru postojećeg spojnog cjevovoda Dragalić - Gorice. Lokacija ulaganja obuhvaća kčbr. 651, 647, 653, 652 na području k.o. Donji Bogičevci, te kčbr. 803 na području k.o. Gorice. Trasa projektiranog cjevovoda položena je uz južnu stranu županijske ceste Ž 4155 do spoja na lokalnu cestu L 42016. Projektirana vodoopskrbna mreža obuhvaća izgradnju hidranskog cjevovoda V.2., ukupne dužine 1.063,13 m, te sekundarnih cjevovoda ukupne dužine cca 1.532 m. Sukladno izrađenom projektantskom troškovniku, ukupna vrijednost planiranog ulaganja iznosi 2.136.520,45 Kn.

6.3. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području općine izgrađen je tek u naselju Dragalić. Tijekom 2014. godine započeta je izrada projektne dokumentacije za za izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda za naselja Mašić i Medari, te je tijekom mjeseca rujna 2016. godine ishoda i potvrda glavnog projekta, čime je navedena investicija spremna za realizaciju.

Projektom dokumentacijom obuhvaćena je izgradnja kanalizacijskog sustava naselja Mašić i Medari kojim će se riješiti odvodnja sanitarno - fekalnih otpadnih voda navedenih naselja. S obzirom da dio naselja Medari topografski gravitira naselju Dragalić isti će se priključiti na postojeći kanalizacijski sustav u naselju Dragalić, dok će se veći dio priključiti na novoprojektirani uređaj za pročišćavanje u Medarima. Lokacija ulaganja obuhvaća kč.br. 397, 356, 852, 575, 576, i 851 na području k.o. Medari, kč.br. 947, 934, 213 i 372 na području k.o. Mašić, te kč.br. 1 i 759 na području k.o. Dragalić.

U tabeli koja slijedi prikazani su svi gravitacijski kanali/cjevovodi, tlačni cjevovodi, te precrpne stanice čija izgradnja je obuhvaćena navedenim projektom:

Tablica: 12: Dijelovi sustava odvodnje naselja Mašić i Medari

Kanal	Dužina (m)	Naselje
Kolektor K 1-1	1.602,00	Medari
Kolektor K 1-2	1.376,00	Medari
Kolektor K 1-3	1.263,00	Medari
Kolektor K 1-2 ogranak 1	121,00	Mašić
Kolektor K 1-2 ogranak 1-1	72,00	Mašić
Kolektor K 1	356,00	Medari
Kolektor K 2	309,00	Medari/Dragalić
Kolektor K 3	213,00	Medari
Kolektor K 4	370,00	Medari
Kolektor K 5	59,00	Medari
Kolektor K 6	952,00	Medari
Kolektor K 7	380,00	Medari
Kolektor K 8	725,00	Medari/Mašić
Kolektor K 8 ogranak 1	514,00	Mašić
Kolektor K 9	1.012,00	Mašić
Kolektor K 9 ogranak 1	523,00	Mašić
Kolektor K 10	136,00	Mašić
Kolektor K 10 ogranak 1	180,00	Mašić
Kolektor K 10 ogranak 2	78,00	Mašić
Tlačni kolektor T1-2-1 (uz CP1)	89,00	Mašić
Tlačni kolektor T1-2 (uz CP2)	685,00	Mašić
Tlačni kolektor T1-1 (uz CP3)	364,00	Medari

Izvor podataka: Glavni projekt izgradnje kanalizacijske mreže T.D.: 227/14-K

Uređaj za pročišćavanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda projektiran je kao kompaktni uređaj BIO-DISK kapaciteta 1000 ekvivalentnih stanovnika. Uređaj će se ugraditi u betonski tank sa elektronskom regulacijom i zaštitom procesa, koji funkcionira na tehnologiji rotacijskih bioloških diskova koji su zbog svoje jednostavnosti i efikasnosti najoptimalniji uređaji za kapacitete od pet do nekoliko tisuća ekvivalentnih stanovnika. Uređaj je projektiran kao kompaktna, potpuno automatizirana, neosjetljiva na hidraulička i organska opterećenja, ne zahtijeva osoblje za održavanje, ima izuzetno malu potrošnju električne energije, radi bešumno i bez prisustva neugodnih mirisa.

Uređaj vrši pročišćavanje otpadnih voda procesom samoregulacije bez posebnog upravljanja i automatike. Otpadna voda dotječe gravitacijski ili preko pumpne stanice na uređaj gdje se nakon taloženja u primarnoj taložnici dovodi u bio-zonu sa rotirajućim diskovima. Kako diskovi polagano kruže, na istima se formira biološki film sa aerobnim bakterijskim kulturama.

Po izlasku iz bio zone, voda dolazi u sekundarnu taložnicu gdje vrši finalno taloženje. Voda na izlazu iz uređaja je bistra, obogaćena kisikom i bez neugodnih mirisa.

Uređaj za pročišćavanje projektiran je tako da se može uzeti reprezentativan uzorak otpadne vode, prije i nakon pročišćavanja otpadnih voda, a na izlazu iz uređaja je predviđeno mjerenje količine ispuštene vode.

6.4. Plinoopskrba

Sustav plinoopskrbe na području općine Dragalić izgrađen je na području naselja Mašić, Medari i Dragalić, dok u preostala tri naselja isti nije izgrađen. Koncesionar za distribuciju i opskrbu plinom na području općine je tvrtka Plin Projekt d.o.o. iz Nove Gradiške.

6.5. Postupanje s otpadom

U svim naseljima općine Dragalić postoji organizirano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada koje se zbrinjava na odlagalištu Šagulje-Ivik koje se nalazi na području Grada Nova Gradiška, a kojim upravlja tvrtka Odlagalište d.o.o.. Na području Općine ne postoje reciklažna dvorišta, a na odlagalištu Šagulje-Ivik postoji mikrolokacija unutar koje je moguće odložiti građevinski otpad. Otpad se prikuplja jednom tjedno u posudama od 120 i 1.100 litara.

Tablica 13: Broj korisnika usluga odvoza komunalnog otpada

Naselje	Obveznici plaćanja komunalne naknade	Korisnici odvoza komunalnog otpada	Postotak (%)
Dragalić	212	160	75%
Gorice	84	20	24%
Donji Bogičevci	50	3	6%
Medari	110	27	25%
Mašić	161	46	29%
Poljane	75	10	13%
UKUPNO	692	266	38%

Izvor podataka: Plan gospodarenja otpadom, 2012.

Promatrajući podatke iz prethodne tablice, vidljivo je da na području općine Dragalić tek 38% obveznika plaćanja komunalne naknade koristi usluge odvoza komunalnog otpada, te da je najveći broj korisnika s područja naselja Dragalić. Razlog tomu je i činjenica da dio obveznika plaćanja komunalne naknade ne boravi na području općine već samo posjeduje nekretnine.

Odvojeno prikupljanje i selektiranje otpada na području općine vrši se putem mreže zelenih otoka od kojih su po dva otoka smještena u naseljima Mašić, Medari i Gorice, tri zelena otoka smještena su na području naselja Dragalić kao administrativnom središtu Općine s najvećom koncentracijom stanovništva, te po jedan zeleni otok u naseljima Donji Bogičevci i Poljane. Svaki zeleni otok sadrži tri kontejnera za prikupljanje pet ambalaže, papira i stakla.

Fotografija 9: Zeleni otok na području općine

Na području općine Dragalić postoji nekoliko divljih odlagališta građevnog otpada jer su ostaci velikog broja stambenih i gospodarskih jedinica porušeni i deponirani na divlja odlagališta nakon ratnih razaranja i organizirane obnove. Odlagališta se nalaze na ulazu u naselja Donji Bogičevci i Mašić, dok se u Poljanama odlaže komunalni i glomazni otpad na lokaciji nekadašnjeg odlagališta koje je sanirano. Odlagališta su sanirana u naseljima Gorice, Dragalić, Medari, te djelomično Donjim Bogičevcima no trenutno stanje nije zadovoljavajuće jer je potrebno sanirati i ostala odlagališta.

Fotografija 10: Divlje odlagalište u Poljanama

S ciljem unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom na području općine, Općina Dragalić planira osigurati mobilno reciklažno dvorište – mobilnu jedinicu koja u naravi predstavlja pokretnu tehničku jedinicu koja služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

6.6. Javna rasvjeta

U pogledu sustava javne rasvjete, na području općine Dragalić ista je u potpunosti izgrađena u svim naseljima 1995. godine nakon vojno redarstvene operacije „Bljesak“ kada su u potpunosti oslobođena sva okupirana područja zapadne Slavonije. Izgrađeni su novi betonski stupovi, postavljena nova rasvjetna tijela i kablovska mreža.

U rasvjetnim tijelima postavljene su visokotlačne natrijeve žarulje snage od 75-150 W. Također, mreža javne rasvjete ima ugrađene fotonaponske ćelije koje omogućavaju upravljanje i regulaciju rada sustava na energetski održiv način. S obzirom na vrijeme izgradnje, te pojavu i primjenu energetski učinkovitijih rasvjetnih tijela/žarulja, sukladno potrebama Općina Dragalić će planirati modernizaciju postojećeg sustava javne rasvjete.

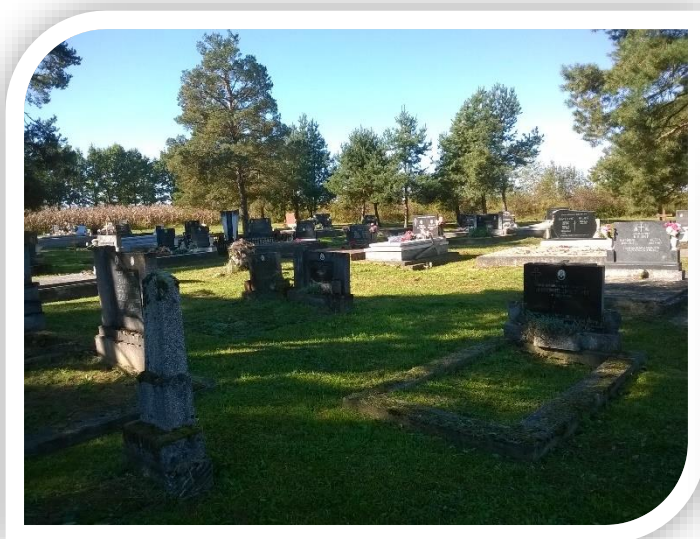
6.7. Telekomunikacijska infrastruktura

Od telekomunikacijske infrastrukture, na području općine Dragalić, mjesna telefonska centrala smještena je u naseljima Dragalić i Gorice. Viši komutacijski čvor kojem pripada područje općine smješten je u Novoj Gradiški, a telekomunikacijska mreža pokriva sva naselja općine. Međunarodni svjetlovodni vod koji vodi iz Zagreba preko Okučana, Nove Gradiške, Slavenskog Broda prema Županji prolazi uz županijsku prometnicu Ž 4158, a međunarodni koaksijalni vod južnim, većinom neizgrađenim dijelom općine uz koridor autoceste Zagreb - Lipovac, pa tako oba navedena telekomunikacijska kabela prolaze prostorom općine. Iz osnovnih pružnih pravaca mreža se dalje grana podzemno, a na kraju zračnom mrežom do krajnjih korisnika. Kod naselja Gorice izgrađen je antenski stup za mobilnu telefoniju koji je izgradila tvrtka T-com, a isti koriste različiti pružatelji usluga.

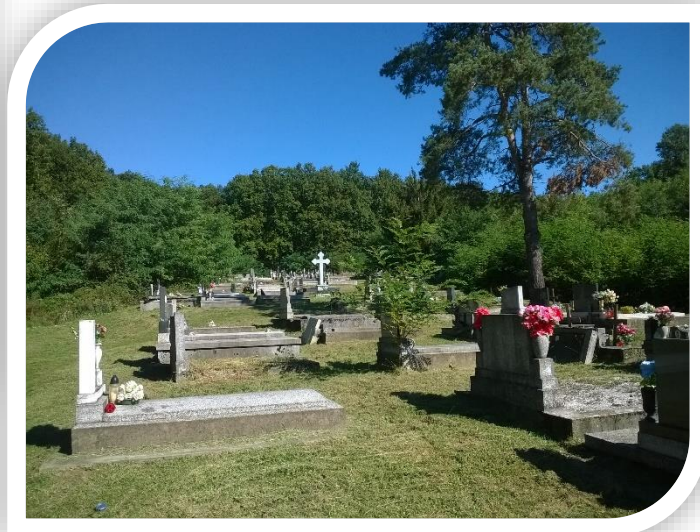
U pogledu infrastrukture za pristup Internetu, za područje općine Dragalić navedeni podaci nisu dostupni. Širokopolasni pristup Internetu nužan je uvjet za učinkovitu uporabu informacijsko-komunikacijskih tehnologija među stanovništvom i bržu tranziciju prema informacijskom društvu i gospodarstvu temeljenom na znanju. Vodeći se navedenim, Općina Dragalić potpisnica je sporazuma koje su tijekom mjeseca srpnja 2016. godine sklopile 10 jedinica lokalne samouprave s područja zapadnog dijela Brodsko posavske županije sa Gradom Nova Gradiška kao nositeljem projekta kojim se planira izgradnja širokopolasne infrastrukture na navedenim područjima. Za navedeni projekt izrađen je nacrt Plana razvoja širokopolasne infrastrukture zapadnog dijela Brodsko posavske županije koji je trenutno u fazi javne rasprave. Glavni partner na ovome projektu je Hrvatski Telekom kao vlasnik postojeće infrastrukture, a financiranje dijela projekta planira se iz europskih fondova, dok će svaka od JLS uključenih u projekt snositi troškove razmjerno broju stanovnika na području općine. Realizacijom ovoga projekta, stanovnici s područja općine Dragalić dobiti će veći komunikacijski domet, sigurnost i veću brzinu prijenosa podataka.

6.8. Groblja

Na području općine Dragalić izgrađeno i u funkciji je 6 groblja i to po jedno groblje u naseljima Dragalić, Gorice, Poljane i Donji Bogičevci, dok su u naselju Mašića izgrađena dva groblja - katoličko i pravoslavno. Jedino naselje Medari nema izgrađeno groblje, te se ukop stanovništva pravoslavne vjeroispovijesti vrši na mjesnom groblju u naselju Trnava (Općina Gornji Bogičevci), dok stanovništvo katoličke vjeroispovijesti koristi groblje u Dragaliću.

Fotografija 11: Groblje u naselju D.Bogičevci

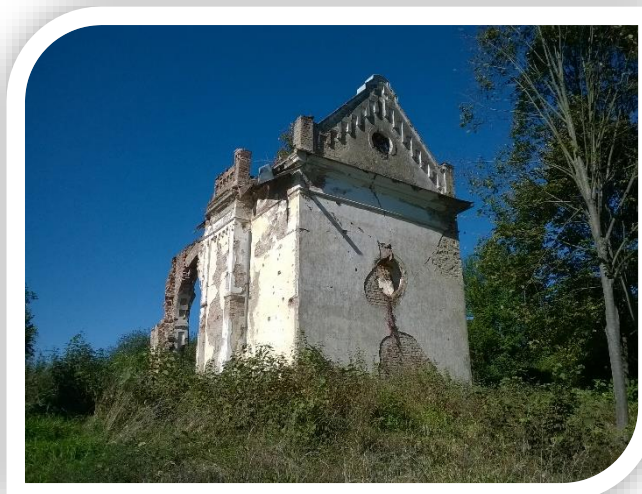
Fotografija 12: Pravoslavno groblje u Mašiću

Na svim mjesnim grobljima izgrađene su mrtvačnice, te su iste opremljene potrebnim uređajima i opremom. Također, sva groblja su ograđena izuzev onih u naseljima Donji Bogičevci, Mašić i Poljane jer se ista nalaze izvan naselja i glavnih prometnica, a ujedno sva groblja raspolažu kontejnerima za odlaganje otpada. Potrebe u pogledu unaprjeđenja postojećeg stanja, ponajprije su vidljive u dijelu izgradnje/asfaltiranja pječakih staza, te hortikulturnog uređenja okoliša.

7. KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA

Na području općine Dragalić jedino je crkva sv. Ilije u Mašiću upisana u registar i zaštićena kao nepokretno kulturno dobro pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske.

Pravoslavna crkva sv. Ilije u Mašiću jednobrodna je građevina s pravokutno zaključenim svetištem i zvonikom ukomponiranim u glavno pročelje. Crkva je izgrađena polovicom 19. stoljeća. Glavno pročelje rastvoreno je u prizemlju arhitravno zaključenim portalom kojeg uokviruju lezene, dok su bočna pročelja rastvorena polukružnim prozorskim otvorima do razine nadsvijetla. Kvadratično zaključena apsida perforirana je okulusom kao i atika iznad koje su aplicirane viseće arkadice. Zvonik završava neobaroknom lukovicom s lanternom. Crkva ima svodnu konstrukciju u obliku češke kape, građena je opekom, te pokrivena dvostrešnim krovom i biber crijepom.

Fotografije 13 i 14: Crkva sv. Ilije u Mašiću

Kao što je vidljivo iz prethodnih fotografija, od navedene crkve preostali su tek pojedini dijelovi zidina. Razlog navedenom stanju su granatiranja koja je tijekom Domovinskog rata crkva pretrpjela. S obzirom na vrijednost predmetne crkve kao svjedoka kulturnog identiteta područja općine, Općina Dragalić u suradnji s nadležnim konzervatorskim odjelom održala je inicijalni sastanak na temu obnove crkve sv. Ilije, te se u doglednoj budućnosti planira suradnja sa pravoslavnom vjerskom zajednicom u pogledu obnove crkve.

Od ostalih sakralnih objekata na području općine, potrebno je istaknuti crkvu sv. Ivana Krstitelja u Dragaliću koja je sagrađena 1698. nakon izгона Turaka. Sadašnja crkva sv. Ivana Krstitelja građena je od 1875.—1878., duga je 16 a široka 8 metara. Oltarnu sliku Glavosjek Ivana Krstitelja kao i sliku Sv. Ane izradio je slikar Ignaz Berger iz Moravske. Tijekom Domovinskog rata crkva je zapaljena ali zahvaljujući mnogim donatorima i radom mještana crkva je obnovljena. U cintoru crkve podignuta je kuća s garažom i vjeronaučnom dvoranom u kojoj su od 1970.—1985. boravile časne sestre. Kuća je nakon Domovinskog rata ponovno sagrađena, ali nije u cijelosti dovršena.

8. PRIRODNI RESURSI

Jedan od najznačajnijih prirodnih resursa na području općine Dragalić, svakako je pašnjak Iva koji se prostire na 268 ha površine, južno od naselja Gorice. Riječ je o poplavnom prisavskom području, koje za visokog vodostaja plavi rijeka Sava. Ovisno o godišnjem dobu i vremenskim prilikama, Iva mijenja svoje lice: ljeti je to pašnjak bogat bujnom travom i velikim krdom konja koji na njemu pasu, kada je poplavljen slični na veliko jezero puno savskih riba i raznih ptica, a pod snijegom i ledom pretvara se u nestvarnu zimsku čaroliju.

U poplavnom dijelu godine, pašnjak postaje mrijestilište savskih riba. Ostacima riba u barama dugo se hrane brojne ptice močvarice, koje se gnijezde u okolici ili im Iva služi kao hranilište i odmorište tijekom selidbe. Atraktivnosti Ive doprinose tri bunara sa đermom na kojima se napaja stoka. Zbog svojih prirodnih karakteristika i vrijednosti, Iva je od 2010. godine najmlađe zaštićeno područje u Brodsko-posavskoj županiji sa statusom značajnog krajobraza.

Fotografija 15: Bunar sa đermom

Osim što je zaštićen u kategoriji značajnog krajobraza, pašnjak Iva čini i sastavni dio nacionalne ekološke mreže i Natura 2000 ekološke mreže koja je sastavljena od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova Europske unije. Njezin cilj je očuvati ili ponovno uspostaviti povoljno stanje više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova. Dosad je u ovu ekološku mrežu uključeno oko 30.000 područja na gotovo 20% teritorija EU što je čini najvećim sustavom očuvanih područja u svijetu. Natura 2000 se temelji na EU direktivama, područja se biraju znanstvenim mjerilima, a kod upravljanja tim područjima u obzir se uzima i interes i dobrobit ljudi koji u njima žive.

Na području općine Dragalić nalazi se dio ekološke mreže i to Sava nizvodno od Hrušćice, identifikacijski broj područja HR2001311 - područje značajno za očuvanje vrsta i stanišnih tipova (POVS), te Donja Posavina, identifikacijski broj područja HR10000004 - područje značajno za ptice (POP).

9. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA

9.1. Javna uprava

Općina Dragalić u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu, promet na svom području, ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Tijela Općine Dragalić čine Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo i Općinski/a načelnik/ca kao izvršno tijelo. Općinski/a načelnik/ca odgovorna je osoba za zastupanje i predstavljanje općine. Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave, koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine, te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom. Općinsko vijeće Općine Dragalić broji 11 članova.

Općinska uprava smještena je u naselju Dragalić, a sve djelatnosti odvijaju se u okviru Jedinstvenog upravnog odjela koji zapošljava 1 djelatnika. Jedinstveni upravni odjel izvršava i osigurava provedbu zakona, odluka, općih i pojedinačnih odluka i zaključaka Općinskog vijeća i općinske načelnice.

Neposredno izvršava poslove državne uprave prenijete u djelokrug općine, prati stanje iz svoga djelokruga i o tome izvještava načelnicu i Općinsko vijeće, priprema nacрте odluka i drugih općih akata koje donosi Općinsko vijeće, izrađuje analize iz svog djelokruga i podnosi izvješća načelnici, Općinskom vijeću i nadležnim državnim ministarstvima, ustanovama i zavodima, prati stanje u upravnim područjima i rješava u upravnim stvarima.

Fotografija 16: Zgrada Općinske uprave

9.2. Društveni domovi

Prije Domovinskog rata, svako naselje na području općine Dragalić raspolagalo je vlastitim društvenim domom koja su bila različitih kapaciteta, a predstavljala su središnje mjesto zbivanja svih društvenih, kulturnih i ostalih događanja. Tijekom okupacije područja općine, svi društveni domovi gotovo u potpunosti su opljačkani, zapaljeni i razoreni.

Općina Dragalić u potpunosti je obnovila društveni dom u naselju Gorice, dok je u naselju Medari 2012. godine obnovljen i pušten u funkciju prostor veličine cca 100 m² koji se nalazi u objektu tvrtke PIK Nova Gradiška, a koji je smješten tik iza nekadašnjeg bivšeg društvenog doma. Navedeni prostor kapaciteta je 100-ak osoba a koristi se za održavanje različitih društvenih, kulturnih i inih događanja. Navedeni prostor ima osiguran nesmetan pristup za invalidne i osobe sa smanjenom pokretljivošću.

Fotografija 17: Društveni dom u naselju Medari

Fotografija 18: Društveni dom u naselju Gorice

Društveni dom u naselju Mašić djelomično je obnovljen, te su potrebni dodatni radovi uređenja pozornice, stepeništa i sanitarnih čvorova, kao i opremanje istoga. Također, s obzirom da navedeni društveni dom raspolaže sa dva ulaza koja nisu prilagođena osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću, potrebno je provesti radove izgradnje prilazne rampe kako bi se navedenim skupinama stanovništva omogućio nesmetano korištenje prostora.

Fotografija 19: Društveni dom u naselju Mašić

U naseljima Poljane i Donji Bogičevci nalaze tek ostaci nekadašnjeg doma. Postojeći gabariti navedenih društvenih domova izrazito su veliki, nefunkcionalni i nepotrebni s obzirom na broj stanovnika, stoga je planirana tek djelomična obnova za koju će biti potrebno izraditi idejno rješenje koje će predvidjeti drugačije arhitektonsko rješenje veličine i oblika objekta.

Društveni dom u naselju Dragalić tijekom Domovinskog rata u potpunosti je razoren, stoga je 2010. godine izgrađen novi na postojećoj lokaciji nekadašnjeg društvenog doma. Objekt je tlocrtnih gabarita 30,20x16,80 metara, a sastoji se od prizemlja, te kata sa pripadajućim potkrovljem ukupne korisne površine 584,22 m².

Društveni dom smješten je u samom središtu naselja Dragalić, između crkve sjeverno i osnovne škole južno, građevinski pravac u ravnini dviju susjednih građevina, u pravcu istok-zapad. U sklopu objekta nalazi se i višenamjenska dvorana sa pozornicom, kuhinjom i sanitarnim čvorovima, garderobom, te pomoćnim prostorijama. Objekt je priključen na svu komunalnu infrastrukturu; el.energiju, javni vodoopskrbni sustav, kanalizacijski sustav, te plinsku mrežu. Također, društveni dom u Dragaliću ima osiguran nesmetan pristup za osobe sa invaliditetom i smanjenom pokretljivošću.

Fotografija 20: Društveni dom u Dragaliću

Izgradnju novog društvenog doma financirala je Europska investicijska banka preko Ministarstva regionalnog razvoja Republike Hrvatske, a ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je 2.600.000,00 Kn.

U pogledu investicijskog održavanja društvenog doma, Općina Dragalić u narednom razdoblju planira postavljanje solarnih kolektora na krovšte objekta, kako bi isti bio energetski samoodrživ.

9.3. Odgoj i obrazovanje

9.3.1. Predškolski odgoj i obrazovanje

Na području općine Dragalić redoviti programi predškolskog odgoja nisu zastupljeni niti u jednom naselju, dok su programom predškole obuhvaćena sva djeca s područja općine. Program predškole odvija se u okviru osnovne škole u organizaciji Dječjeg vrtića Grigor Vitez iz Nove Gradiške. Program predškole obuhvaća jednu skupinu koju u prosjeku čini 10-ero djece. Općina Dragalić za provedbu programa predškole sufinancira troškove plaće jedne odgajateljice.

Jedan od budućih projekata Općine Dragalić odnosi se na izgradnju polivalentnog objekta u kojemu se uz knjižnicu i ambulante opće/obiteljske i dentalne medicine planira osigurati i prostor za dječji vrtić za jednu skupinu djece.

9.3.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području općine Dragalić osnovnoškolsko obrazovanje provodi se putem Osnovne škole Dragalić koju u tekućoj školskoj godini pohađa 137 učenika. Nastava u osnovnoj školi provodi se u devet razrednih odjela, škola zapošljava ukupno 22 djelatnika (učitelji/nastavnici, ravnatelj/ica, stručni suradnik/ica). Objekt osnovne škole obnovljen je na starim temeljima, te raspolaže sa 10 učionica, kuhinjom i blagovaonicom, te školskom knjižnicom.

Fotografija 21: Osnovna škola Dragalić

S obzirom da u okviru škole nema sportske dvorane, nastava tjelesnog odgoja tijekom zimskih mjeseci i loših vremenskih uvjeta odvija se u učionicama. Upravo zbog nedostatka kvalitetnog prostora za provedbu nastave tjelesnog odgoja i ostalih sportsko-rekreacijskih aktivnosti, Općina Dragalić izradila je projektnu dokumentaciju za izgradnju sportsko-školske dvorane uz OŠ Dragalić, te ishodila sve potrebne suglasnosti i dozvole za realizaciju ovoga projekta. Projektnim zadatkom predviđena je izgradnja jednodijelne sportsko-školske dvorane s pratećim sadržajima, ukupne bruto građevinske površine od 767,44 m².

Novoprojektirana dvorana planirana je kao funkcionalna dogradnja postojećeg objekta osnovne škole, koja će se spojnim hodnikom povezati sa osnovnom školom. Lokacija ulaganja obuhvaća parcelu koja se vodi pod kčbr. 298 i 227/1 na području katastarske općine Dragalić. Parcela na kojoj će se izgraditi nova sportsko-školska dvorana obuhvaća površinu od 6.050 m².

Osnovna namjena dvorane biti će održavanje nastave tjelesnog odgoja za učenike osnovne škole kao i njihove izvanškolske aktivnosti, ali i sportskim aktivnostima vanjskih korisnika (sportski klubovi i društva), te po potrebi za održavanje različitih skupova i priredbi. Sukladno izrađenom projektantskom troškovniku, procijenjeni troškovi izgradnje objekta dvorane iznose 7.735.808,94 Kn.

U okviru matične škole djeluje i područna škola u naselju Gorice koju pohađa 12 učenika, a koja se sastoji od dvije učionice i čajne kuhinje. Početkom mjeseca studenoga 2000. godine započeli su radovi na obnovi područne škole u Goricama. Sredstva za obnovu osiguralo je Europsko zapovjedništvo američke vojske (EUCOM), a uređenje prilaza školi i okoliša financiralo je Ministarstvo obnove i razvitka Republike Hrvatske. Obnovljena područna škola otvorena je 2001. godine.

Fotografija 22: Područna škola u naselju Gorice

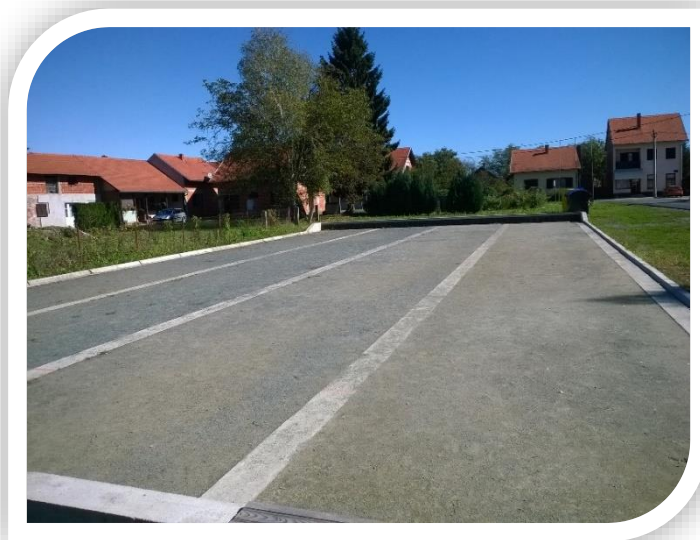
9.4. Sport i rekreacija

Objekte športa i rekreacije na području općine Dragalić čine športski objekti u okviru osnovne škole, namijenjeni zadovoljavanju potreba provedbe programa tjelesno-zdravstvene kulture učenika, te športski tereni namijenjeni za športska natjecanja, kao i rekreaciju različitih kategorija korisnika.

U naselju Dragalić u svrhu zadovoljanja potreba korisnika za športsko-rekreacijskim aktivnostima izgrađeno je veliko travnato nogometno igralište sa klupskim prostorijama (svlačiona, tuševi, sanitarne prostorije, prostori za suce, sala za članove kluba). Potrebe u pogledu unaprjeđenja postojećeg stanja vidljive su u dijelu rješavanja vanjske rasvjete igrališta, nabave i postavljanja manje montažne tribine, te dreniranja nogometnog terena. Trenutno, sportski objekt uz nogometno igralište nalazi se u postupku legalizacije, a u budućnosti se planira postavljanje solarnih kolektora na krovnište objekta, te uređenje parkirališnog prostora na javnoj površini.

Osim nogometnog igrališta, u naselju Dragalić dostupno je i asfaltirano školsko vanjsko igralište koje se koristi za različite potrebe (nogomet, rukomet, košarka). Navedeno igralište ograđeno je sa tri strane, a na istome je potrebno izvršiti radove presvlačenja novi slojem asfalta.

Općina Dragalić tijekom 2013. godine u naselju Dragalić izgradila je i četverostazno boćalište za potrebe održavanja športskog državnog natjecanja članova HVIDR-e s obzirom da je Brodsko posavska županija bila domaćin športskih igara navedene godine. U izgradnju boćališta utrošeno je 100.000,00 Kn.

Fotografija 23: Boćalište u Dragaliću

U pogledu sportsko rekreacijskih objekata i terena u ostalim naseljima na području općine, na području naselja Gorice nalaze se dva improvizirana odbojkaška igrališta, dok u naselju Medari postoji nogometno igralište koje se ne koristi, ali i betonsko igralište čiji su korisnici pretežito djeca. Na navedenom igralištu postavljeni su željezni golovi i jedan обруč za košarku. U naselju Mašić nema sportsko rekreacijskih terena iz razloga što niti nema sportskih klubova i udruga, a s obzirom na mali broj stanovnika, niti potrebe za istima.

Dječja igrališta izgrađena su u svakom naselju na području općine, osim u Dragaliću koje raspolaže sa dva dječja igrališta. Navedena igrališta raspolažu sa osnovnim elementima - tobogan, ljuljačka, piramida za penjanje, vrtuljak. Igrališta trenutno zadovoljavaju potrebe korisnika, no potrebno je sukladno potrebama planirati obnovu postojećih elemenata, ali i proširenje postojećih sadržaja.

U naselju Mašić dječje igralište smješteno je pored društvenog doma na zemljištu koje se nalazi u vlasništvu pravoslavne crkve. S obzirom da navedeno igralište nije u funkciji zbog oštećenja od drveća, Općina Dragalić isto planira izmjestiti na lokaciju gdje nekadašnje područne škole u Mašiću. Ostaci nekadašnjeg objekta škole planiraju se izmjestiti na odlagalište otpada, zemljište očistiti i hortikulturno urediti, te postaviti nove elemente.

Fotografija 24: Dječje igralište

9.5. Zdravstvo i socijalna skrb

Stanovništvo s područja općine Dragalić zdravstvenu skrb ostvaruje na području općine Okučani i Grada Nova Gradiška. Kako je dostupnost zdravstvenih usluga stanovništvu ograničena, s obzirom na udaljenost koju stanovništvo mora prijeći kako bi koristilo iste, Općina Dragalić izradila je projekt rekonstrukcije dijela prizemlja i kata postojećeg vatrogasnog doma u prostor za obavljanje zdravstvene djelatnosti - ordinacije opće/obiteljske medicine, ordinacije dentalne medicine, te ljekarne.

Postojeći vatrogasni dom koji se planira rekonstruirati nalazi se na kčbr. 299 na području k.o. Dragalić u naselju Dragalić, ukupne bruto građevinske površine od 609 m². Sastoji se od dvije etaže: prizemlja i kata. Glavnim projektom predviđena je rekonstrukcija dijela prizemlja i prvog kata u kojemu se nalaze dvorana, ured, wc, čajna kuhinja, spremište i hodnik. Navedeni prostor planira se rekonstruirati za potrebe osiguranja prostora za obavljanje zdravstvenih djelatnosti i to ordinacije opće/obiteljske medicine, ordinacije dentalne medicine i ljekarne s potrebnim pratećim prostorijama (wc, čekaonica, spremište i sl.) dok će se u prizemlju objekta postojeći hodnik pregraditi i ugraditi podizna platforma za osobe s invaliditetom.

Rekonstrukcija dijela prizemlja i kata vatrogasnog doma obuhvaća provedbu građevinsko-obrtničkih radova, radova energetske obnove, radove vodovoda i kanalizacije, grijanja, izgradnje elektroinstalacija, te radove na izgradnji podizne platforme. Suklado izrađenom projektantskom troškovniku, ukupni troškovi radova rekonstrukcije procjenjuju se na iznos od 1.430.062,50 Kn.

U pogledu socijalne skrbi, na području općine nema izgrađenih objekata koji pružaju socijalne usluge poput domova za starije i nemoćne, a korisnička prava stanovništvo ostvaruje pri nadležnom CZSS Nova Gradiška. Kako demografski pokazatelji ukazuju na sve veći udio staračkog stanovništva, u razdoblju obuhvaćenim ovom strategijom planiran je realizacija projekta poludnevnog/dnevnog boravka za osobe starije životne dobi.

10. CIVILNO DRUŠTVO

Pravni ustroj organizacija civilnog društva u Republici Hrvatskoj primarno se odnosi na udruge osnovane temeljem Zakona o udrugama, te zaklade i fundacije osnovane temeljem Zakona o zakladama i fundacijama. Organizacije civilnoga društva imaju višestruku ulogu u razvoju svake lokalne zajednice i trebaju ravnopravno sudjelovati u izgradnji demokratskog, otvorenog, uključivog, bogatog i socijalno pravednog, održivog te ekološki osviještenog društva, te biti veza između građana i javnog sektora.

Prema podacima Ministarstva uprave, Registar udruga, na području općine Dragalić ukupno je registrirano 18 organizacija civilnog društva, iako velik broj njih više nije aktivno. Kontinuiranim radom ističu se KUD Dragalić, NK Dragalić, DVD Dragalić, te Udruga Trobojnica tkanica.

KUD Dragalić osnovan je 2011. godine, te djeluje u tri sekcije: tamburaška, folklorna i ženska pjevačka skupina. Nakon 5 godina vrlo aktivnog djelovanja, KUD broji 25 aktivnih i 20 podupirućih članova. KUD je inicijator i organizator većine kulturno-tradicijskih manifestacija i događanja na području općine, a glavni cilj djelovanja je očuvanje i promoviranje kulturnog identiteta, te tradicijskih vrijednosti i običaja s područja općine.

Fotografija 25: KUD Dragalić

U domeni sportskih udruga i klubova, svakako je potrebno istaknuti NK Dragalić čiji začeci datiraju još iz 1938 godine kada se u Dragaliću počinje igrati nogomet. Godine 1947. godine održan je sastanak nekolicine entuzijasta na kojem je osnovan NK "Mladost". 1950. godine NK "Mladost" se natječe u prvenstvu tadašnjeg kotara, a vrijedno je istaknuti prijateljsku nogometnu utakmicu sa prvoligašem NK "Hajduk", koji su bili tada u posjeti graditeljima autoceste Zagreb - Beograd u kampu kod Dragalića. Zbog političkih pritisaka NK "Mladost" 1972. godine mijenja ime u NK "Jedinstvo", koje zadržava sve do Domovinskog rata, 1990. godine kada počinje agresija na Republiku Hrvatsku, te klub prestaje djelovati. Stanovništvo s područja općine je raseljeno, da bi nakon oslobođenja područja, te povratka na ognjišta, klub bio reaktiviran 2002. godine pod nazivom Nogometni klub "Dragalić". Danas, NK Dragalić natječe se u III. Županijskoj ligi, a okuplja momčadi seniora i juniora.

Fotografija 26: NK Dragalić

Jedna od vrlo aktivnih udruga na području općine Dragalić je i Udruga ljubitelja ručnih radova Trobojnica-tkanica Dragalić, osnovana koncem 2003. godine na inicijativu žena općine Dragalić.

Udruga se zauzima za poboljšanje kvalitete života seoskih žena, te očuvanje tradicijske narodne baštine. Kroz radionice članice se educiraju o izradi različitih predmeta tradicijskim tehnikama i materijalima poput zlatoveza, kukičanja, pletenja, vezenja, pletenja papirnatim štapićima (korparske tehnike), tkanja, izrade prigodnih blagdanskih ukrasa raznim tehnikama, te oslikavanju stakla.

Tijekom godine članice udruge iniciraju i provode aktivnosti poput organizacije radionica povodom raznih blagdana, obilježavanje međunarodnog dana seoske žene, obilježavanje međunarodnog dana žena, sudjeluju na sajmovima i manifestacijama u okruženju, ali i provode brojne druge aktivnosti, sukladno potrebama u zajednici. Uz kontinuirano održavanje pojedinih radionica kako bi se privukle nove članice, jedan od razvojnih projekata Udruge je i osnivanje stalnog postava zavičajne etno baštine na području općine.

Fotografija 27: Udruga Trobojnica tkanica

Jedno od najaktivnijih društava s područja općine svakako je i Dobrovoljno vatrogasno društvo Dragalić koje je osnovano davne 1931. godine. DVD Dragalić ne prekida svoje djelovanje niti za vrijeme ratnih aktivnosti, te radi i u progonstvu. Sukladno zakonskim propisima DVD raspolaže potrebnom opremom i infrastrukturom za neometan rad - vatrogasnim spremištem, navalnim vozilom, te osobnom opremom za svakog vatrogasca. Danas, DVD Dragalić broji 70-ak aktivnih članova od kojih je 20 operativaca, a ono što je posebno istaknuti je 20-ak članova djece/mladih koji spremno uče i sudjeluju na brojnim vatrogasnim natjecanjima od kojih i sudjelovanje na dva državna natjecanja.

II STRATEGIJA RAZVOJA

1. METODOLOGIJA IZRADE

Temeljna značajka planiranja strateškoga razvitka je pristup razvitku kao neprekidnom procesu koji olakšava (samo)jačanje čestim povratnim vezama i procjenjivanjem već provedenih koraka, tijekom pripreme sljedećih. Temeljna područja toga procesa su međusobno povezana. To su:

- Programiranje
- Provedba
- Nadzor i vrednovanje
- Revizija razvojnih ciljeva i mjera

Za jačanje razvitka na bilo kojem području, glavni nositelji upravljanja razvitkom moraju osim temeljnih aspekata programiranja, i metodologija nadzora i ocjenjivanja, poznavati i specifične tehnike upravljanja.

Razrada razvojnog programa stoga mora biti tek prvi korak u razvojnome procesu koji se sastoji od programiranja, provedbe, nadzora i ocjenjivanja, te revizije programa koju treba pokrenuti općina. Imajući na umu širok spektar tema vezanih uz planiranje razvitka, program nikad ne treba smatrati konačnim proizvodom.

Iako izrada razvojnoga programa predstavlja značajan korak, program, može “samo” odrediti smjer i srednjoročni plan aktivnosti, te približno potrebno vrijeme i raspored resursa. Operativni dio razvitka često se podcjenjuje, pa i zanemaruje.

Niti jedna jedinica lokalne samouprave, kao niti jedan program bilo kakve naravi, ne mogu djelovati neovisno o postojećoj zakonskoj regulativi. Okvir je uvijek određen relevantnim zakonima, podzakonskim propisima, uredbama, itd. Primjerice, često se postavlja pitanje jesu li razvojni programi nadređeni ili podređeni prostornim planovima, i do koje bi mjere programi strateškoga razvitka trebali uzimati u obzir određenja prostornih planova. Naravno, svaki plan koji je usvojilo izabrano upravljačko tijelo (općinsko vijeće) vrijedi kao zakonski potkrijepljen dokument, čija određenja i nakane treba u tome smislu i uzimati. Ako izrađivači programa razvitka otkriju tehničke ili metodološke slabosti, mogu preporučiti izmjene, koje će pridonijeti razvitku teritorijalne ili sektorske jedinice. Preporučljivo je i razmatranje neformalnih, neslužbenih programa i planova. Proces planiranja mora se temeljiti na trenutnoj situaciji, koju takvi dokumenti oblikuju i na nju utječu. Osim tih zakonskih ograničenja, postoje brojne teme - horizontalne i vertikalne, koje otvaraju ili ograničavaju mogućnosti razvitka poput zaštite okoliša, jednakih mogućnosti i održivog razvoja. No, bez obzira na smjer u kojemu djeluju, one u stanovitoj mjeri određuju opseg intervencija u razvitak.

Stoga su u procesu izrade Strateškog razvojnog programa, razmatrana i primjenjivana određena načela koja su prikazana u sljedećem grafičkom prikazu:

2. SWOT ANALIZA

Pojam, odnosno naziv SWOT analiza, predstavlja skraćenicu od četiri engleske riječi, koje u prijevodu znače:

Strengths – snage

Weaknesses – slabosti

Opportunities – mogućnosti (šanse, prilike)

Threats – prijetnje (opasnosti)

SWOT analiza je dobila takav naziv zbog toga što je njena osnovna ideja da omogući razvojno ponašanje.

Na taj način, SWOT analiza omogućava prepoznavanje pozitivnih i negativnih faktora i daje mogućnost da se na njih blagovremeno utiče. SWOT analiza omogućava da se utvrdi gdje se u sadašnjoj situaciji jedinica lokalne samouprave nalazi, koje su joj glavne prednosti i slabosti i kakve su joj šanse i koje su prepreke da se stigne do planiranih ciljeva u budućnosti. SWOT analiza je analitički okvir menadžmenta za dobijanje relevantnih informacija organizacije o samoj sebi i o okolini u kojoj djeluje sada i u budućnosti sa svrhom utvrđivanja strateških prilika i pretnji u okolini i vlastitih strateških snaga i slabosti.

Ona omogućava menadžmentu da razvije strategiju na temelju relevantnih informacija o organizaciji i okolini. SWOT analiza se zasniva na pretpostavci da će općina postići najveći strateški uspeh maksimiziranjem vlastitih snaga i prilika u okolini uz istovremeno minimiziranje prijetnji i slabosti, odnosno najboljom upotrebom unutrašnjih snaga u korištenju mogućnosti iz okoline.

Snage i slabosti označavaju više ili manje stabilna unutarnja svojstva razmatrane strukture na koja dionici mogu direktno utjecati poduzimanjem određenih mjera

Mogućnosti i prijetnje upućuju na vanjske, više – manje dinamične strukture, na čije stanje i intenzitet dionici nemaju izravan utjecaj poduzimanjem adekvatnih mjera

Način postupanja kod SWOT analize:

Što promatramo?

Točno prepoznavanje predmeta analize (sektorski i/ili prostorno)

Koja unutarnja svojstva ima razmatrana struktura?

Svaki predmet analize ima u određeno vrijeme specifičnu unutarnju strukturu, a svako obilježje strukture ima pozitivan ili negativan utjecaj na razvitak (snage i slabosti)

- ✓ Prepoznavanje postojećih unutarnjih strukturalnih obilježja
- ✓ Ocjena unutarnjih obilježja strukture i kategorizacija u snage ili slabosti

Koji su vanjski utjecaji?

Vanjski čimbenici utječu na svaki predmet analize, pri čemu neki od tih čimbenika potiču razvitak, a neki ga spriječavaju (mogućnosti i prijetnje)

- ✓ Prepoznavanje postojećih vanjskih utjecaja
- ✓ Ocjena vanjskih utjecaja i kategorizacija u mogućnosti ili prijetnje

Radna skupina u suradnji sa konzultantima izradila je SWOT analizu kojom su obuhvaćena ključna područja razvoja općine Dragalić.

SWOT analiza područja gospodarskog sektora na području općine

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povoljan geoprometni položaj općine ▪ Poljoprivreda kao primarna djelatnost stanovništva ▪ Povoljni preduvjeti za razvoj održive poljoprivrede ▪ Velik broj OPG-a ▪ Tradicija ratarstva, voćarstva i konjogojstva ▪ Uzgoj autohtone pasmine konja - posavski hladnokrvnjak ▪ Prirodni resursi za razvoj ruralnog turizma (pašnjak Iva) ▪ Kulturno-tradicijske manifestacije i događanja (Dragalić u pjesmi i plesu, Božić nam je došao, Pokladno jahanje) ▪ Tradicijska arhitektura ▪ Očuvanje tradicijskih vrijednosti i promoviranje kulturnog identiteta ▪ Crkva sv. Ilije u Mašiću - zaštićeno kulturno dobro ▪ Crkva sv. Ivana Krstitelja ▪ Radna zona Dragalić ▪ Izrađen UPU Radne zone ▪ Djelomično izgrađena infrastruktura u Radnoj zoni ▪ Pogodnosti i olakšice za ulazak investitora u Radnu zonu ▪ Institucionalna podrška poduzetnicima ▪ Tradicija obrta i poduzetništva ▪ 10 aktivnih tvrtki i 1 obrt 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjena konvencionalne poljoprivrede ▪ Mali broj ekoloških proizvođača ▪ Neorganiziranost poljoprivrednih proizvođača ▪ Visoki troškovi proizvodnje ▪ Niske otkupne cijene ▪ Mali proizvodni kapaciteti OPG-a ▪ Nizak udio prerade primarnih poljoprivrednih proizvoda ▪ Nedovoljna izgrađenost preradbenih kapaciteta ▪ Nedovoljno informirani i educirani poljoprivredni proizvođači ▪ Nedovoljan broj proizvođačkih organizacija ▪ Nedovoljno izgrađeni hidromelioracijski objekti i sustavi ▪ Nedovoljno iskorišteni potencijali za razvoj specifičnih oblika turizma ▪ Nedovoljno izgrađena javna turistička infrastruktura ▪ Nedovoljna promidžba turističkih potencijala općine ▪ Nedovoljan broj privatnih turističkih inicijativa ▪ Nedostatak smještajnih kapaciteta ▪ Visoka investicijska ulaganja potrebna za završetak Radne zone ▪ Visoka stopa nezaposlenosti ▪ Nedovoljno razvijena proizvodnja proizvoda s visoko dodanom vrijednošću ▪ Mali broj novootvorenih radnih mjesta ▪ Nizak udio zaposlenih ▪ Značajan udio mladih u ukupnoj nezaposlenosti ▪ Nedovoljna educiranost poduzetnika i obrtnika ▪ Nedovoljno korištenje inovacija i novih tehnologija ▪ Nedovoljna primjena mjera EE i OIE u poduzetništvu i obrtništvu ▪ Nedovoljna informiranost i educiranost poduzetnika i obrtnika za korištenje EU fondova ▪ Nedovoljno umrežavanje i suradnja poduzetnika i obrtnika
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povećanje broja ekoloških proizvođača u poljoprivredi ▪ Sinergijski razvoj poljoprivrede i turizma ▪ Razvoj specifičnih oblika turizma – birdwatching, cikloturizam, fototurizam, agroturizam ▪ Razvoj turističkih djelatnosti na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima ▪ Korištenje nacionalnih i EU fondova i programa za realizaciju projekata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spor proces revitalizacije gospodarstva ▪ Napuštanje sela ▪ Promjene zakonskih propisa u poljoprivredi ▪ Kašnjenja u isplati poticaja za poljoprivredu ▪ Prirodne nepogode (suše, poplave) ▪ Nedovoljna proračunska sredstva za financiranje infrastrukturnih turističkih projekata ▪ Nedostatak domaćih i stranih investicija

SWOT analiza infrastrukture i okoliša

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostorni plan kao temelj razvoja infrastrukturnih projekata ▪ Razvijena cestovna mreža i dobra prometna povezanost ▪ Izgrađen sustav vodoopskrbe u 4 naselja na području općine ▪ Izrađena projektna dokumentacija i ishođene dozvole za izgradnju vodoopskrbnog sustava u naseljima Poljane i Donji Bogičevci ▪ Izgrađen sustav odvodnje otpadnih voda u naselju Dragalić ▪ Izrađena projektna dokumentacija i ishođene dozvole za izgradnju sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u naseljima Mašić i Medari ▪ Izgrađena plinska mreža u naseljima Mašić, Medari i Dragalić ▪ Izgrađen sustav javne rasvjete na cjelokupnom području općine ▪ Izgrađena osnovna telekomunikacijska infrastruktura na području općine ▪ Postavljena mreža zelenih otoka na području općine ▪ 6 groblja na području općine ▪ Željeznička postaja u Dragaliću ▪ Ekološki čisto i nezagađeno područje ▪ Pašnjak Iva ▪ Šumski resursi ▪ Kontinuirana ulaganja u održavanje prometnica, komunalne i energetske infrastrukture ▪ Kontinuirana ulaganja u realizaciju infrastrukturnih projekata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dotrajalost postojeće cestovne infrastrukture ▪ Mali broj priključaka na vodoopskrbni sustav ▪ Neizgrađen sustav odvodnje otpadnih voda ▪ Neizgrađen pročišćivač otpadnih voda ▪ Sakupljanje otpadnih voda putem sabirnih/septičkih jama ▪ Uspostavljen sustav gospodarenja otpadom na području općine ▪ Nedovoljan broj zelenih otoka na području općine ▪ Neizgrađene pješačke staze i nedovoljna uređenost okoliša groblja ▪ Nedovoljna uređenost javnih površina ▪ Nedovoljno razvijena svijest stanovništva o održivom razvoju i zaštiti okoliša ▪ Pojava divljih odlagališta otpada ▪ Neizgrađenost objekata za reciklažu otpada ▪ Nedovoljna primjena mjera energetske učinkovitosti ▪ Nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije ▪ Nedovoljna promidžba EE i OIE
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja utovarno-istovarnog kolosijeka uz željezničku postaju ▪ Korištenje nacionalnih i EU fondova i programa za realizaciju projekata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slaba razvijenost područja (I. skupina prema indeksu razvijenosti) ▪ Nedovoljna proračunska sredstva za financiranje projekata prometne, komunalne i energetske infrastrukture ▪ Usporenost državne administracije u ishođenju potrebnih dozvola i suglasnosti za infrastrukturne projekte ▪ Nedostatak domaćih i stranih investicija

SWOT analiza područja općine s aspekta društvenog i socijalnog razvoja:

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postojeći društveni domovi kao središta održavanja društvenih događanja na području općine ▪ Dobro funkcioniranje Općine kao tijela javne vlasti ▪ Provedba programa predškole ▪ Osnovna škola Dragalić i područna škola Gorice ▪ Izrađena projektna dokumentacija i ishođene dozvole za izgradnju nove športsko-školske dvorane ▪ Djelomično izgrađena sportska infrastruktura ▪ Novo četverostazno boćalište ▪ Nekoliko prepoznatljivih društvenih, kulturno-tradicijskih manifestacija i događanja ▪ Dječja igrališta u svim naseljima na području općine ▪ KUD Dragalić, DVD Dragalić, udruga Trobojnica tkanica, NK Dragalić ▪ Članstvo u LAG-u Zapadna Slavonija 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontinuiran pad broj stanovnika u razdoblju 1981-2011 ▪ Dotrajalost i slaba opremljenost društvenih domova ▪ Nedovoljno razvijeni društveni i kulturni sadržaji ▪ Nepostojanje dječjeg vrtića na području općine ▪ Nepostojanje športske dvorane pri OŠ Dragalić ▪ Nema kulturnih ustanova (knjižnica, muzej) ▪ Nema savjeta mladih ▪ Nepostojanje institucionalnih objekata socijalne skrbi ▪ Nepostojanje institucionalne zdravstvene i socijalne skrbi na području općine ▪ Ograničena dostupnost zdravstvenih i socijalni usluga ▪ Slabi upravljački, financijski i operativni kapaciteti organizacija civilnog društva ▪ Nedovoljna informiranost i educiranost udruga o mogućnostima korištenja EU fondova i programa ▪ Nedovoljna informiranost i educiranost udruga o pripremi i izradi projekata ▪ Nedovoljno razvijen volonterizam ▪ Nedovoljno razvijeno socijalno poduzetništvo ▪ Nedovoljna suradnja između organizacija civilnog društva ▪ Nepovoljna obrazovna struktura stanovništva ▪ Nedovoljno razvijena svijest stanovništva o potrebi cjeloživotnog obrazovanja ▪ Nepostojanje neformalnih oblika obrazovanja
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje cjeloživotnog obrazovanja ▪ Razvoj volonterizma ▪ Razvoj socijalnog poduzetništva ▪ Korištenje nacionalnih i EU fondova i programa za realizaciju društvenih projekata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rastući broj korisnika socijalne skrbi i usluga ▪ Financijska neodrživost organizacija civilnog društva

3. VIZIJA RAZVOJA OPĆINE DRAGALIĆ

Vizija na latinskom jeziku „visio“ - predstavlja pojavu, prikaz, misao. S aspekta strateškog planiranja i upravljanja znači predodžbu, odnosno zamisao, osobito nekog budućeg stanja ili događaja. Vizija je sažeti prikaz budućeg željenog stanja na području općine Dragalić. Vizija se pojavljuje kao polazište i odredište u procesu strateškog planiranja i u implementaciji strateškog plana, smjer i putokaz kojim putem treba krenuti, da bi se u definiranom vremenskom razdoblju stiglo na odredište. Budući da je Strateškim razvojnim programom obuhvaćena projekcija razvoja do 2019. godine, vizija će sažeti prikaz budućeg željenog stanja za navedeno razdoblje.

Kao ruralno područje, vizija razvoja općine Dragalić temelji se na povoljnom geografskom i geoprometnom položaju, očuvanim i raznolikim prirodnim resursima, tradicionalnim gospodarskim djelatnostima, te očuvanim tradicijskim vrijednostima i baštini.

VIZIJA RAZVOJA OPĆINE DRAGALIĆ DO 2020. GODINE

„Dragalić - moderna Općina uravnoteženih tradicijskih vrijednosti i suvremenog životnog okruženja stvorenog za njene stanovnike. Općina Dragalić svoj razvoj temelji na vrijednim i sposobnim ljudima, lokalnim resursima, te djelatnostima koje će generirati nova radna mjesta uz maksimalno uvažavanje načela održivog razvoja“

4. STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Na temelju ocjene postojećeg stanja, naputaka s regionalne i nacionalne razine, europskih smjernica, te primjenom znanja, vještina i iskustva, definirani su strateški ciljevi razvoja općine Dragalić koji će kroz prioritete i mjere dovesti do približnog ostvarenja razvojne vizije.

1. CILJ: KONKURENTNO GOSPODARSTVO TEMELJENO NA LOKALNIM RESURSIMA

2. CILJ: INFRASTRUKTURA KAO TEMELJ KVALITETNOG ŽIVOTA STANOVNIŠTVA I OČUVANJA PRIRODNIH RESURSA I OKOLIŠA

3. CILJ: UNAPRJEĐENJE RAZINE DRUŠTVENOG STANDARDA I ZADRŽAVANJE STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU OPĆINE

Razvojni prioritete u okviru Strateškog razvojnog programa definirani su na temelju:

- Postojećeg stanja u svim sektorima analiziranog u ocjeni postojećeg stanja
- Snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji identificiranih SWOT analizom
- Lokalnih razvojnih potencijala
- Operativnosti i provedivosti kroz konkretne razvojne projekte

Prioriteti definiraju ona područja razvoja, na koja će se Općina Dragalić usredotočiti i uložiti financijska sredstva i ljudske kapacitete, kako bi ostvarila željene rezultate. Istodobno, osigurat će se namjensko i strateški opravdano investiranje proračunskih sredstava i osigurati okvir za privlačenje drugih izvora financiranja.

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
1. Konkurentno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	1.1. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje	1.1.1. Poboljšanje infrastrukture i unaprjeđenje uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju
		1.1.2. Jačanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača
		1.1.3. Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje
	1.2. Razvoj selektivnih oblika turističke ponude	1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture
		1.2.2. Razvoj konkurentnih turističkih proizvoda i sadržaja
	1.3. Jačanje sektora obrtništva, mikro/malog i srednjeg poduzetništva	1.3.1. Poboljšanje poduzetničke infrastrukture
		1.3.2. Podizanje razine tehnoloških kapaciteta poduzetnika i obrtnika
		1.3.3. Ulaganja u nova znanja i vještine i poticanje umrežavanja gospodarskih subjekata
	2. Infrastruktura kao temelj kvalitetnog života stanovništva i očuvanja prirodnih resursa i okoliša	2.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture
2.1.2. Izgradnja/modernizacija državnih i županijskih cesta		
2.1.3. Izgradnja/postavljanje ostalih prometnih objekata i opreme		
2.2. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture		2.2.1. Izgradnja/modernizacija sustava vodoopskrbe
		2.2.2. Izgradnja/modernizacija sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
		2.2.3. Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom
		2.2.4. Izgradnja/modernizacija ostale komunalne infrastrukture, objekata i javnih površina
2.3. Unaprjeđenje elektro-energetske i telekomunikacijske infrastrukture		2.3.1. Izgradnja/modernizacija sustava javne rasvjete
		2.3.2. Izgradnja infrastrukture za opskrbu plinom
		2.3.3. Izgradnja širokopojasne infrastrukture
2.4. Održivo korištenje energije		2.4.1. Poticanje energetske učinkovitosti u javnom, privatnom i civilnom sektoru
		2.4.2. Promocija i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije
3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine		3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja
	3.1.2. Izgradnja/modernizacija sportske infrastrukture, te poticanje razvoja novih sadržaja	
	3.1.3. Jačanje djelovanja udruga civilnog društva	
	3.2. Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga	3.2.1. Unaprjeđenje zdravstvene i socijalne infrastrukture i usluga
	3.3. Obrazovanje u funkciji tržišta rada	3.3.1. Unaprjeđenje formalnog sustava odgoja i obrazovanja
		3.3.2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja stanovništva

STRATEŠKI CILJ 1: KONKURENTNO GOSPODARSTVO TEMELJENO NA LOKALNIM RESURSIMA

Razvojni prioriteti definirani u okviru strateškog cilja 1:

Prioritet 1.1. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje

Prioritet 1.2.: Razvoj selektivnih oblika turističke ponude

Prioritet 1.3.: Jačanje sektora obrtništva, mikro/malog i srednjeg poduzetništva

Razvojne mjere u okviru prioriteta 1.1. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje

Broj i naziv mjere: 1.1.1. Poboljšanje infrastrukture i unapređenje uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju

Sadržaj mjere: Kako bi se osigurale osnovne pretpostavke za razvoj konkurentne i održive poljoprivredne proizvodnje na području općine Dragalić potrebna su kontinuirana ulaganja u infrastrukturu za proizvodnju, preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda, modernizaciju poljoprivredne mehanizacije, ali i ulaganja u poboljšanje poljoprivrednih putova na području općine. U okviru ove mjere obuhvaćena su i ulaganja u proizvodne objekte, prerađivačke i skladišne objekte, nabavu suvremene mehanizacije, sustave navodnjavanja, te uvođenje novih tehnologija i tehnoloških procesa u proizvodnji.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Poljoprivredni subjekti/Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Ministarstvo poljoprivrede, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj izgrađenih proizvodnih objekata, broj izgrađenih skladišnih objekata, broj izgrađenih objekata za preradu, broj uložnih hladnjača, broj i vrsta nove poljoprivredne mehanizacije, km uređenih poljoprivrednih putova, m izgrađenih sustava za navodnjavanje, broj ishodjenih standarda kvalitete

Broj i naziv mjere: 1.1.2. Jačanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača

Sadržaj mjere: Jedan od najznačajnijih problema poljoprivrednih proizvođača s područja općine Dragalić je njihova relativno mala veličina i tržišni značaj, što uvjetuje visoke troškove proizvodnje i distribucije. Postizanje konkurentnosti na tržištu, moguće je jedino kroz udruživanje u različite proizvođačkih organizacija, poput zadruga i klastera koje će svojom veličinom, operativnim i finansijskim kapacitetima, te ljudskim resursima biti konkurentne na tržištu. Podizanje razine konkurentnosti moguće je ostvariti i razvojem turističkih djelatnosti na poljoprivrednim gospodarstvima koja će omogućiti proizvodnju i izravnu prodaju tradicionalnih proizvoda na kućnom pragu. Također, za podizanje konkurentnosti vrlo je značajno poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda, veći udio prerade, ali i poticanje proizvodnje visokoprihodovnih kultura. S obzirom da ljudski resursi čine jednu od ključnih odrednica razvoja poljoprivrede, potrebna su i kontinuirana ulaganja u unapređenje ljudskih potencijala, posebice podizanje razine informiranosti i educiranosti poljoprivrednih proizvođača, ali i poticanje mladih na bavljenje poljoprivrednim djelatnostima. U okviru ove mjere, a značajno za podizanje konkurentnosti, obuhvaćeno je i uvođenje suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, zaštita i standardizacija poljoprivrednih proizvoda, ali i kontinuirano praćenje i primjena nacionalnih i europskih standarda.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Poljoprivredni subjekti/Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Ministarstvo poljoprivrede, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj registriranih poljoprivredno-proizvođačkih organizacija na području općine, broj članova poljoprivredno-proizvođačkih organizacija, broj registriranih turističkih obiteljskih gospodarstava, broj objekata za preradu poljoprivrednih proizvoda, broj strojeva i opreme za preradu poljoprivrednih proizvoda, struktura i površine uzgajanih kultura na području općine, broj izrađenih informativnih materijala, broj održanih edukativnih radionica za poljoprivrednike, broj sudionika edukativnih radionica, broj certificiranih poljoprivrednih proizvoda, broj poljoprivrednih proizvoda koja nose oznaku kvalitete, broj poljoprivrednika koji su uveli standarde kvalitete

Broj i naziv mjere: 1.1.3. Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje

Sadržaj mjere: Lokalnu poljoprivrednu proizvodnju na području općine potrebno je prilagoditi uvjetima na tržištu, tako da može ponuditi proizvode koji će kvalitetom i cijenom biti prepoznatljivi i konkurentni. Stoga je nužan prijelaz s tradicionalne na ekološku poljoprivrednu proizvodnju, prije svega zbog veće tržišne valorizacije ali i zaštite i očuvanja okoliša. Sukladno navedenome, u okviru predložene mjere obuhvaćene su aktivnosti izrade sektorske razvojne dokumentacije, promoviranje ekološke proizvodnje, informiranje i educiranje poljoprivrednika o ekološkoj proizvodnji, ali i subvencioniranje ekoloških proizvođača s područja općine.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Poljoprivredni subjekti/Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Ministarstvo poljoprivrede, EU fondovi i programi

Pokazatelji: izrađena Strategija razvoja održive poljoprivrede, broj definiranih strateških ciljeva, prioriteta i mjera, broj projekata uključenih u Program, broj izrađenih informativnih i promotivnih materijala, broj održanih edukacija, broj sudionika edukacija, broj registriranih ekoloških proizvođača, Kg/l utrošenih organskih gnojiva i bioloških sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji, broj registriranih ekoloških proizvođača, broj certificiranih eko- proizvoda

Razvojne mjere u okviru prioriteta 1.2. Razvoj selektivnih oblika turističke ponude

Broj i naziv mjere: 1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture

Sadržaj mjere: Kako turistička infrastruktura predstavlja osnovni preduvjet za dolazak turista/posjetitelja na područje općine Dragalić, u okviru predložene mjere predviđena su ulaganja u razvoj kako javne turističke infrastrukture tako i one u vlasništvu privatnih turističkih subjekata. Navedeno se posebice odnosi na infrastrukturu koja će omogućiti razvoj posebnih oblika ruralnog turizma poput cikloturizma, izletničkog, foto turizma, te agroturizma. Predložena mjere uključuje ulaganja u smještajne i ugostiteljske kapacitete, tematske staze i puteve, šetnice, biciklističke staze, turistička odmorišta i signalizaciju, uspostavu besplatnih wi-fi točaka, te uspostavu turističko-informativne točke.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/turistički subjekti

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj izgrađenih smještajnih objekata; broj ležajeva, broj turističkih posjeta/noćenja, m/km izgrađenih/uređenih šetnica, puteva, biciklističkih staza, tematskih cesta; broj postavljene turističke signalizacije; broj postavljenih odmorišta, broj wi-fi točaka, broj zaposlenih u turističko-informativnom centru/točki

Broj i naziv mjere: 1.2.2. Razvoj konkurentnih turističkih proizvoda i sadržaja

Sadržaj mjere: Da bi se kreirala turistička ponuda koja će kontinuirano privlačiti turiste/posjetitelje na područje općine, potrebno je stvoriti cjelogodišnje motive za dolazak ciljanih skupina gostiju. Ovom mjerom obuhvaćene su aktivnosti edukacije stanovništva o mogućnostima razvoja novih turističkih sadržaja i poticanje obiteljskog poduzetništva u turizmu, poticanje suradnje i partnerstava dionika iz svih sektora, poticanje revitalizacije tradicijskih obrta, organizaciju i provedbu sezonskih manifestacija, sajмова i prodajnih izložbi, rekonstrukcija/adaptacija/sanacija objekata baštine, poticanje rekonstrukcije i adaptacije stambenih i gospodarskih objekata tradicijske arhitekture i njihovog uključivanja u turističku ponudu općine. Kako bi se povećala prepoznatljivost područja općine na turističkom tržištu u okviru predložene mjere predviđena su ulaganja u izradu promidžbenih turističkih materijala – letaka, brošura i turističkih karti, postavljanje informativnih i interpretativnih sadržaja putem kojih će se predstaviti svi sadržaji, proizvodi i turistički potencijali na području općine.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/ turistički subjekti

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj novih turističkih sadržaja; broj provedenih edukacija, broj polaznika edukacija u turizmu; broj zajedničkih turističkih projekata; broj aktivnih tradicijskih obrta; broj provedenih manifestacija/sajмова/izložbi; broj obnovljenih objekata tradicijske arhitekture; broj prodanih suvenira, broj tiskanih letaka/brošura/ karti, broj postavljenih informativnih i interpretativnih sadržaja, broj posjećenih sajмова

Razvojne mjere u okviru prioriteta 1.3. Jačanje sektora obrtništva, mikro/malog i srednjeg poduzetništva

Broj i naziv mjere: 1.3.1. Poboljšanje poduzetničke infrastrukture

Sadržaj mjere: Kako bi se potaknule gospodarske aktivnosti na području općine potrebno je stvoriti povoljno okruženje za daljnji razvoj mikro/malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, primarno osiguranjem infrastrukturnih uvjeta koji će olakšati poslovanje gospodarskih subjekata ali i povećati njihovu konkurentnost. S obzirom da je Općina Dragalić već uspostavila Radnu zonu, te izvršila značajna financijska ulaganja u izgradnju, potrebno je nastaviti s aktivnostima kako bi se ista u što skorijem opremila potrebnom infrastrukturom, te stavila na raspolaganje gospodarstvenicima. Sukladno navedenome, potrebno je završiti komunalno opremanje Radne zone i to radove izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda, s obzirom da je sustav vodoopskrbe i energetske sustav već izgrađen, te radove izgradnje prometnice i biciklističke staze u zoni. Kako bi se privukli i potencijalni vanjski investitori, ovom mjerom su obuhvaćene i marketinške aktivnosti, poput izrade promotivnih letaka i brošura, te izrade web stranica.

Razdoblje provedbe: 2016. – 2019.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: m/km izgrađene infrastrukture, broj prodanih parcela zemljišta, broj poduzetnika/obrtnika u zoni, broj novozaposlenih, ostvareni prihodi od poreza

Broj i naziv mjere: 1.3.2. Podizanje razine tehnoloških kapaciteta poduzetnika i obrtnika

Sadržaj mjere: Općenito gledajući, jedno od glavnih obilježja sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva čine nedovoljno razvijena tehnološka razina proizvodnje. Trendovi ukazuju na to da su tehnološki napredak kao i drugi čimbenici kvalitete postali glavni impuls podizanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika. Kako sektor malog gospodarstva predstavlja temelj održivog gospodarstva na području općine, predložena mjera obuhvaća aktivnosti poticanja modernizacije i uvođenja novih tehnologija u proizvodne procese, uvođenja i primjene načela energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, poticanje ulaganja u nove i inovativne proizvode, poticanje korištenja suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, ali i certificiranja i uvođenja standarda kvalitete.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Vlastita sredstva poduzetnika/obrnika, Brodsko posavska županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo branitelja, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj nabavljene novih strojeva i opreme, broj obnovljenih proizvodno-poslovnih prostora po načelima energetske učinkovitosti, broj izgrađenih novih proizvodno-poslovnih prostora po načelima EE, broj proizvodno-poslovnih prostora sa ugrađenim solarnim panelima i fotonaponskim sustavima, broj novih proizvoda u asortimanu poduzetnika/obrnika, broj ishodenih certifikata/standarda kvalitete, broj nabavljenih novih software-a i hardwera

Broj i naziv mjere: 1.3.3. Ulaganja u nova znanja i vještine i poticanje umrežavanja gospodarskih subjekata

Sadržaj mjere: Važan segment jačanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika čini kontinuirano stjecanje znanja, vještina i sposobnosti koji su usklađeni s potrebama gospodarstva. Značajnu pozornost potrebno je posvetiti razvoju temeljnih menadžerskih znanja i vještina koje će omogućiti kvalitetno upravljanje rastom i razvojem. Znanja i vještine koje su neophodne današnjem suvremenom poduzetniku/obrniku su kreativno razmišljanje, samomotivacija i disciplina, sposobnost rada pod pritiskom, timski rad, određivanje ciljeva, delegiranje, upravljanje ljudima, komunikacijske vještine, kontrola troškova i razumijevanje financijskih performansi poduzeća, donošenje odluka, marketing i prodaja, te strateško planiranje. Stoga su ovom mjerom obuhvaćene aktivnosti promoviranja obrazovanja i osposobljavanja poduzetnika/obrnika; te poticanje njihova cjeloživotnog obrazovanja. Mjerom su obuhvaćene i aktivnosti poticanja poduzetnika na ulaganja u razvoj zaposlenika, te prijenosa znanja i dobre prakse.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Poslovni subjekti/Općina Dragalić

Izvori financiranja: Vlastita sredstva poduzetnika/obrnika, proračun općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo branitelja, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj izrađenih promotivnih materijala, broj objava u elektroničkim i tiskanim medijima, broj održanih infomativnih i edukativnih radionica/seminara, broj poduzetnika/obrnika koji su sudjelovali na radionicama/seminarima, broj zaposlenika poduzetnika/obrnika koji su pohađali dodatno obrazovanje/osposobljavanje

STRATEŠKI CILJ 2: INFRASTRUKTURA KAO TEMELJ KVALITETNOG ŽIVOTA STANOVNIŠTVA I OČUVANJA PRIRODNIH RESURSA I OKOLIŠA

Razvojni prioriteti definirani u okviru strateškog cilja 2:

Prioritet 2.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture

Prioritet 2.2.: Unaprjeđenje komunalne infrastrukture

Prioritet 2.3. Unaprjeđenje elektro-energetske i telekomunikacijske infrastrukture

Prioritet 2.4.: Održivo korištenje energije

Razvojne mjere u okviru prioriteta 2.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture

Broj i naziv mjere: 2.1.1. Izgradnja/modernizacija lokalnih i nerazvrstanih cesta, te pripadajuće infrastrukture

Sadržaj mjere: Nedovoljno razvijena prometna infrastruktura na području općine nepovoljno utječe na kvalitetu života stanovništva i otežava razvoj područja općine. U okviru ove mjere obuhvaćena su ulaganja u poboljšanje postojeće i izgradnju nove cestovne infrastrukture i objekata – lokalnih i nerazvrstanih cesta, nogostupa, parkirališta, autobusnih stajališta i sl., kojima će se unaprijediti prometna povezanost, te povećati razina sigurnosti u prometovanju svih sudionika.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2019.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/Županijska uprava za ceste

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: m/km izgrađenih novih cesta, m/km rekonstruiranih cesta, m izgrađenih nogostupa, broj parkirališnih mjesta, broj autobusnih stajališta

Broj i naziv mjere: 2.1.2. Izgradnja/modernizacija državnih i županijskih cesta

Sadržaj mjere: U okviru ove mjere obuhvaćena su ulaganja u poboljšanje postojeće i izgradnju novih državnih i županijskih cesta, sukladno planovima i programima izgradnje nadležnih tijela.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Županijska uprava za ceste/Hrvatske ceste

Izvori financiranja: Županijska uprava za ceste, Hrvatske ceste, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: km izgrađenih novih županijskih i državnih cesta, km rekonstruiranih županijskih i državnih cestacesta

Broj i naziv mjere: 2.1.3. Izgradnja/postavljanje ostalih prometnih objekata i opreme

Sadržaj mjere: U okviru predložene mjere obuhvaćena su ulaganja u postavljanje nadstrešnica za autobusna stajališta, prometnu signalizaciju, mjerače brzina na kritičnim prometnim lokacijama na području općin, te ostalih prometnih objekata i opreme sukladno potrebama.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2019.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Županijska uprava za ceste, Brodsko posavska županija

Pokazatelji: broj postavljenih nadstrešnica, broj postavljene horizontalne i vertikalne signalizacije, broj postavljenih mjerača brzine

Razvojne mjere u okviru prioriteta 2.2. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture

Broj i naziv mjere: 2.2.1. Izgradnja/modernizacija sustava vodoopskrbe

Sadržaj mjere: Ovom mjerom obuhvaćene su aktivnosti izgradnje odvojka spojnog cjevovoda u naselju Mašić, te provedba radova izgradnje opskrbnog cjevovoda u naseljima Donji Bogičevci i Poljane

Razdoblje provedbe: 2015. – 2018.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: m/km izgrađenog sustava vodoopskrbe, broj kućanstava priključenih na sustav vodoopskrbe, broj gospodarskih subjekata priključenih na sustav vodoopskrbe, m³ utrošene vode na godišnjoj razini

Broj i naziv mjere: 2.2.2. Izgradnja/modernizacija sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda

Sadržaj mjere: S obzirom da je sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda izgrađen samo u naselju Dragalić, dok se u drugim naseljima otpadne vode još uvijek prikupljaju putem sabirnih/septičkih jama koje se nekontrolirano ispuštaju u okoliš i zagađuju ga, te predstavljaju latentnu opasnost za zdravlje stanovništva, ovom mjerom predviđene su izgradnje sustava odvodnje u naseljima Mašić i Medari, te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Medarima. Također, kako ni naselja Donji Bogičevci, Gorice i Poljane nemaju izgrađen sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, mjerom su obuhvaćene i aktivnosti izrade projektno-tehničke dokumentacije izgradnje sustava za navedena naselja, kao i provedba radova izgradnje.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: m/km izgrađenog sustava odvodnje otpadnih voda, broj korisnika priključenih na sustav odvodnje, m³ obrađenih otpadnih voda

Broj i naziv mjere: 2.2.3. Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom

Sadržaj mjere: Jedan od značajnijih problema u području zaštite okoliša svakako je neodgovarajuće gospodarenje otpadom. Svjesna činjenice da otpad predstavlja strateški resurs čija se materijalna i energetska svojstva itekako mogu kvalitetno iskoristiti, Općina Dragalić orijentirala se prema uvođenju suvremenog sustava gospodarenja otpadom, čiji je primarni cilj sprečavanje nastanka otpada. Sukladno navedenome, predloženom mjerom obuhvaćene su aktivnosti poboljšanja sustava prikupljanja, selektiranja, zbrinjavanja, prerade i oporabe otpada i to provedbom edukativno-informativnih aktivnosti, izgradnjom infrastrukture za odlaganje otpada, nabavom opreme za kvalitetno razvrstavanje otpada, poboljšanja sustava naplate, ali i poticanja oporabe i prerade otpada.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2019.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/Komunalno poduzeće

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Ministarstvo zaštite okoliša, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj izgrađene infrastrukture za odlaganje komunalnog otpada (odlagalište), površina izgrađenog odlagališta otpada, broj spremnika za posebne vrste otpada, broj postavljenih zelenih otoka, ukupna količina prikupljenog komunalnog otpada, ukupna količina prikupljenog biorazgradivog otpada, broj provedenih informiranja/edukacija/javnih tribina, broj sudionika edukacija/javnih tribina, broj izrađenih promotivnih materijala.

Broj i naziv mjere: 2.2.4. Izgradnja/modernizacija ostale komunalne infrastrukture, objekata i javnih površina

Sadržaj mjere: U nadležnosti općine Dragalić nalazi se i skrb o grobljima te svim javnim površinama na području općine. S obzirom na postojeće stanje, potrebna su daljnja ulaganja u uređenje postojećih groblja, ali i sve centralne dijelove naselja na području općine ponajprije u smislu poboljšanja dostupnosti usluga i sadržaja, ali i vizualnog uređenja. Stoga su u okviru ove mjere obuhvaćene i sve aktivnosti koje će doprinijeti kvalitetnijem i uređenijem prostoru centralnih dijelova svih naselja na području općine, poput opločavanja potrebnih dijelova, hortikulturnog uređenja javnih i zelenih površina, postavljanja oglasnih ploča i sličnih sadržaja.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2019.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj groblja na području općine, kapaciteti groblja, m uređenih staza na grobljima, broj posađenih sadnica cvijeća i grmlja, m oploćenih površina, broj postavljenih oglasnih ploča

Razvojne mjere u okviru prioriteta 2.3. Unaprjeđenje elektro energetske i telekomunikacijske infrastrukture

Broj i naziv mjere: 2.3.1. Poboljšanje sustava javne rasvjete

Sadržaj mjere: Iako je 1995. godine na području općine izgrađen novi sustav javne rasvjete u svim naseljima na području općine, s obzirom na trendove i nužnost održivog korištenja energije, potrebno je kontinuirano planirati i pratiti tehničke novitete u pogledu sustava javne rasvjete. Stoga su u okviru ove mjere predviđena poboljšanja tehničkih izvedbi rasvjetnih tijela koja će doprinijeti što manjem zagađenju okoliša i što većoj uštedi potrošnje električne energije.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2019.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj postavljenih rasvjetnih stupova, broj i vrsta postavljenih rasvjetnih tijela, kWh utrošene električne energije, troškovi potrošnje električne energije u Kn

Broj i naziv mjere: 2.3.2. Izgradnja infrastrukture za opskrbu plinom

Sadržaj mjere: Iako se izgradnja infrastrukture za opskrbu plinom nalazi u nadležnosti koncesionara, u okviru predložene mjere obuhvaćena je izgradnja plinske mreže na području naselja Donji Bogićevci, Gorice i Poljane.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Koncesionar za distribuciju plina

Izvori financiranja: Koncesionar za distribuciju plina

Pokazatelji: m/km izgrađene plinske mreže, broj fizičkih osoba priključenih na plinoopskrbni sustav, broj poslovnih subjekata priključenih na plinoopskrbni sustav

Broj i naziv mjere: 2.3.3. Izgradnja širokopojasne infrastrukture

Sadržaj mjere: Predložena mjera uključuje izgradnju širokopojasne infrastrukture za brži prijenos podataka, a obuhvaća ulaganja u distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju, nadzemnu mrežu, kabinete, lokalne čvorove, te antenski pristup.

Razdoblje provedbe: 2016. – 2018.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

Pokazatelji: m postavljenih optičkih kablova, m izgrađene nadzemne mreže, broj postavljenih kabineta, broj lokalnih čvorova, broj antenskih stupova, brzina prijenosa podataka u dolaznom smjeru (download), brzina prijenosa podataka u odlaznom smjeru (upload), broj priključaka fizičkih osoba, broj priključaka poslovnih subjekata

Razvojne mjere u okviru prioriteta 2.4. Održivo korištenje energije

Broj i naziv mjere: 2.4.1. Poticanje energetske učinkovitosti u javnom, privatnom i civilnom sektoru

Sadržaj mjere: Biti energetski učinkovit znači uporabiti manju količinu energenata za grijanje ili hlađenje prostora, rasvjetu, proizvodnju raznih proizvoda, pogon vozila i dr. Energetska učinkovitost prepoznata je kao najjeftiniji i najbrži način postizanja ciljeva održivog razvoja. Održivost uvelike ovisi o načinu na koji se u jedinicama lokalne samouprave gospodari i upravlja potrošnjom energije, stoga je i uloga gospodarenja energijom u postizanju održivog razvoja općine Dragalić vrlo značajna. Ovom mjerom obuhvaćene su aktivnosti provedbe energetske pregleda i ishođenja energetske certifikata, adaptacije i obnove javnih objekata po načelima EE, subvencioniranje projekata povećanja energetske učinkovitosti, ali i aktivnosti kojima će se podići razina svijesti stanovništva o potrebi primjene mjera EE u svakodnevnom životu i utjecaja koje iste imaju na okoliš i ljude – informiranje i educiranje stanovništva, te promoviranje energetske učinkovitosti.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/ Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

Izvori financiranja: Proračun Općine, Brodsko-posavska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj obnovljenih javnih objekata, broj obnovljenih poslovnih objekata, broj obnovljenih stambenih objekata, broj edukacija / javnih tribina o primjeni mjera energetske učinkovitosti, broj izrađenih promotivnih materijala, broj dodijeljenih subvencija za primjenu mjera energetske učinkovitosti, broj novih rasvjetnih tijela, ukupna potrošnja električne energije u javnim objektima u kWh

Broj i naziv mjere: 2.4.2. Promocija i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

Sadržaj mjere: Čist i očuvan okoliš jedna je od konkurentskih prednosti područja općine Dragalić zbog čega je potrebno razviti i implementirati učinkovit sustav zaštite okoliša, kao i kontinuirano poticati upotrebu obnovljivih izvora energije. Kako bi se povećalo korištenje obnovljivih izvora energije na području općine, u okviru predložene mjere planirane su aktivnosti podizanja razine svijesti svih dionika lokalne zajednice o potrebi o uporabi obnovljivih izvora energije i to prije svega kroz aktivnosti informiranja i educiranja.

S obzirom da je poljoprivreda jedan od primarnih gospodarskih sektora na području Općine, potrebno je poticati poljoprivrednike na uporabu biomase (slama, kukuruzovina, stabljike suncokreta, koštice višanja, kore od jabuka i sl.) koja se može koristiti kao gorivo u potrošnji energije za proizvodnju toplinske energije i zagrijavanje tople vode. Također, predloženom mjerom je predviđeno poticanje ugradnje solarnih kolektora i fotonaponskih panela u poslovnim i stambenim objektima, ali i ugradnje istih na objektima u društvenom vlasništvu.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/ Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

Izvori financiranja: Proračun Općine, Brodsko-posavska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvo zaštite okoliša, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj edukacija / javnih tribina o uporabi obnovljivih izvora energije, broj izrađenih informativno-promotivnih materijala, broj izgrađenih postrojenja na biomasu, broj poslovnih objekata s ugrađenim solarnim kolektorima i fotonaponskim sustavima, broj javnih objekata s ugrađenim solarnim kolektorima, broj stambenih objekata s ugrađenim solarnim kolektorima, ukupan broj ugrađenih solarnih kolektora na području Općine, broj korisnika subvencija za primjenu obnovljivih izvora energije, stopa smanjenja potrošnje energije iz konvencionalnih izvora

STRATEŠKI CILJ 3: UNAPRJEĐENJE RAZINE DRUŠTVENOG STANDARDA I ZADRŽAVANJE STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU OPĆINE

Razvojni prioriteti definirani u okviru strateškog cilja 3:

- Prioritet 3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja
- Prioritet 3.2. Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga
- Prioritet 3.3. Obrazovanje u funkciji tržišta rada

Razvojne mjere u okviru prioriteta 3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja

Broj i naziv mjere: 3.1.1. Izgradnja/modernizacija društvene i kulturne infrastrukture, te poticanje razvoja novih sadržaja

Sadržaj mjere: Da bi općina Dragalić postala sredina privlačna za življenje, osobni i profesionalni razvoj, potrebno je osigurati infrastrukturu i sadržaje koji će zadovoljiti potrebe stanovništva za bilo kojom vrstom formalnih i neformalnih odnosa koji se odvijaju kroz društvena događanja. S obzirom da se većina društvenih i kulturnih događanja na području općine odvija u društvenim domovima, u okviru ove mjere obuhvaćene su aktivnosti poboljšanja stanja postojećih objekata društvene infrastrukture, ali i izgradnja i opremanje novih objekata koji će biti u funkciji razvoja društvenih i kulturnih događanja i sadržaja. Također, u okviru mjere predviđene su i aktivnosti razvoja novih društvenih i kulturnih sadržaja na području općine, ali i unapređenje suradnje sa odgojno-obrazovnim institucijama kako bi se kontinuirano djelovalo na aktivnije uključivanje djece i mladih u društveni i kulturni život na području općine.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Proračun Općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo socijalne politike i mladih, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj obnovljenih objekata društvene infrastrukture, broj izgrađenih rampi za invalide u objektima društvene infrastrukture, broj kulturnih ustanova, broj članova knjižnice, broj korisnika objekata društvene infrastrukture, broj dječjih igrališta na području općine, broj novih društvenih i kulturnih sadržaja, broj djece i mladih uključenih u organizaciju i provedbu društvenih i kulturnih sadržaja

Broj i naziv mjere: 3.1.2. Izgradnja/modernizacija sportske infrastrukture, te poticanje razvoja novih sadržaja

Sadržaj mjere: Zdrav i kvalitetan način života podrazumijeva direktno se veže uz bavljenje sportskim i rekreativnim aktivnostima, hobijima te kvalitetnim provođenjem vremena u prirodi. Kako je „ovisnost“ o modernih tehnologijama prisutna ne samo u urbanim područjima, ali i raširena među svim skupinama stanovništva, a ne samo mladima, potrebno je poticati i promicati zdrave oblike provođenja slobodnog vremena, a posebice sportsko-rekreativne aktivnosti. Jedna od osnovnih pretpostavki za provedbu navedenog čini osiguranje kvalitetne infrastrukture za sport i rekreaciju koja će biti dostupna svima.

Stoga su ovom mjerom predviđene aktivnosti na uređenju i opremanju postojeće sportske infrastrukture, ali i izgradnja nove i to za sve skupine stanovništva. Navedeno uključuje obnovu i opremanje postojećih dječjih igrališta, modernizaciju/izgradnju sportsko rekreacijskih terena i objekata, te opremanje sportskih udruga i klubova. Kako bi se postigla kvalitetna razina sportskih sadržaja na području općine, obuhvaćene su i aktivnosti razvoja novih sadržaja i usluga, te sufinanciranje sportskih natjecanja i događanja.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/sportske udruge i klubovi

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Hrvatski olimpijski odbor, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo socijalne politike i mladih, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj obnovljenih sportskih terena, broj i vrsta nabavljene sportske opreme, broj obnovljenih dječjih igrališta, broj novih dječjih igrališta, broj korisnika dječjih igrališta, broj sportskih udruga i klubova, broj članova sportskih udruga i klubova, broj održanih sportskih natjecanja i događanja, broj sudionika sportskih natjecanja i događanja

Broj i naziv mjere: 3.1.3. Jačanje djelovanja udruga civilnog društva

Sadržaj mjere: Iako udruge općenito imaju značajnu ulogu u razvoju lokalne zajednice, posebice u ruralnim područjima, na području općine Dragalić njihovo sudjelovanje nije na zadovoljavajućoj razini. Da bi iste aktivnije doprinijele socio-ekonomskom razvoju potrebno je prije svega ojačati njihove kapacitete (materijalne, tehničke i ljudske), potaknuti suradnju unutar civilnog sektora, ali i poticati one oblike djelovanja koji imaju dugoročnu perspektivu razvoja i dobiti za cijelu lokalnu zajednicu poput volonterizma.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/udruge civilnog društva

Izvori financiranja: Proračun općine, Brodsko posavska županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo socijalne politike i mladih, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj javnih prostora ustupljenih udrugama na korištenje, broj nabavljene nove opreme, broj zaposlenih u udrugama, broj polaznika edukativnih programa/seminara/radionica o pripremi i izradi projektnih prijedloga, broj ostvarenih financijskih potpora putem prijavljenih projekata, iznosi ostvarenih financijskih potpora, broj izrađenih informativno-promotivnih materijala, broj izrađenih web stranica udruga

Razvojne mjere u okviru prioriteta 3.2. Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga

Broj i naziv mjere: 3.2.1. Unapređenje zdravstvene i socijalne infrastrukture i usluga

Sadržaj mjere: Zdravstvene i socijalne usluge stanovništvu općine Dragalić nisu direktno dostupne na području općine, stoga je u okviru ove mjere obuhvaćena izgradnja i opremanje novih zdravstvenih i socijalnih objekata koji će biti dostupni svim skupinama stanovništva, kako bi se unaprijedila kvaliteta njihova života, te omogućile osnovne pretpostavke za zadržavanje stanovništva, a posebice mladih, na području općine.

Razdoblje provedbe: 2016. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja: Općina Dragalić, Brodsko posavska županija, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj izgrađenih zdravstvenih objekata, broj nabavljene nove opreme, broj zdravstvenih djelatnika, broj izgrađenih socijalnih objekata, broj izgrađenih domova za stare i nemoćne, broj izgrađenih rampi za invalide, broj korisnika usluga zdravstvene i socijalne skrbi

Razvojne mjere u okviru prioriteta 3.3. Obrazovanje u funkciji tržišta rada

Broj i naziv mjere: Unaprjeđenje e formalnog sustava odgoja i obrazovanja

Sadržaj mjere: Jačanje obrazovnog sustava ima vrlo važnu ulogu za razvoj kvalitetnih ljudskih resursa na području općine Dragalić, posebice promatrajući s ekonomskog aspekta i integriranja u suvremene gospodarske tokove koji zahtijevaju obrazovanu radnu snagu. S prilagodbama u tom smjeru potrebno je započeti na mikro razini i prije svega kroz osiguranje kvalitetnih infrastrukturnih uvjeta za provedbu programa odgoja i obrazovanja. Opremljenost odgojno-obrazovnih ustanova u direktnoj je vezi s kvalitetom izvođenja programa, a time i osposobljavanja budućeg ljudskog kapitala kao nositelja socio-ekonomskih aktivnosti. U pogledu predškolskog odgoja i obrazovanja na području općine, vrlo značajan problem predstavlja nedostatak institucije i kvalitetne infrastrukture za provedbu programa predškole. S druge strane, osnovnoškolsko obrazovanje karakterizira nedovoljna opremljenost za kvalitetno izvođenje nastavnih programa. U okviru predložene mjere obuhvaćene su ulaganja u izgradnju i opremanje dječjih vrtića, škola i sportskih dvorana, poticanja suradnje među odgojno-obrazovnim ustanovama, poticanje razvoja novih obrazovnih sadržaja, stipendiranje učenika, subvencioniranje prijevoza za učenike s područja općine, sufinanciranje darovitih učenika, ali i unaprjeđenje ljudskih resursa u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2020.

Nositelj mjere: Općina Dragalić/odgojno obrazovne institucije

Izvori financiranja: Općina Dragalić, Brodsko posavska županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, EU fondovi i programi

Pokazatelji: broj obnovljenih odgojno-obrazovnih institucija, broj novih odgojno-obrazovnih institucija, broj polaznika dječjeg vrtića, broj polaznika osnovnoškolskog obrazovanja, broj zaposlenih u odgojno-obrazovnim institucijama, broj realiziranih projekata suradnje među odgojno-obrazovnih institucijama, broj novih obrazovnih sadržaja u osnovnoškolskom obrazovanju, broj stipendiranih učenika, broj sudionika učeničkih natjecanja, broj primatelja subvencija za prijevoz, broj zaposlenih u odgojno-obrazovnim ustanovama, broj zaposlenika odgojno-obrazovnih ustanova koji su pohađali edukativne seminare/radionice/usavršavanja

Broj i naziv mjere: 3.3.2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja stanovništva

Sadržaj mjere: Najvažniji čimbenik u razvoju društva na području općine Dragalić je ljudski kapital koji se može izgraditi jedino kontinuiranim ulaganjem u znanje i vještine. Obrazovanje kao ključni element održivog socio-ekonomskog razvitka područja općine, potrebno je kontinuirano stimulirati s obzirom da službeni podaci ukazuju na relativno nepovoljnu obrazovnu strukturu stanovništva koja ne prati trendove u gospodarstvu. Cilj ove mjere je unaprijediti formalno stečeno obrazovanje, znanje i vještine kako bi se ojačale kompetencije i konkurentnost radne snage na tržištu rada, što će omogućiti lakše zapošljavanje. Navedena mjera uključuje provedbu aktivnosti promoviranja cjeloživotnog obrazovanja, informiranje stanovništva, osnivanje ustanove za obrazovanje, učenje i kulturu - pučkog otvorenog učilišta, iniciranje i provedbu edukativnih programa, pružanje potpore programima dokvalifikacije, prekvalifikacije i stručnog usavršavanja, a sve kako bi se unaprijedila obrazovna struktura stanovništva, te olakšao pristup tržištu rada.

Razdoblje provedbe: 2015. – 2019.

Nositelj mjere: Općina Dragalić

Izvori financiranja:

Pokazatelji: broj izrađenih informativno – promotivnih materijala, broj održanih edukativnih programa, broj polaznika edukativnih programa, broj polaznika programa dokvalifikacija/prekvalifikacija/stručnog usavršavanja

5. BAZA PROJEKTNIH IDEJA/RAZVOJNIH PROJEKATA

Baza predstavlja objedinjeni pregled projektnih ideja i razvojnih projekata s područja općine, koja pruža uvid u razvojni smjer općine za programsko razdoblje do 2019. godine. U bazu se unose podaci o razvojnim projektima čiji su korisnici i/ili nositelji i/ili predlagatelji javne institucije i ustanove, predstavnici privatnog sektora i organizacije civilnog društva. Sve ideje i razvojni projekti iz baze razvrstavaju se prema definiranim ciljevima, prioritetima i mjerama. Na taj način se dobiva precizan pregled projektnih ideja i projekata prema definiranim područjima razvoja.

Sve projektne ideje koje se unose u bazu usklađene su sa ciljevima, prioritetima i mjerama Strateškog razvojnog programa, jer se na taj način osigurava usklađenost sa dokumentima više razine (pr. Županijska razvojna strategija Brodsko posavske županije, Strategija regionalnog razvoja RH i dr.).

Potrebno je naglasiti da su strateški razvojni ciljevi, prioriteti i mjere definirani na način da ne eliminiraju niti jedno razvojno područje, ali dovoljno specifični da ne mogu biti primjenjivi na neko drugo područje/općinu. Za potrebe izrade baze razvojnih projekata ukupno je prikupljeno 24 projekta različite razine pripremljenosti koji su prikazani u tabeli koja slijedi.

R.br.	Naziv projekta	Ukupna vrijednost projekta	Razina pripremljenosti projekta				Strateški cilj, prioritet, mjera
			Projektna ideja	U pripremi	Spreman za financiranje i provedbu	Kandidiran na natječaje	
1.	Izgradnja sustava odvodnje sa pročišćivačem otpadnih voda u Radnoj zoni Dragalić	1.966.090,94			X		SC 1 P 1.3. M 1.3.1.
2.	Izgradnja samostojeće javne rasvjete u Radnoj zoni Dragalić	1.025.172,00			X		SC 1 P 1.3. M 1.3.1.
3.	Izgradnja ceste i biciklističke staze u Radnoj zoni Dragalić	5.965.341,84			X		SC 1 P 1.3. M 1.3.1.
4.	Izgradnja lokalne nerazvrstane ceste u naselju Dragalić	521.345,56			X		SC 2 P 2.1. M 2.1.1.
5.	Izgradnja lokalne nerazvrstane ceste u naselju Mašić	812.881,09			X		SC 2 P 2.1. M 2.1.1.
6.	Izgradnja spojnog voda i distributivne vodovodne mreže naselja Poljane	2.683.472,08			X		SC 2 P 2.2. M 2.2.1.
7.	Izgradnja spojnog voda i distributivne vodovodne mreže naselja Donji Bogićevci	2.136.520,45			X		SC 2 P 2.2. M 2.2.1.
8.	Izgradnja kanalizacijskog sustava naselja Mašić i Medari	1.966.090,94			X		SC 2 P 2.2. M 2.2.2.
9.	Nabava i postavljanje zelenih otoka	30.000,00		X			SC 2 P 2.2. M 2.2.3.
10.	Nabava mobilne jedinice za reciklažu otpada	100.000,00	X				SC 2 P 2.2. M 2.2.3.
11.	Asfaltiranje pješačkih staza i hortikulturno uređenje groblja u svim naseljima općine	150.000,00		X			SC 2 P 2.2. M 2.2.4.

Strateški razvojni program općine Dragalić

2015. – 2020.

12.	Obnova crkve sv. Ilije u Mašiću	1.000.000,00	X				SC 1 P 1.2. M 1.2.2.
13.	Uređenje biciklističkih staza na području općine u funkciji turističkih aktivnosti na razgledavanju flore i faune pašnjaka Iva	250.000,00	X				SC 1 P 1.2. M 1.2.1.
14.	Nabava i postavljanje odmorišta i vidikovaca u funkciji turističkih aktivnosti na razgledavanju flore i faune pašnjaka Iva	100.000,00	X				SC 1 P 1.2. M 1.2.1.
15.	Rekonstrukcija dijela društvenog doma u naselju Poljane	500.000,00	X				SC 3 P 3.1. M 3.1.1.
16.	Rekonstrukcija dijela društvenog doma u naselju Donji Bogićevci	500.000,00	X				SC 3 P 3.1. M 3.1.1.
17.	Uređenje i opremanje društvenog doma u naselju Mašić	200.000,00	X				SC 3 P 3.1. M 3.1.1.
18.	Izgradnja polivalentnog javno-društvenog objekta u naselju Dragalić	500.000,00	X				SC 3 P 3.1. M 3.1.1.
19.	Izgradnja športsko - školske dvorane OŠ Dragalić	7.735.808,94	X		X		SC 3 P 3.1. M 3.1.2.
20.	Uređenje travnatog nogometnog igrališta u naselju Dragalić	50.000,00	X				SC 3 P 3.1. M 3.1.2.
21.	Asfaltiranje vanjskog školskog igrališta u naselju Dragalić	60.000,00			X		SC 3 P 3.1. M 3.1.2.
22.	Proširenje i obnova dječjih igrališta na području općine	50.000,00			X		SC 3 P 3.1. M 3.1.2.
23.	Rekonstrukcija dijela prizemlja i kata vatrogasnog doma u prostor za obavljanje zdravstvene djelatnosti	1.430.062,50			X		SC 3 P 3.2. M 3.2.1.

6. FINANCIJSKI PLAN

Implementacija Strateškog razvojnog programa općine Dragalić do konca 2020. godine ovisiti će primarno o osiguranju i privlačenju sredstva potrebnih za provedbu planiranih mjera. Financijski plan Strateškog razvojnog programa izrađen je na temelju baze projekata izrađene za potrebe Strategije, proračunskih sredstava, te procjene mogućnosti povlačenja financijskih sredstava iz izvora na nacionalnoj razini, odnosno sredstava iz fondova EU i drugih međunarodnih izvora. Bitno je napomenuti da su se prilikom izrade financijskog okvira uzimali cjelokupni iznosi planiranih investicija, s obzirom na planirane druge izvore financiranja projekata u implementacijskom periodu. Financijski okvir sadrži indikativni, okvirni pregled i alokaciju financijskih sredstava po ciljevima, odnosno prioritetima za razdoblje primjene Strateškog razvojnog programa općine Dragalić.

STRATEŠKI RAZVOJNI CILJ	PRIORITETI	PROCIJENJENA FINANCIJSKA SREDSTVA (Kn)
1. Konkurentno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje	8.956.604,78
	Razvoj selektivnih oblika turističke ponude	
	Jačanje sektora obrtništva, mikro/malog i srednjeg poduzetništva	
2. Infrastruktura kao temelj kvalitetnog života stanovništva i očuvanja prirodnih resursa i okoliša	Unaprjeđenje prometne infrastrukture	8.400.310,12
	Unaprjeđenje komunalne infrastrukture	
	Unaprjeđenje elektro-energetske i telekomunikacijske infrastrukture	
	Održivo korištenje energije	
3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine	Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja	11.025.871,44
	Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga	
	Obrazovanje u funkciji tržišta rada	

Iz prethodne tabele, razvidno je da ukupna financijska sredstva potrebna za provedbu svih planiranih razvojnih projekata u razdoblju obuhvaćenim strategijom iznose nešto više od 28 milijuna kuna. S obzirom na vrlo ograničena financijska sredstva u općinskom proračunu, realizacija definiranih razvojnih projekata uvelike će ovisiti o povlačenju sredstava iz EU fondova i programa, ali i ostalih dostupnih nacionalnih izvora financiranja.

7. IZVORI FINANCIRANJA

Osiguranje i pribavljanje financijskih sredstava, upravljanje sredstvima kao i praćenje njihova korištenja jedan je od važnih aspekata provedbe Strateškog razvojnog programa. Nakon definiranja strateških ciljeva, prioriteta i mjera, potrebno je predvidjeti i moguće izvore financiranja projekata definiranih Strategijom.

7.1. EU razina

Najznačajniji potencijalni izvori financiranja razvojnih projekata obuhvaćenih Strateškim razvojnim programom svakako su europski strukturni i investicijski fondovi koji su Republici Hrvatskoj postali dostupni stjecanjem statusa punopravne članice Europske Unije.

Europski fondovi su zamišljeni kao financijski instrumenti koji podupiru provedbu pojedine politike Europske unije u zemljama članicama. Jedna od najznačajnijih politika je Kohezijska politika, za koju je Europska unija u financijskom razdoblju 2014.-2020. izdvojila 376 milijardi eura iz svog proračuna. Kohezijska politika Europske unije financira se iz 3 glavna fonda:

- **KOHEZIJSKI FOND** – cilja na države članice čiji je bruto nacionalni dohodak po stanovniku manji od 90% prosjeka Europske unije te financira projekte iz područja prometa i okoliša
- **EUROPSKI FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ (European Regional Development Fund, ERDF)** – za cilj ima jačanje ekonomske i socijalne kohezije u Europskoj uniji te smanjenje razvojnih razlika između njenih regija. Većinom je usmjeren na infrastrukturne investicije, proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mjesta, te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva.
- **EUROPSKI SOCIJALNI FOND (European Social Fund, ESF)** – potiče zapošljavanje i mogućnosti zaposlenja u Europskoj uniji

Osim navedenih, u financijskoj perspektivi 2014.-2020. na raspolaganju su i:

- **EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ (European Agricultural Fund for Rural Development, EAFRD)** - ima za cilj jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljivanje njezine provedbe. Aktivnosti koje se podupiru povezane su s mjerama grupiranim oko četiri osi:
 - ✓ Konkurentnost (strukovno osposobljavanje i informativne aktivnosti, programi koji promiču pomaganje mladim poljoprivrednicima, aktivnosti čiji je cilj modernizacija poljoprivrednih i šumskih posjeda i povedavanje njihove komercijalne uspješnosti, aktivnosti koje potiču poljoprivrednike da sudjeluju u programima koji promiču kvalitetu hrane itd.)
 - ✓ Okoliš
 - ✓ Kvaliteta života (aktivnosti usmjerene na obnavljanje i razvoj sela te očuvanje i najbolje korištenje ruralne baštine)
 - ✓ LEADER - poticanje ruralnog stanovništva i lokalnih čimbenika, uključujući i lokalnu upravu, na mobilizaciju u svrhu razmatranja potencijala područja u kojem žive te njihovo pretvaranje u izradu i primjene razvojnih strategija

- **EUROPSKI FOND ZA POMORSTVO I RIBARSTVO (European Fisheries Fund, EFF)** - instrument je koji financira zajedničku ribarsku politiku. Fond je koncipiran tako da osigurava održivo ribarstvo i industriju akvakulture u EU. Financira industriju koja prilagođava svoju flotu radi postizanja konkurentnosti, kao i mjere zaštite okoliša. Također pomaže ribarskim zajednicama pogođenim promjenama da diverzificiraju svoju ekonomsku bazu.

U financijskom razdoblju 2014.-2020. Republici Hrvatskoj je iz Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi eura.

Od navedenog iznosa 8,397 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2,026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj, te gotovo 253 milijuna eura za razvoj ribarstva.

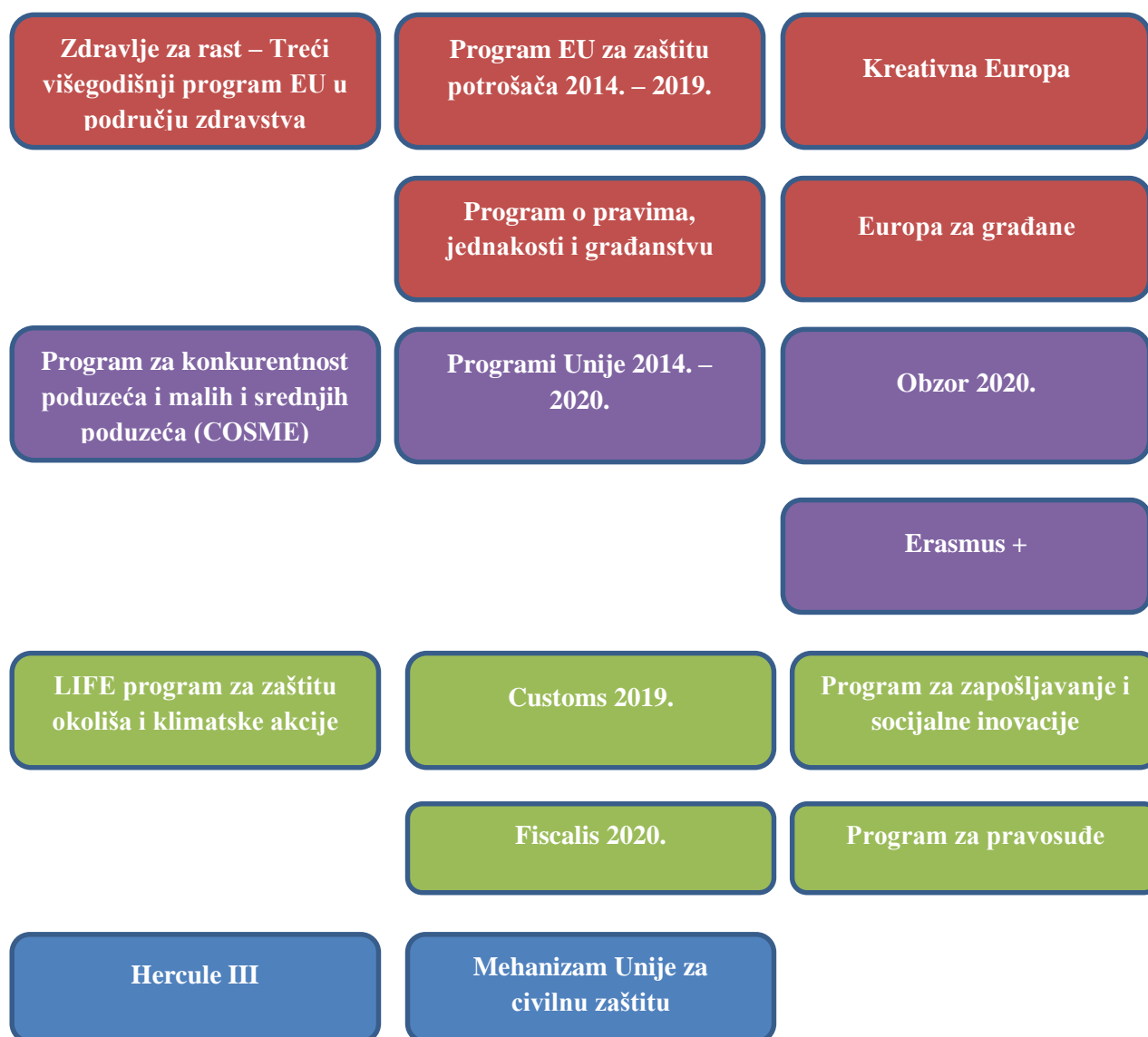
ESI fond	Alokacija (EUR)
Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	4.321.499.588
Kohezijski fond	2.559.545.971
Europski socijalni fond (ESF)	1.516.033.073
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)	2.026.222.500
Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)	252.643.138
UKUPNO	10.675.944.270

Izvor podataka: www.strukturnifondovi.hr

Osim strukturnih i investicijskih fondova financijska sredstva potrebna za implementaciju projekta obuhvaćenih Strateškim razvojnim programom, mogu se osigurati i kroz programe Unije. Programi Unije predstavljaju integrirani niz aktivnosti koje usvaja Europska unija u svrhu promicanja suradnje između država članica u različitim područjima povezanim sa zajedničkim politikama EU. Iako su Programi Unije, u pravilu namijenjeni državama članicama Europske unije, neki od njih otvoreni su i državama koje se nalaze u procesu pridruživanja Europskoj uniji. Na taj način je i Republika Hrvatska u pretpristupnom razdoblju, točnije od 2005. godine koristila i sudjelovala u aktivnostima značajnog broja Programa Unije.

Članstvom u Europskoj uniji, Hrvatska punopravno sudjeluje u svim postojećim programima Unije u financijskom razdoblju 2014. – 2020. bez obzira na prethodno potpisane Memorandume o razumijevanju, te prestaje biti obavezna uplaćivati godišnje članarine.

Prikaz programa Unije u razdoblju 2014. – 2020. godine:

Zdravlje za rast – Treći višegodišnji program EU u području zdravstva

Treći višegodišnji program djelovanja EU na području zdravstva za razdoblje 2014. – 2019. „Zdravlje za rast“ naglašava i učvršćuje veze između gospodarskog rasta i zdravog stanovništva u većoj mjeri nego prethodni programi. Za provedbu programa za navedeno razdoblje Europska komisija je izdvojila 449,4 milijuna eura.

Glavni ciljevi programa:

- Promicanje zdravlja, prevencija bolesti i poticanje podupirućeg okruženja prema zdravom načinu života
- Zaštita građana od ozbiljnih prekograničnih zdravstvenih prijetnji
- Doprinos prema inovativnim, učinkovitim i održivim zdravstvenim sustavima
- Olakšati pristup boljem i sigurnijem sustavu zdravstvene zaštite za građane Unije

Program će se implementirati kroz sljedeće oblike: bespovratna sredstva za projekte, zajedničke aktivnosti i operativne potpore. Bespovratna sredstva Unije mogu se dodijeliti također u obliku izravnih potpora međunarodnim organizacijama.

Potencijalni korisnici:

- nadležna tijela odgovorna za zdravlje u državama članicama ili tijela javnog sektora (zakonito osnovane organizacije, javna tijela, tijela javnog sektora, a posebno istraživačke i zdravstvene ustanove, sveučilišta i visokoškolske ustanove), uključujući međunarodne organizacije koje djeluju u području zdravlja;
- nevladina tijela ovlaštena od strane tih nadležnih tijela (nevladina, neprofitna i neovisna, te djeluju u području javnog zdravstva; imaju učinkovitu ulogu u procesima civilnog dijaloga na razini Unije i nastoje ostvariti barem jedan od posebnih ciljeva Programa).

Obzor 2020. – program EU za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2014.-2020.

Obzor 2019. (Horizon 2020) financijski je instrument za provedbu Unije inovacija, jedne od vodećih inicijativa strategije Europa 2019., čiji je cilj osigurati konkurentnost Europe na svjetskom tržištu. Ovaj novi program Europske unije za istraživanja i razvoj dio je nastojanja da se potakne rast i stvore nova radna mjesta u Europi. Provodi se u razdoblju od 2014. do 2019. godine, a za njegovu je provedbu osiguran proračun u iznosu od 78,6 milijardi eura. Obzor 2019. donosi pojednostavljenje budući da se temelji na jedinstvenom skupu pravila.

Program će objediniti sve vrste financiranja istraživanja i inovacija prethodnog, Sedmog okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj (FP7), aktivnosti vezanih uz inovacije Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (CIP) te Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT).

Glavni instrumenti Obzora 2020. su:

- bespovratna sredstva za istraživanje i razvoj (100% financiranje svih aktivnosti i sudionika u konzorciju s najmanje tri partnera iz tri različite zemlje članice ili pridružene zemlje),
- bespovratna sredstva za inovacije (70% financiranja svih aktivnosti i sudionika u konzorciju)
- aktivnosti potpore i koordinacije (100% financiranje svih aktivnosti)
- sufinanciranje aktivnosti (co-funding)
- instrument za MSP
- predkomercijalna nabava
- javna nabava inovativnih rješenja
- nagrade

Jedna od temeljnih karakteristika programa je širi pristup osobito za mala i srednja poduzeća kroz integrirani pristup pokrivajući cijeli inovacijski ciklus, od faze idejnog koncepta i izvodljivosti preko istraživanja, razvoja i testiranja, pa sve do komercijalizacije i izlaska na tržište. Novi instrumenti za mala i srednja poduzeća koristit će se u svim društvenim izazovima i industrijskim tehnologijama.

- Malim i srednjim poduzetnicima namijenjeno je oko 20% ukupnog proračuna za prioritet „Društveni izazovi“ i „Vodstvo u omogućavajućim i industrijskim tehnologijama“
- Dvije posebne aktivnosti u okviru prioriteta „Industrijsko vodstvo“ - „Inovacija u MSP“ i „Pristup rizičnom kapitalu“, namijenjene su isključivo malim i srednjim poduzećima
- Malim i srednjim poduzećima se pruža potpora za sudjelovanje i u prvom prioritetu Obzor 2020, izvrsnoj znanosti kroz aktivnosti Marie S. Curie i aktivnostima u području budućih i nadolazećih tehnologija (FET).
- Aktivnosti Europske poduzetničke mreže ([Enterprise Europe Network](#)) i inicijativa [Eurostars](#), malim i srednjim poduzećima će dodatno olakšati pristup Obzoru 2020.

Projektne prijedlog u programu Obzor 2020. mogu prijaviti: fakulteti, sveučilišta, znanstveno-istraživački centri ili instituti, mikro i mala i srednja poduzeća, velike kompanije, javne ustanove, civilne udruge – sve organizacije koje imaju pravnu osobnost. Fizičke osobe mogu sudjelovati u aktivnostima vezanima za financiranje istraživača kao što su Marie Skłodowska Curie akcije i stipendije Europskog istraživačkog vijeća, ali naravno, u vezi sa svojom matičnom institucijom.

Program za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME 2014.-2020.)

COSME ima za cilj poticanje konkurentnosti europskih poduzeća. Ciljane skupine programa su mala i srednja poduzeća (MSP), sadašnji i potencijalni poduzetnici i poslovne organizacije za podršku poduzećima. Program će osigurati bolji pristup financiranju, pružiti usluge podrške poslovanju i promicati poduzetništvo. Budžet COSME programa za sedmogodišnje razdoblje 2014. – 2020. iznosi 2,3 milijarde EUR.

Ciljevi programa:

- olakšavanje pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća (MSP)
- stvaranje okruženja koje je pogodno za stvaranje i rast gospodarstva
- poticanje poduzetničke kulture u Europi
- povećanje održive konkurentnosti EU tvrtki
- pomaganje malim poduzećima da rade izvan svoje matične zemlje i poboljšanje njihovog pristupa tržištima

Aktivnosti:

- Pristup financiranju za mala i srednja poduzeća kroz namjenske financijske instrumente
- Enterprise Europe Network: Mreža poslovnih servisnih centara
- Poduzetništvo
- Poboljšanje okvirnih uvjeta za konkurentnost poduzeća i razvoj politika
- Internacionalizacija malih i srednjih poduzeća

Glavni korisnici:

- Poduzetnici, posebice u malim i srednjim poduzećima, će imati koristi od lakšeg pristupa financiranju za razvoj, konsolidaciju i rasta njihovih poduzeća
- Građani koji žele postati samozaposleni i susreću se s poteškoćama u uspostavi vlastitih poduzeća, primjerice mladi i žene poduzetnice.

Kreativna Europa

Novi program EU Kreativna Europa podupire europsku kinematografiju te kulturni i kreativni sektor s ciljem njihovog doprinosa održivom rastu i zapošljavanju. Predloženi proračun za razdoblje od 2014. do 2019. godine je 1.8 milijardi EUR-a, što je ujedno i najveća svjetska potpora za kulturnu i kreativnu industriju.

Sudjelovanje u potprogramu „Kultura“ moguće je kroz četiri vrste natječaja:

- Potpora europskim projektima suradnje
- Potpora projektima književnih prijevoda
- Potpora europskim mrežama
- Potpora europskim platformama

Potprogram „MEDIA“ pruža financijsku podršku razvoju, distribuciji i promidžbi filmske i audiovizualne industrije EU.

Potprogram pomaže lansiranju projekata s europskom dimenzijom i njeguje nove tehnologije, omogućavajući europskom filmu i audiovizualnim projektima poput filma, tele-drama, dokumentaraca i novih medija pronalaženje tržišta izvan nacionalnih granica i granica EU.

Europa za građane

Program Europa za građane koji je od listopada 2007. otvoren i za Hrvatsku, jedan je od programa Europske unije koji predstavljaju integrirani niz aktivnosti koje Unija usvaja s ciljem promicanja suradnje među zemljama sudionicama Programa u različitim područjima vezanim zajedničkim politikama. Programi europske unije prvenstveno su namijenjeni zemljama članicama EU, no otvoreni su i za zemlje koje su u procesu pristupanja za članstvo u Uniji.

Svrha i glavni ciljevi ovog programa:

- pridonijeti razumijevanju građana o EU, njenoj povijesti i raznolikosti,
- poticati europsko građanstvo i poboljšati uvjete za građansko i demokratsko sudjelovanje na razini EU
- povećati svijest o zajedničkoj povijesti i vrijednostima
- poticati demokratsko sudjelovanje građana na razini EU, razvijajući razumijevanje građana o procesu kreiranja politike EU i promicanjem mogućnosti za društveni i interkulturalni angažman i volonterstvo na razini EU.

Glavni korisnici:

- Javna tijela ili neprofitne organizacije s pravnom osobnošću

Program je otvoren za 28 zemalja članica Europske unije, te zemljama kandidatkinjama, potencijalnim kandidatima i EFTA zemljama potpisnicama ugovora o Europskom gospodarskom prostoru pod uvjetom da su potpisali Memorandum o razumijevanju s Europskom komisijom.

Erasmus +: program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za razdoblje 2014. – 2019.

Erasmus + usmjeren je jačanju znanja i vještina te zapošljivosti europskih građana kao i unaprjeđenju obrazovanja, osposobljavanja te rada u području mladih i sporta. Program obuhvaća sve europske i međunarodne programe i inicijative EU u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

Erasmus + zamjenjuje 7 postojećih programa:

- Program za cjeloživotno učenje (s njegovim potprogramima Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius i Grundtvig)
- Mladi na djelu
- 5 programa međunarodne suradnje (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink i program suradnje s industrijaliziranim državama i teritorijima). Program po prvi put uvodi i podršku području sporta

Aktivnosti:

- Predškolski i opći odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi
- Strukovno obrazovanje i osposobljavanje
- Visoko obrazovanje
- Opće obrazovanje odraslih
- Mladi
- Sport

Glavni korisnici:

Bilo koje javne ili privatne ustanove, organizacije i tijela aktivnih u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u 34 zemlje članice programa Erasmus+.

Dodatno, skupine mladih aktivne u području mladih, a koje ne djeluju u okviru pojedine organizacije mladih, također se mogu prijaviti za mobilnost u svrhu učenja za pojedince.

LIFE program za zaštitu okoliša i klimatske akcije

Svrha programa je zaštita okoliša i očuvanje prirode, a provoditi će se kroz dva potprograma svaki sa specifičnim glavnim ciljevima.

Potprogram za okoliš:

- Okoliš i učinkovitost resursa – provedba politike zaštite okoliša uključuju i tržišno orijentirane inovacije
- Priroda i bioraznolikost – najbolje prakse za veće bioraznolike izazove zadržavajući fokus na Natura 2000
- Upravljanje okolišem i informiranje – promicanje razmjene znanja, širenje primjera dobre prakse i bolju usklađenost uz javne kampanje za podizanje svijesti.

Potprogram za klimatske akcije:

- Ublažavanje klimatskih promjena – fokus na smanjivanje emisije stakleničkih plinova
- Adaptacija na klimatske promjene – fokus na povećavanje otpornosti na klimatske promjene
- Upravljanjem okolišem i informiranje – fokus na povećanje svijesti, komunikaciju, suradnju i širenje mjera za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbene aktivnosti

LIFE je jedini financijski instrument Europske komisije isključivo posvećen zaštiti okoliša i prirode namijenjen aktivnostima u području zaštite okoliša i zaštite prirode čiji je cilj doprinijeti razvoju i provedbi politike zaštite okoliša Europske unije.

Glavni korisnici programa su javna ili privatna tijela, te nevladine udruge.

7.2. Nacionalna razina

Uz dostupne strukturne i investicijske fondove, potencijalno financiranje projekata obuhvaćenih Strateškim razvojnim programom moguće je i iz izvora financiranja na nacionalnoj razini:

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU

- Infrastrukturni projekti komunalne, prometne i društvene infrastrukture

Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica

- Izgradnja/modernizacija/opremanje turističke infrastrukture, razvoj novih turističkih proizvoda, nove tehnologije u turizmu, turističke manifestacije, marketing, edukativne aktivnosti

Ministarstvo poljoprivrede

- Projekti kapitalnih ulaganja
- Projekti edukacija poljoprivrednih proizvođača
- Projekti u okviru Programa ruralnog razvoja
- Projekti iz područja lovstva
- Projekti iz područja ribarstva
- Izravne potpore za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, ekološku poljoprivrednu proizvodnju; integriranu poljoprivrednu proizvodnju; potpore za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi; potpore za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja

Ministarstvo gospodarstva

- Izgradnja poduzetničke infrastrukture, marketinške aktivnosti, poduzetničko – potporne institucije

Ministarstvo poduzetništva i obrta

- Program poticanja poduzetništva i obrta – Poduzetnički impuls (financiranje projekata uvođenja novih tehnologija, inovacija, standarda kvalitete, certificiranja, edukacije, umrežavanja poduzetnika i obrtnika)

Ministarstvo kulture

- Izgradnja/adaptacija/opremanje kulturnih objekata
- Sanacija/adaptacija sakralnih objekata
- Istraživanja i zaštita kulturno povijesnih lokaliteta i objekata
- Projekti razvoja novih kulturnih programa i sadržaja

Ministarstvo graditeljstva

- Poticanje razvoja komunalnog gospodarstva

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

- Izgradnja/modernizacija/opremanje odgojno – obrazovnih objekata
- Izgradnja/modernizacija/opremanje školsko- sportskih dvorana
- Projekti izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja

Ministarstvo socijalne politike i mladih

- Izgradnja/modernizacija/opremanje objekata socijalne skrbi
- Projekti razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih usluga socijalne skrbi
- Projekti socijalnog uključivanja marginaliziranih skupina stanovništva

Ministarstvo zdravlja

- Projekti zdravstvenih organizacija
- Projekti iz područja ovisnosti
- Projekti iz područja psihosocijale
- Projekti iz područja zdravstva

Hrvatske vode

- Projekti izgradnje sustava vodoopskrbe i odvodnje
- Projekti iz područja upravljanja vodama

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

- Projekti korištenja obnovljivih izvora energije
- Projekti povećanja energetske učinkovitosti
- Projekti nabave komunalne opreme
- Projekti zaštite okoliša

Hrvatske autoceste, Županijska uprava za ceste Brodsko posavske županije

- Projekti izgradnje/modernizacije državnih i županijskih prometnica i prometnih objekata

Brodsko posavska županija

- svi projekti u skladu sa Županijskom razvojnom strategijom

7.3. Ostali izvori

Za realizaciju projekata od interesnog značaja za područje općine Dragalić, potencijalnim korisnicima na raspolaganju su i specifične kreditne linije poslovnih banaka, poput kreditnih linija Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR):

- Kreditna linija za financiranje projekata vodoopskrbe i odvodnje (HBOR i njemačka razvojna banka „Kreditanstalt für Wiederaufbau“ – KfW)
- Program kreditiranja projekata Europskih strukturnih i investicijskih fondova javnog sektora
- Program kreditiranja komunalne infrastrukture
- Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
- Program kreditiranja energetske obnove zgrada
- Kreditiranje EU projekata ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice

- Program kreditiranja projekata Europskih strukturnih i investicijskih fondova privatnog sektora
- Program kreditiranja mikro poduzetnika
- Program kreditiranja turističkog sektora
- Kreditiranje pripreme poljoprivredne proizvodnje
- Program kreditiranja gospodarstva
- Program kreditiranja nove proizvodnje
- Program kreditiranja brodarstva
- Program kreditiranja ženskog poduzetništva
- Program kreditiranja poduzetništva mladih
- Program kreditiranja poduzetnika početnika
- Program kreditiranja razvitka malog i srednjeg poduzetništva

HAMAG BICRO:

- Jačanje konkurentnosti prerađivačke industrije
- Jačanje konkurentnosti uslužne industrije
- Program TEHCRO – Glavni cilj Programa za razvoj tehnološke infrastrukture (TEHCRO) je povećanje konkurentnosti hrvatske ekonomije kroz razvoj učinkovitih potpornih institucija koje će svojim djelovanjem stvoriti povoljno okruženje za transfer tehnologije i povećati mogućnosti rasta i održivosti inovativnih tehnoloških poduzeća, naročito onih koja nastaju kao tzv. «start-up» ili «spin-off» poduzeća utemeljena na znanju, rezultatima znanstvenog istraživanja i korištenju novih tehnologija. U sklopu programa TEHCRO razlikuju se četiri programske linije: tehnologijski inkubatori, tehnologijsko-poslovni centri, Centri kompetencije, Razvojno-istraživački centri
- Kreditni program „Mikro kreditiranje – Prvi korak u poduzetništvo“

Uz navedene oblike financiranja koriste se i ostali izvori, među kojima posebno model javno privatnog partnerstva. Javno privatno partnerstvo je model financiranja koji je u primjeni u razvijenim ekonomijama više od desetljeća i sve više zauzima učešća u financiranju kapitalnih investicija javnog sektora. Ono pokazuje brojne prednosti: brža gradnja infrastrukture, brža provedba, manji ukupni troškovi, bolja alokacija rizika, kvalitetnija usluga, stvaranje dodatnih prihoda, učinkovitije upravljanje. Javno privatno partnerstvo, odnosi se na oblike suradnje između javnih i privatnih partnera čiji je cilj osigurati financiranje, izgradnju, obnovu, upravljanje ili održavanje infrastrukture ili pružanje usluga.

Jedan od dostupnih oblika financiranja projekta obuhvaćenih Strateškim razvojnim programom temelji se na društveno odgovornom poslovanju. Društveno odgovorno poslovanje je koncept u kojem poslovni subjekt odlučuje na dobrovoljnoj osnovi doprinosti društvenom razvoju, zaštiti okoliša a u interakciji s ostalim dionicima. Biti društveno odgovoran ne znači samo ispunjavati zakonske obaveze, već korak više od toga, investirati u ljudski kapital, okoliš i odnose sa dionicima.

Primjenom društveno odgovornog poslovanja tvrtke se integriraju u okruženje u kojem djeluju i doprinose razvoju lokalnih zajednica ne samo kroz osiguranje radnih mjesta ili plaćanje poreza. Primjer osiguranja financijskih sredstava za projekte kroz društveno odgovorno poslovanje razvidno je kroz brojne natječaje u Republici Hrvatskoj kojima se tvrtke nastoje uključiti u život lokalne zajednice, čime doprinose rastu socijalnog kapitala.

8. DOKUMENTACIJA ZNAČAJNA ZA OBLIKOVANJE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA

Prepoznavanje i uvažavanje šireg razvojnog konteksta ključan je element planiranja svakog razvojnog programa. Navedeno se prije svega odnosi na županijske razvojne planove i strategije, nacionalne razvojne planove i strategije, kao i politike, strategije i programe EU-a. U procesu izrade Strateškog razvojnog programa općine Dragalić za razdoblje 2015. – 2020. vodilo se računa o njezinoj usklađenosti s navedenim širim okvirom, osobito u segmentu utvrđivanja strateških ciljeva i prioriteta koji su definirani na način da slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima Brodsko posavske županije, Republike Hrvatske, ali i Europske unije jer će se Strateški razvojni program općine Dragalić koristiti i kao podloga za korištenje europskih fondova i programa.

8.1. EU razina

Strategija Europa 2020. desetogodišnja je strategija Europske unije kojom se nastoji premostiti postojeća gospodarska kriza koja je raširena diljem Europe, te poticati konkurentnost i zapošljivost. Strategija adresira nedostatke postojećeg modela rasta i nastoji stvoriti uvjete za drugačiju vrstu rasta – rasta koji je pametan, više održiv i uključiv.

Europa 2020. usvojena je 2010. godine, te se direktno nastavlja na Lisabonsku strategiju iz 2000. godine koja je za cilj imala učiniti Europsku uniju najkonkurentnijim i najdinamičnijim svjetskim gospodarstvom temeljenim na znanju do 2010. godine.

U novoj strategiji revidirani su ciljevi iz Lisabonske strategije, ali su uvedeni i novi prioriteti i ciljevi te predstavljene nove smjernice za rast i razvoj gospodarstva temeljenog na znanju i inovacijama te za jačanje konkurentnosti europskog gospodarstva i poticanje zapošljivosti europske radne snage.

Strategija definira pet glavnih ciljeva za EU do kraja 2020. Oni uključuju zapošljavanje, istraživanje i razvoj, klimatske promjene / energiju, obrazovanje, socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Ciljevi strategije Europa 2020. su:

- 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno
- 3 % BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj
- Treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju)
- Postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10 %, a najmanje 40% osoba u dobi od 30 do 34 godine trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja
- 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva

Ciljevi su međusobno povezani i pretvoreni su u nacionalne ciljeve i smjernice. Ciljevi strategije podupiru se i s pomoću sedam „vodećih inicijativa” kojima se pruža okvir kojim EU i nacionalna tijela zajednički jačaju napore u područjima kojima se podupiru prioriteti strategije Europa 2020. kao što su inovacije, digitalno gospodarstvo, zapošljavanje, mladi, industrijska politika, siromaštvo i učinkovitost resursa.

I drugim se instrumentima EU-a poput jedinstvenog europskog tržišta, proračuna EU-a i vanjskopolićkom agendom doprinosi ostvarenju ciljeva strategije Europa 2020.

8.2. Nacionalna razina

Nacionalni strateški referentni okvir – ciljevi	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
Poticanje bržeg gospodarskog rasta temeljenog na integraciji tržišta i institucionalnim reformama	SC 1. Razvijeno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima
Viša stopa zaposlenosti	SC 2. Infrastruktura kao temelj kvalitetnog života stanovništva i očuvanja prirodnih resursa i okoliša
Promicanje održivog razvoja	

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
Glavni cilj – povećanje atraktivnosti i konkurentnosti hrvatskog turizma, što će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti	SC 1. Razvijeno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima P 1.2. Razvoj selektivnih oblika turističke ponude M 1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture M 1.2.2. Razvoj konkurentnih turističkih proizvoda i sadržaja
Strateški ciljevi	
1. Poboljšanje strukture i kvalitete smještaja	
2. Novo zapošljavanje	
3. Investicije	
4. Povećanje turističke potrošnje	
Operativne strategije:	
1. Marketing	
2. Razvoj turističke ponude	
3. Investicije	
4. Razvoj ljudskih potencijala	
5. Upravljanje procesima	

Strategija regionalnog razvoja RH 2011. – 2013.	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
<p>SC 1: Razvoj županija i statističkih regija Prioriteti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i slatkovodno ribarstvo ✓ Razvoj regionalne infrastrukture ✓ Povećanje konkurentnosti gospodarstva ✓ Zaštita okoliša ✓ Jačanje ljudskih potencijala 	<p>SC 1. Razvijeno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima</p> <p>P 1.1. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje P 1.2. Razvoj selektivnih oblika turističke ponude P 1.3. Jačanje sektora obrništva, mikro/malog i srednjeg poduzetništva</p>
<p>SC 2: Razvoj potpomognutih područja</p>	<p>SC 2. Infrastruktura kao temelj kvalitetnog života stanovništva i očuvanja prirodnih resursa i okoliša</p>
<p>SC 3: Razvoj pograničnih područja</p> <p>Podciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Promicanje održivog gospodarskog i društvenog razvoja pograničnih područja ✓ Zaštita okoliša, prirodno i kulturno nasljeđe, javno zdravlje, borba protiv organiziranog kriminala ✓ Osiguranje učinkovitih i sigurnih granica ✓ Promicanje zajedničkih aktivnosti malih razmjera koje uključuju lokalne sudionike iz pograničnih područja 	<p>P 2.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture P 2.2. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture P 2.3. Unaprjeđenje elektro-energetske i telekomunikacijske infrastrukture P 2.4. Održivo korištenje energije</p>

Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. – 2020.	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
<i>Opći cilj – povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Hrvatskoj</i>	SC 1. Razvijeno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima
SC 1: Poboljšanje ekonomske uspješnosti	P 1.3. Jačanje sektora obrništva, mikro/malog i srednjeg poduzetništva
SC 2: Poboljšan pristup financiranju	M 1.3.1. Poboljšanje poduzetničke infrastrukture
SC 3: Promocija poduzetništva	M 1.3.2. Podizanje razine tehnoških kapaciteta poduzetnika i obrtnika
SC 4: Poboljšanje poduzetničkih vještina	M 1.3.3. Ulaganja u znanja i vještine i poticanje umrežavanja gospodarskih subjekata
SC 5: Poboljšano poslovno okruženje	

Program ruralnog razvoja RH 2014. -2020.	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
Opći ciljevi:	SC 1. Razvijeno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog i prehrambenog sektora ✓ Promicanje okolišno učinkovitog poljoprivrednog sustava ✓ Poboljšana učinkovitost resursa, te pomaka ka klimatskih elastičnoj poljoprivredi, prehrambenoj industriji i šumarstvu ✓ Smanjenje ruralne depopulacije i povećanje kvalitete života, te gospodarski oporavak 	P 1.1. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje
Prioriteti:	M 1.1.1. Poboljšanje infrastrukture i unaprjeđenje uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima ✓ Jačanje isplativosti poljoprivrednoga gospodarstva i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama ✓ Promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi ✓ Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom ✓ Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom 	M 1.1.2. Jačanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača
	M 1.1.3. Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje
	SC 3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine
	P 3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja

<p>na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru</p> <p>✓ Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima</p>	<p>P 3.2. Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga</p> <p>P 3.3. Obrazovanje u funkciji tržišta rada</p>
--	--

Nacionalna strategija zaštite okoliša	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
<p>Dugoročni nacionalni ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sačuvati i unaprijediti kakvoću voda, mora, zraka i tla u Republici Hrvatskoj ✓ Održati postojeću biološku raznolikost u Republici Hrvatskoj ✓ Sačuvati prirodne zalihe, a osobito integritet i značajke područja posebnih prirodnih vrijednosti (more, obala i otoci, planinski dio Republike Hrvatske itd.) 	<p>SC 2. Infrastruktura kao temelj kvalitetnog života stanovništva i očuvanja prirodnih resursa i okoliša</p> <p>P 2.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture</p> <p>P 2.2. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</p> <p>P 2.3. Unaprjeđenje elektro-energetske i telekomunikacijske infrastrukture</p> <p>P 2.4. Održivo korištenje energije</p>
<p>Opći prioriteti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Striktna provedba propisa zaštite okoliša ✓ Podizanje svijesti o potrebi zaštite okoliša, to jest, obrazovanje za okoliš ✓ Integralni pristup u borbi protiv zagađivanja (osobito zraka, mora, voda 105t la) i djelovanje usmjereno k prevenciji nastanka otpada (sustav gospodarenja otpadom) ✓ Održivo gospodarenje prirodnom baštinom i prirodnim resursima: tлом, vodama, morem, krajolikom te Jadranskom obalom i otocima ✓ Reduciranje potrošnje energije iz neobnovljivih izvora ✓ Unapređenje kakvoće okoliša urbanih sredina ✓ Unapređenje zdravlja i sigurnosti, osobito kroz upravljanje industrijskim hazardima 	

Nacionalna strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
Strateško područje – obrazovanje i cjeloživotno učenje	<p>SC 3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine</p> <p>P 3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja</p> <p>P 3.2. Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga</p> <p>P 3.3. Obrazovanje u funkciji tržišta rada</p>
Strateško područje – zapošljavanje i pristup zapošljavanju	
Strateško područje – stanovanje i dostupnost energije	
Strateško područje – pristup socijalnim naknadama i uslugama	
Strateško područje – pristup zdravstvenom sustavu	
Strateško područje – skrb o starijim osobama	
Strateško područje – borba protiv zaduženosti i financijske neovisnost	
Strateško područje – uravnoteženi regionalni razvoj	

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva	Strateški razvojni program općine Dragalić 2015. – 2020.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Institucionalni okvir za potporu razvoju civilnog društva ✓ Civilno društvo i sudionička demokracija 	SC 3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine
<ul style="list-style-type: none"> Osnaživanje uloge OCD-a za društveno-ekonomski razvoj Djelovanje i daljnji razvoj civilnog društva u međunarodnom kontekstu 	P 3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja
	M 3.1.3. Jačanje djelovanja udruga civilnog društva

8.3. Regionalna razina

Kod planiranja strateških razvojnih ciljeva općine Dragalić u razmatranje su uzeti strateški razvojni dokumenti Brodsko posavske županije:

Županijska razvojna strategija Brodsko posavske županije	Strateški razvojni program općine Dragalić za razdoblje 2015. – 2020.
Strateški cilj 1: Jačanje gospodarstva na način koji vodi značajnom i kontinuiranom povećanju zaposlenosti i kvalitete radnih mjesta	SC 1. Razvijeno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima P 1.1. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje P 1.2. Razvoj selektivnih oblika turističke ponude P 1.3. Jačanje sektora obrništva, mikro/malog i srednjeg poduzetništva
Strateški cilj 2: Zaštita prirode i okoliša kao temelja održivog razvoja i gospodarskih aktivnosti	SC 2. Infrastruktura kao temelj kvalitetnog života stanovništva i očuvanja prirodnih resursa i okoliša
Strateški cilj 3: Kontinuiran razvoj obrazovnog sustava u skladu s potrebama gospodarstva	P 2.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture P 2.2. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture P 2.3. Unaprjeđenje elektro-energetske i telekomunikacijske infrastrukture P 2.4. Održivo korištenje energije
Strateški cilj 4: Poboljšanje kvalitete života, razvoj društvene infrastrukture i unapređenje položaja socijalno osjetljivih skupina	SC 3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine P 3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja P 3.2. Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga P 3.3. Obrazovanje u funkciji tržišta rada

Strategija razvoja ljudskih potencijala Brodsko posavske županije	Strateški razvojni program općine Dragalić za razdoblje 2015. – 2020.
Prioritetna os 1: Potpora pristupu održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radne snage	SC 3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine
Prioritetna os 2: Pojačanje socijalne uključenosti skupina u nepovoljnom položaju i osoba s posebnim potrebama	P 3.1. Razvoj društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja
Prioritetna os 3: Poboljšanje ljudskog kapitala u obrazovanju i u istraživanju i razvoju	P 3.2. Visoka razina zdravstvene i socijalne skrbi i usluga
Prioritetna os 4: Jačanje uloge civilnog društva za bolje upravljanje	P 3.3. Obrazovanje u funkciji tržišta rada

9. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje i izvještavanje čini važan element provedbe Strateškog razvojnog programa općine Dragalić, koji ima za cilj osigurati učinkovitost upravljanja i transparentnost provedbe ovog razvojnog dokumenta. Osnovna svrha praćenja je osigurati uspješno upravljanje provedbom. Redovito praćenje daje uvid u stvarno stanje provedbe mjera, odnosno, u to odgovara li trenutno stanje provedbe planiranom provedbenom okviru te hoće li prethodno postavljen skup ciljeva biti ispunjen u smislu očekivanih rezultata prema utvrđenom terminskom planu. Praćenje služi i kao korektivni alat – u slučaju da se uoče veća odstupanja od planirane provedbe, kontinuirano praćenje omogućit će pravodobnu reakciju i eventualno potrebne izmjene ili dopune Strategije, ukoliko će to biti nužno. Zadaci praćenja provedbe su sljedeći:

- učinkovita i transparentna provedba definiranih mjera
- utvrđivanje učinkovitosti provedenih aktivnosti i projekata po mjerama
- utvrđivanje opravdanosti provedbe definiranih mjera i projekata
- ažuriranje postojećih i definiranje novih projekata

Odgovornost za praćenje provedbe Strateškog razvojnog programa nosi Općina Dragalić. Načelnica Općine Dragalić i njena zamjenica izraditi će godišnja izvješća o provedbi Strateškog razvojnog programa, te ga prezentirati Općinskom vijeću na usvajanje.

Na kraju razdoblja kojeg Strategija obuhvaća, provesti će se evaluacija iste. Provedba evaluacije temeljit će se na pokazateljima definiranim na razini definiranih ciljeva. Kvantificirani pokazatelji na ovoj razini služe kao ciljne vrijednosti koje se trebaju postići do 2020. godine i to kao rezultat provedbe planiranih mjera.

Indikatori na razini ciljeva koji će se koristiti u evaluaciji prikazani su u tablici koja slijedi:

Strateški ciljevi	Indikatori provjere
1. Konkurentno gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povećani prihodi Općine od poreza na dohodak za 5% ✓ Povećan udio površina pod ekološkom proizvodnjom za 10% ✓ Povećani prihodi od turizma za 13% ✓ Povećan broj zaposlenih za 10 % ✓ Povećanje prihoda poduzetnika i obrtnika za 10% ✓ Povećanje prosječne neto plaće za 5 %
2. Infrastruktura kao temelj kvalitetnog života stanovništva i očuvanja prirodnih resursa i okoliša	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povećan udio pročišćavanja otpadnih voda za 15% ✓ Povećana proizvodnja električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora za 5% ✓ Smanjena količina otpada u nastajanju za 7% ✓ Povećano recikliranje otpada za 5%
3. Unaprjeđenje razine društvenog standarda i zadržavanje stanovništva na području općine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porast potrošnje na području općine za 10 % ✓ Povećan udio visokoobrazovanih osoba u ukupnom stanovništvu za 5 % ✓ Povećan broj stanovnika na području općine za 2%

Evaluacija će ocijeniti relevantnost, učinkovitost, utjecaj te održivost provedenih mjera:

- Relevantnost – jesu li strateški ciljevi, prioriteti i mjere reagirali na prave probleme koje je trebalo riješiti i je li logika planiranja intervencije bila dobra i učinkovita
- Učinkovitost – jesu li mjere doprinjele postizanju prioriteta, a prioriteti postizanju strateških ciljeva
- Utjecaj – kakav će utjecaj provedba strateškog plana imati na šire okruženje
- Održivost – hoće li koristi stvorene provedbom mjera unutar strateškog programa nastaviti trajati

Rezultati dobiveni evaluacijom koristiti će se kao pri izradi strategije razvoja za razdoblje nakon 2020. godine.

POPIS FOTOGRAFIJA, TABLICA I GRAFIKONA

Fotografija 1: Prostorni položaj općine Dragalić
Fotografija 2: Razvrstavanje JLS prema indeksu razvijenosti
Fotografija 3: Radna zona Dragalić
Fotografija 4: Tamburaška sekcija KUD-a Dragalić
Fotografije 5 i 6: Sudionici pokladnog jahanja u Dragaliću
Fotografija 7: Prikaz mreže prometnica na području općine Dragalić
Fotografija 8: Željeznička postaja u Dragaliću
Fotografija 9: Zeleni otok na području općine
Fotografija 10: Divlje odlagalište u Poljanama
Fotografija 11: Groblje u naselju D.Bogićevci
Fotografija 12: Pravoslavno groblje u Mašiću
Fotografije 13 i 14: Crkva sv. Ilije u Mašiću
Fotografija 15: Bunar sa đermom
Fotografija 16: Zgrada Općinske uprave
Fotografija 17: Društveni dom u naselju Medari
Fotografija 18: Društveni dom u naselju Gorice
Fotografija 19: Društveni dom u naselju Mašić
Fotografija 20: Društveni dom u Dragaliću
Fotografija 21: Osnovna škola Dragalić
Fotografija 22: Područna škola u naselju Gorice
Fotografija 23: Boćalište u Dragaliću
Fotografija 24: Dječje igralište
Fotografija 25: KUD Dragalić
Fotografija 26: NK Dragalić
Fotografija 27: Udruga Trobojnica tkanica

Tablica 1: Broj stanovnika u razdoblju 1981. – 2011.
Tablica 2: Broj stanovnika po naseljima
Tablica 3: Stanovništvo prema izvorima sredstava za život
Tablica 4: Popis aktivnih tvrtki na području općine
Tablica 5: Dijelovi kanalizacijskog sustava
Tablica 6: Broj zaposlenih prema osnovi osiguranja
Tablica 7: Dobna struktura nezaposlenih
Tablica 8: Korišteno poljoprivredno zemljište u ARKOD sustavu
Tablica 9: Šumsko zemljište na području općine Dragalić
Tablica 10: Drvni sortimenti na području općine Dragalić
Tablica 11: Popis državnih, županijskih i lokalnih cesta
Tablica 12: Dijelovi sustava odvodnje naselja Mašić i Medari
Tablica 13: Broj korisnika usluga odvoza komunalnog otpada

Grafikon 1: Starosna struktura stanovništva
Grafikon 2: Stanovništvo prema stupnju obrazovanja
Grafikon 3: Aktivne tvrtke prema glavnoj djelatnosti
Grafikon 4: Aktivne tvrtke po naseljima u općini
Grafikon 5: Ukupan broj nezaposlenih u razdoblju 2010. – 2015.
Grafikon 6: Nezaposlene osobe prema stupnju obrazovanja
Grafikon 7: Korišteno poljoprivredno zemljište u Arkod sustavu protekle tri godine

IZVORI PODATAKA, KORIŠTENE PUBLIKACIJE I FOTOGRAFIJE

Državni zavod za statistiku; Popis stanovništva 2011.
Državni zavod za zaštitu prirode, www.dzpz.hr
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
Ministarstvo poduzetništva i obrta, Obrtni registar, or.minpo.hr
Ministarstvo gospodarstva, www.mingo.hr
Ministarstvo kulture, www.min-kulture.hr
Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
Ministarstvo turizma, Pravilnik o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (NN 122/09, 09/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13, 153/13), www.mint.hr
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, www.mzoip.hr
Ministarstvo uprave, Registar udruga u RH
Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, www.fzoeu.hr
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Sektor za ekonomske analize
Hrvatski zavod za zapošljavanje, www.hzz.hr
Hrvatska turistička zajednica
Hrvatska gospodarska komora, Registar poslovnih subjekata, www.biznet.hr
Brodsko posavska županija, www.bpz.hr
Zavod za prostorno planiranje Brodsko posavske županije
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim vrijednostima Brodsko posavske županije – Natura Slavonica, www.natura-slavonica.hr
Turistička zajednica Brodsko posavske županije
CTR d.o.o., razvojna agencija Brodsko posavske županije
Općina Dragalić, Prostorni plan uređenja Općine Dragalić, Plan gospodarenja otpadom Općine Dragalić, www.dragalic.hr
https://www.facebook.com/NkDragalic/photos/a.316131395152115.66640.316112781820643/488527911245795/?type=1&theater

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

„Izrada Strateškog razvojnog programa općine Dragalić za razdoblje 2015. - 2020.“

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. – 2020.

Udio sufinansiranja: 85 % EU, 15 % RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja